

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

**ВИДАННЯ НТСЕУ
«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 591**

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПЕКУКРАЇНИ
ЗА СІЧЕНЬ-ЛИСТОПАД 2020 РОКУ**

ОГЛЯД ЗМІ за 1-25 грудня 2020 року

- ♦ *Загальні проблеми енергетики.
Заходи по їх вирішенню*
- ♦ *Атомні електростанції*
- ♦ *Надра – нафта, газ, вугілля. Північний потік-2.
Майбутнє вугільної галузі*
- ♦ *Відновлювані джерела енергії*
- ♦ *Екологізація. Екомодернізація*
- ♦ *Енергоефективність. Перспективи.
Стратегія і тактика*
- ♦ *Тарифи, ринок електроенергії*
- ♦ *Нові технології, водень, «energy storage»*
- ♦ *Міжнародна співпраця*
- ♦ *Кадрова політика*
- ♦ *Різне. Цікаве. Важливе*

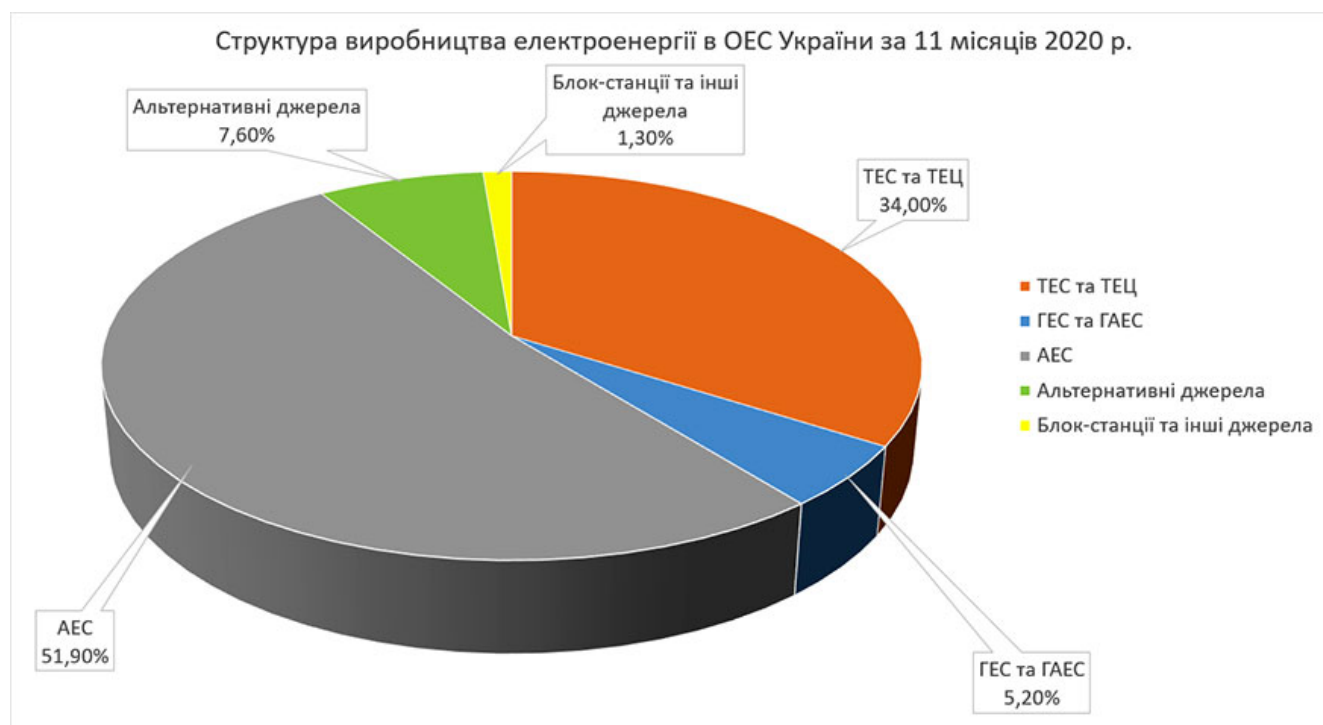
КИЇВ – 2020

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ–ЛИСТОПАД 2020 РОКУ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

Виробництво електроенергії

За 11 місяців 2020 року обсяг виробництва електричної енергії в Україні склав **133 523,3** млн кВт·г, що на **6 221,8** млн кВт·г, або на 4,5% менше, ніж за 11 місяців 2019 року.

Структура виробництва електроенергії за 11 місяців

Виробники електроенергії	2019 рік		2020 рік		+/- до 2019	
	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%
Всього	139 745,1	100,0	133 523,3	100,0	-6 221,8	-4,5
ТЕС та ТЕЦ, з них:	51 107,2	36,6	45 439,8	34,0	-5 667,4	-11,1
ТЕС ГК	41 739,8	29,9	34 272,7	25,7	-7 467,1	-17,9
ТЕЦ та когенераційні установки	9 367,4	6,7	11 167,1	8,4	1 799,7	19,2
ГЕС та ГАЕС, з них:	7 229,8	5,2	6 944,5	5,2	-285,3	-3,9
ГЕС	6 012,8	4,3	5 519,0	4,1	-493,8	-8,2
ГАЕС	1 217,0	0,9	1 425,5	1,1	208,5	17,1
АЕС	74 682,6	53,4	69 241,7	51,9	-5 440,9	-7,3
Альтернативні джерела (ВЕС,СЕС, інші)	5 102,4	3,7	10 186,6	7,6	5 084,2	99,6
Блок-станції	1 623,1	1,2	1 710,7	1,3	87,6	5,4

[Інф. Міненерго](#)

У листопаді 2020 р. обсяг виробництва електричної енергії електростанціями, які входять до ОЕС України, становив **13 663,0** млн кВт·год та

зменшився на **624,9** млн кВт·год, або на 4,8 % порівняно з показником листопада 2019 року.

Фактичний баланс електроенергії ОЕС України за листопад 2020 року

млн кВт·г

Показники	Прогноз	Факт	Відхилення	
			млн кВт·г	%
1. Виробництво електроенергії в тому числі:	12 887,0	13 663,0	776,0	6,0
1.1. ТЕС	4 228,0	4 728,0	500,0	11,8
1.2. ТЕЦ та когенераційні установки	1 246,0	1 385,0	139,0	11,2
1.3. ГЕС	370,0	589,0	219,0	59,2
1.4. ГАЕС	125,0	115,0	-10,0	-8,0
1.5. АЕС	5 973,0	6 214,0	241,0	4,0
1.6. Блок-станції	130,0	135,0	5,0	3,8
1.7. Альтернативні джерела	815,0	497,0	-318,0	-39,0
2. Імпорт електроенергії	446,0	157,0	-289,0	-64,8
3. Експорт електроенергії	614,0	478,8	-135,2	-22,0
4. Технологічний переток електроенергії, зумовлений паралельною роботою з енергосистемами суміжних країн	0	-6	-6	
5. Електроспоживання (брутто)	12 674,0	13 345,0	671,0	5,3
6. Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	174,0	164,0	-10,0	-5,7

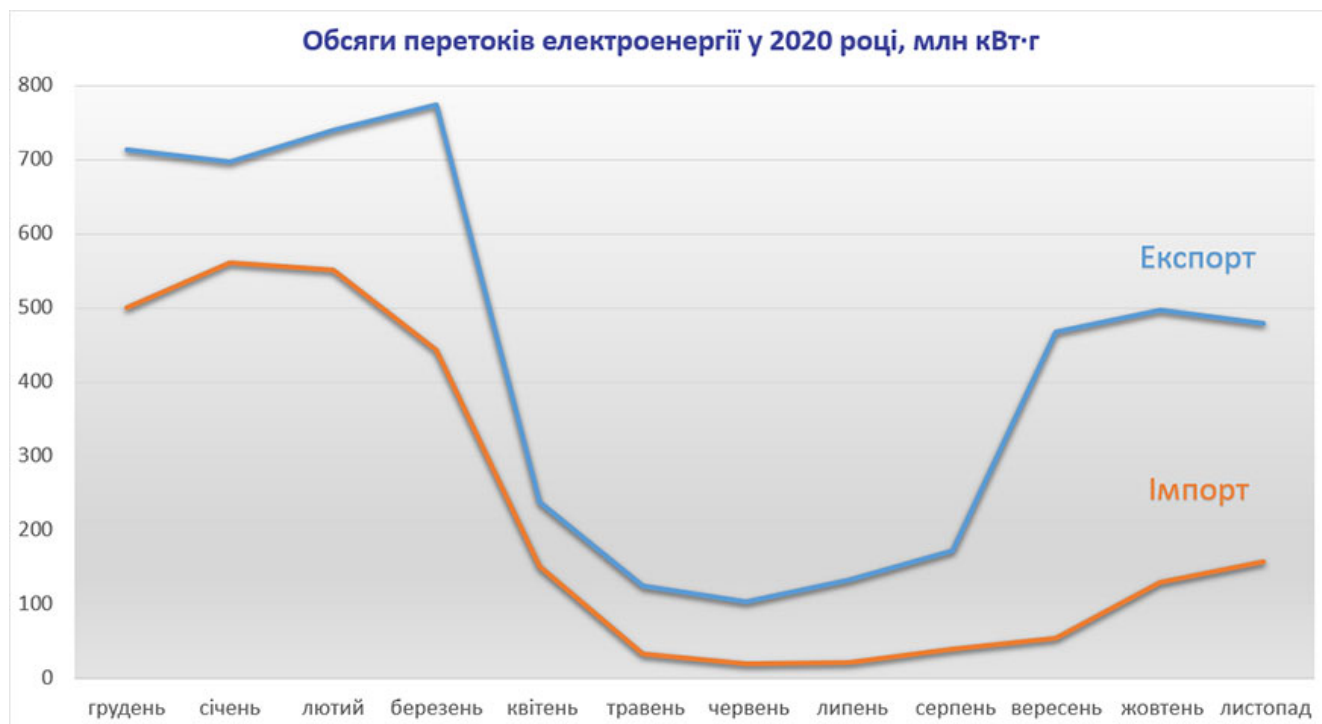
Довідково

Встановлена потужність енергосистеми України, МВт

АЕС	13 835
ТЕС ГК	21 842
ТЕЦ	6 070
ГЕС	4 813
ГАЕС	1 488
СЕС	5 062
ВЕС	1 071
Станції на біопаливі	186
Всього	54 365

[Інф. Укренерго](#)

Транскордонні перетоки електроенергії

Країна	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	Всього у 2020 р.
ЕКСПОРТ							
Угорщина	0,025	4,474	16,542	268,898	235,715	212,688	1 940,696
Словаччина	0,000	1,894	0,680	12,230	1,136	2,818	19,249
Румунія	0,000	0,604	5,804	42,819	96,869	129,714	845,153
Польща	102,321	114,044	113,471	107,784	148,725	122,839	1 380,808
Молдова	0,000	0,000	0,000	0,040	14,875	10,800	155,967
Білорусь	0,000	12,000	34,900	35,900	0,000	0,000	82,800
ІМПОРТ							
Угорщина	9,146	10,840	18,816	9,230	23,220	10,638	506,935
Словаччина	8,008	9,726	17,536	43,597	105,146	145,196	1 355,521
Румунія	1,717	1,210	2,228	0,888	0,428	0,814	87,930
Білорусь	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	152,308
Росія	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	53,399
Всього							
експорт	102,346	133,016	171,397	467,671	497,320	478,859	4 424,673
імпорт	18,871	21,776	38,580	53,715	128,794	156,648	2 156,093
Обсяги технологічних перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем України та суміжних країн							
Росія *	5,268	4,504	5,582	3,605	5,924	5,175	54,454
Білорусь **	0,080	0,055	0,113	0,053	0,072	0,120	0,918
Обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав у випадку порушення режиму енергосистеми							
Угорщина***	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	1,050	1,050

* обсяги перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем Росії і України;

** обсяги перетоків електроенергії для живлення тупикових районів навантаження

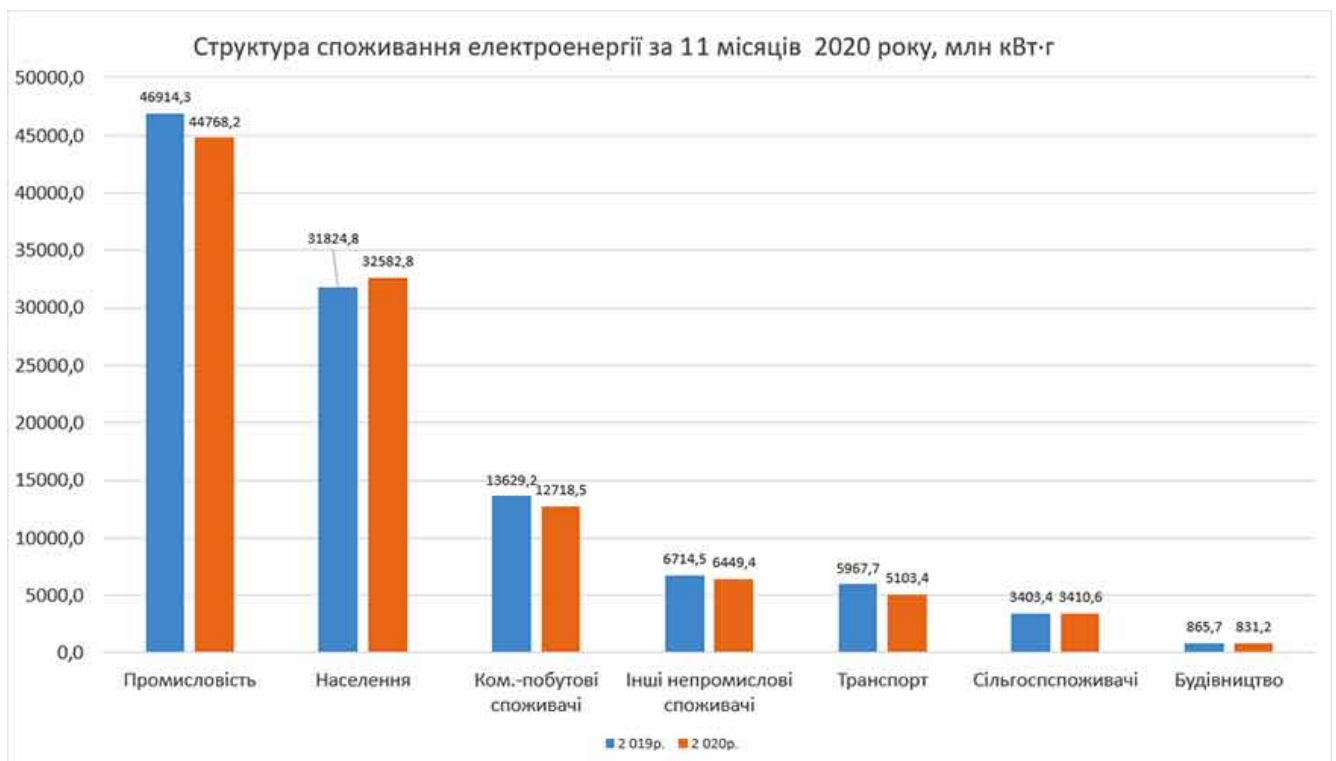
прикордонних споживачів енергосистем Білорусі і України;

*** обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Угорщина – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Угорщини 31.08.2020.

[НЕК «Укренерго»](#)

Споживання електроенергії

Протягом листопада 2020 року збільшено споживання електроенергії (брутто) порівняно із листопадом 2019 року на 271,8 млн кВт·год (або 2,1%), що становило **13 345,0 млн кВт·год**. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням у листопаді 2020 року становило **10 186,9 млн кВт·год**, що на 45,9 млн кВт·год (або 0,4%) менше аналогічного показника 2019 року.

Структура споживання електроенергії за 11 місяців 2020 р.

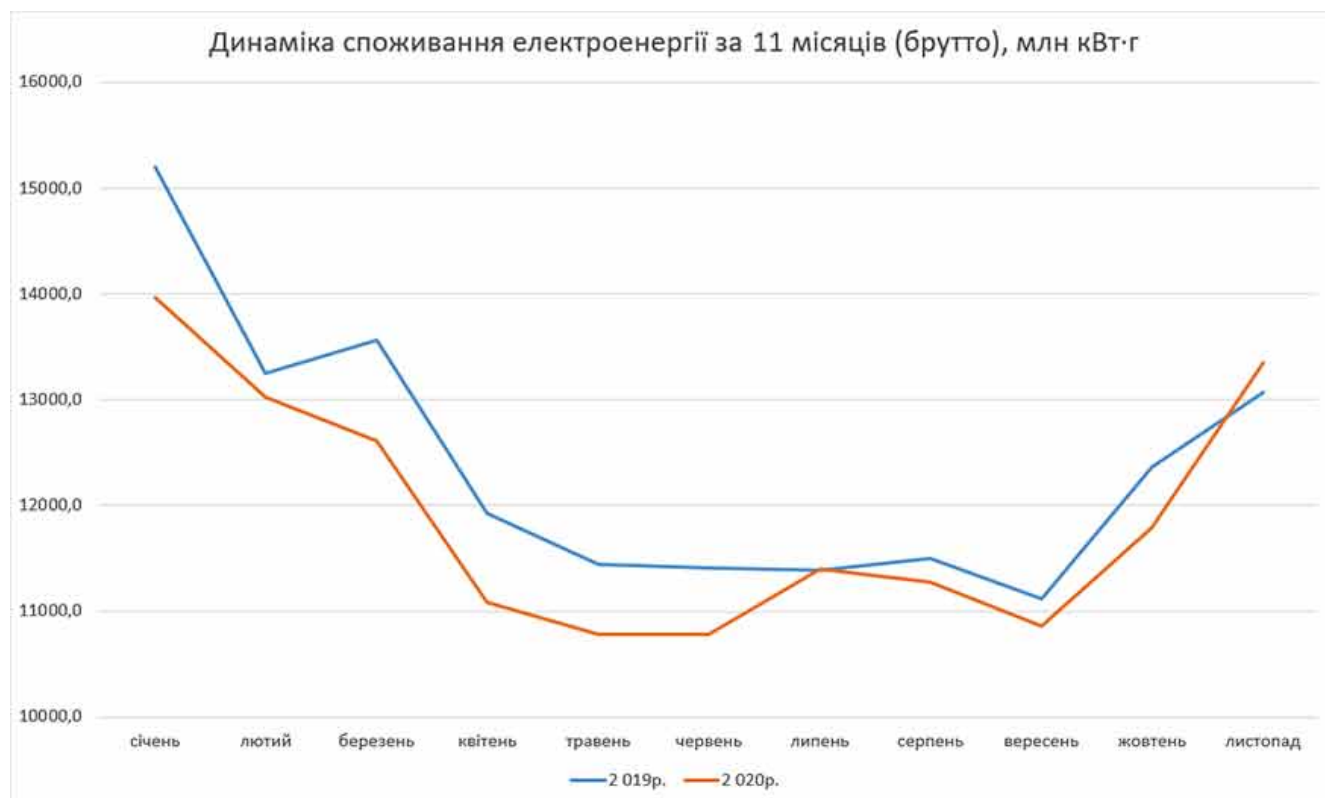
(без урахування тимчасово окупованих територій АР Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей)

Групи споживачів	Споживання у 2019	Споживання у 2020		Питома вага, %	
	млн кВт·г	млн кВт·г	+/-	2019 р.	2020 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	136221,4	131304,8	-4916,6		
Споживання ел.ен. (нетто)	109319,7	105864,0	-3455,6	100	100
1.Промисловість	46914,3	44768,2	-2146,1	42,9	42,3
у тому числі:					
Паливна	3101,8	2928,2	-173,6	2,8	2,8
Металургійна	26460,1	24766,7	-1693,3	24,2	23,4
Хімічна та нафтохімічна	3396,3	3792,1	395,8	3,1	3,6
Машинобудівна	3340,8	2790,6	-550,3	3,1	2,6
Будів.матеріалів	2082,7	2116,1	33,4	1,9	2,0
Харчова та переробна	4103,6	3952,5	-151,1	3,8	3,7

Групи споживачів	Споживання у 2019		Споживання у 2020		Питома вага, %	
	млн кВт·г	млн кВт·г	млн кВт·г	+/-	2019 р.	2020 р.
Інша	4429,1	4422,1	4422,1	-7,0	4,1	4,2
2.Сільгоспспоживачі	3403,4	3410,6	3410,6	7,2	3,1	3,2
3.Транспорт	5967,7	5103,4	5103,4	-864,3	5,5	4,8
4.Будівництво	865,7	831,2	831,2	-34,6	0,8	0,8
5.Ком.-побутові споживачі	13629,2	12718,5	12718,5	-910,7	12,5	12,0
6.Інші непромисл.споживачі	6714,5	6449,4	6449,4	-265,1	6,1	6,1
7.Населення	31824,8	32582,8	32582,8	758,0	29,1	30,8

[Міненерго](#)

Динаміка споживання електроенергії за 11 місяців 2020 р.

Технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами

За 11 місяців 2020 року величина загальних технологічних витрат електроенергії на її транспортування електричними мережами всіх класів напруги становила 13,4 млрд кВт·год, або 10,98% від загального відпуску електроенергії в мережу. Порівняно з показником 2019 року рівень загальних технологічних витрат на транспортування електроенергії зменшився на 1,2 млрд кВт·год (14,6 млрд кВт·год або 11,36% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії за 11 місяці 2020 року становила 15,4 млрд кВт·год, або 12,59% від загального відпуску електроенергії в мережу та зменшилася на 1,0 млрд кВт·год, по відношенню до показника минулого року (16,4 млрд кВт·год або 12,80% у 2019 році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат в електричних мережах 0,38-800 кВ за 11 місяці 2020

року заощаджено 171,0 млн кВт·год електричної енергії (166,2 млн кВт·год. за відповідний період минулого року).

Ціни на електроенергію

Динаміка середньозваженої ціни на РДН і ВДР у жовтні 2020 року

Середньозважена ціна акцептованої на ринку «на добу наперед» електроенергії у листопаді 2020 року становить 1 536,25 грн/МВт·год (без ПДВ). Це на 16,24% вище за жовтневу середньозважену ціну купівлі-продажу електроенергії на цьому сегменті ринку, та на 12,34% більше за ціну листопада 2019 року. Про це йдеться у звіті ДП «Оператор ринку» про результати торгів на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку за листопад 2020 року.

На внутрішньодобовому ринку середньозважена ціна купівлі-продажу електричної енергії у листопаді 2020 року становить 1 525,53 грн/МВт·год (без ПДВ), що на 18,42% більше за попередній місяць та на 21,06% вище, ніж було у листопаді 2019 року.

РДН ОЕС України: у листопаді середньозважена ціна купівлі-продажу електричної енергії збільшилася на 17,05% та становить 1 527,09 грн/МВт·год (без ПДВ). Буришинський енергоострів – середньозважена ціна електроенергії є на 7,97% вищою та становить 1 633,29 грн/МВт·год (без ПДВ).

ВДР ОЕС України: середньозважена ціна акцептованої у листопаді електроенергії становить 1 525,23 грн/МВт·год (без ПДВ), що на 18,65% вище за жовтневу ціну. Торгова зона «Острів Буришинської ТЕС»: середньозважена ціна є на 5,83% більшою і становить 1 551,28 грн/МВт·год (без ПДВ).

У листопаді погодинні ціни на РДН та ВДР у торговій зоні «ОЕС України» в деякі дні в години максимального навантаження були максимальними або близькими до максимальних. Це обумовлено збільшенням попиту та зменшенням пропозицій на продаж електроенергії на майданчику «Оператора ринку». У торговій зоні «Острів Буришинської ТЕС» в більшості днів спостерігався дефіцит пропозицій на продаж електроенергії, тому ціни на РДН та ВДР в такі дні були наближеними до цінових обмежень.

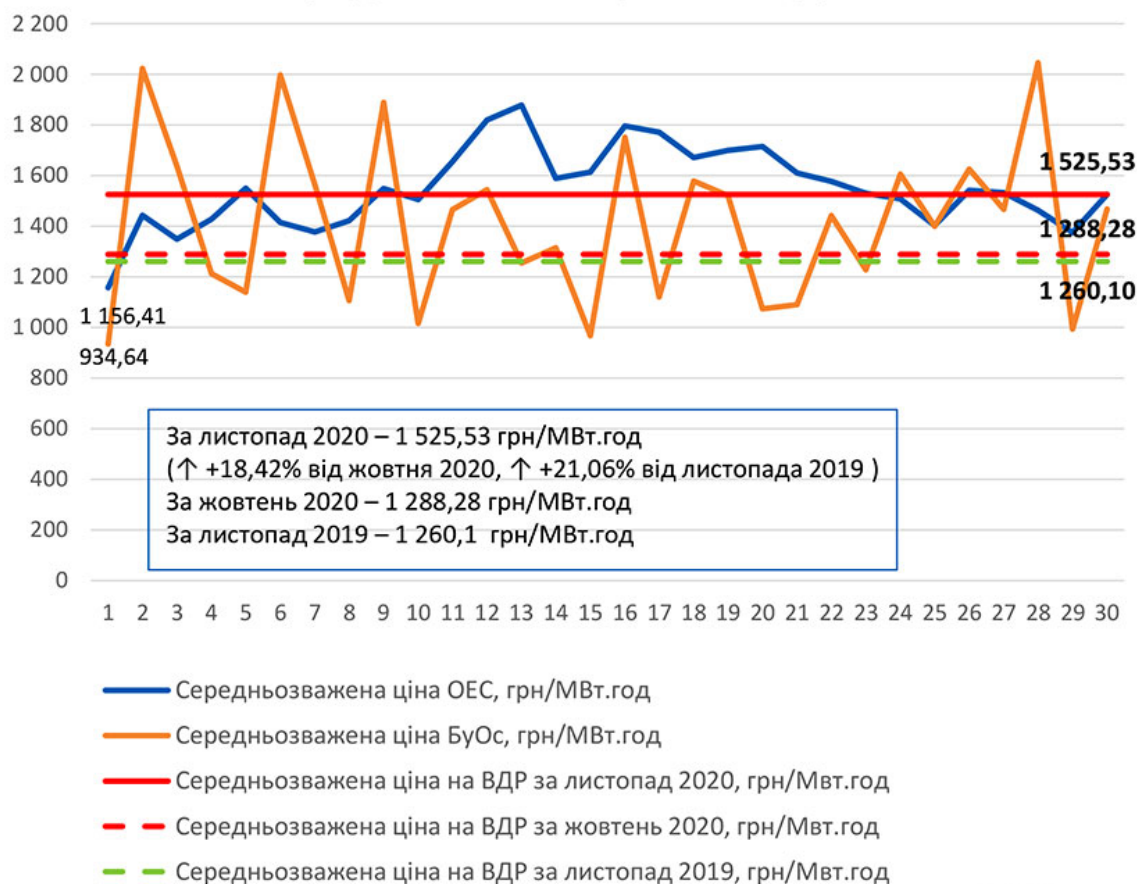
Загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку становив 3 397,11 ГВт·год. Це на 7,71% більше, ніж акцептувалося на майданчику «Оператора ринку» у жовтні 2020 року. Обсяги торгів на РДН та ВДР у листопаді становили 26,15% від загального споживання електроенергії всіма категоріями споживачів України.

[Оператор ринку](#)

Середньозважені ціни* на РДН

Середньозважені ціни* на ВДР

* - Усі ціни наведені без ПДВ

ЛИСТОПАД 2020 РОКУ

«Українська енергетична біржа»

Щоденні середньозважені ціни у листопаді 2020 року в ОЕС України та Бурштинському острові за типом навантаження.

[Українська енергетична біржа](#)

Розрахунки за електроенергію

Щодо погашення заборгованості на ОРЕ, що виникла до 01.07.2019

Законом України №719-IX [«Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»](#) передбачено комплекс заходів щодо врегулювання питання повного погашення заборгованості, яка виникла на оптовому ринку до 1 липня 2019 року.

05.10.2020 Мінфін [повідомив](#) Кабміну на відсутність джерел збалансування бюджету для виконання цього закону.

26.10.2020 Проєкт Закону України № 2390 «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства (щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії)» підготовлено до повторного другого читання.

17.09.2020 Проєкт Закону № 2389 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» передано на доопрацювання в комітет.

Про оплату заборгованості споживачів за спожиту до 01.01.2019 Електричну енергію	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2020	Борг за спожиту електроенергію станом на 01.12.2020	Зміна заборгованості з початку року
Оператори систем розподілу	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	26 298 039,0	25 320 357,6	-977 681,4
АТ «Вінницяобленерго»	54 314,0	25 894,0	-28 420,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	13 065,0	8 721,0	-4 344,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	926 827,8	648 247,6	-278 580,2
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	731 954,0	712 266,0	-19 688,0
АТ «Житомиробленерго»	23 266,0	17 114,2	-6 151,8
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	23 125,0	17 927,0	-5 198,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 670 203,0	1 532 402,0	-137 801,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	12 860,0	7 878,0	-4 982,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	304 764,1	184 252,3	-120 511,8
ПрАТ «Київобленерго»	92 356,5	64 888,0	-27 468,5
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	17 622,0	8 130,0	-9 492,0
ТОВ «ЛЕО»	1 990 628,0	1 966 971,0	-23 657,0
ПрАТ «Львівобленерго»	19 124,0	9 974,0	-9 150,0
АТ «Миколаївобленерго»	83 182,0	76 791,0	-6 391,0
АТ «Одесаобленерго»	115 993,5	76 140,6	-39 852,9
АТ «Полтаваобленерго»	138 855,0	133 381,0	-5 474,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	11 159,7	7 802,8	-3 356,9
ПАТ «Сумиобленерго»	282 413,0	251 777,0	-30 636,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	16 312,0	4 785,0	-11 527,0
АТ «Харківобленерго»	1 568 971,0	1 525 353,9	-43 617,1
АТ «Херсонобленерго»	91 316,0	65 835,0	-25 481,0
АТ «Хмельницькобленерго»	13 923,0	11 384,0	-2 539,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 697 856,0	1 711 691,0	13 835,0
АТ «Чернівціобленерго»	150 176,0	135 568,3	-14 607,7
АТ «Чернігівобленерго»	25 158,0	23 267,0	-1 891,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	2 302 800,0	2 245 126,0	-57 674,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	13 685 124,4	13 678 748,0	-6 376,5
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	234 689,9	168 041,9	-66 648,0

Основними складовими боргу споживачів перед операторами систем розподілу за **спожиту до 01.01.2019** електричну енергію станом на 01.12.2020 є заборгованість підприємств вугільної промисловості (14512,1 млн грн), підприємств водопостачання та водовідведення (4366,0 млн грн), підприємств хімічної промисловості (2032,7 млн грн) та населення (1642,2 млн грн).

Щодо виплат за «зеленим» тарифом

З початку 2020 року ДП «Гарантований покупець» придбало у виробників електроенергії за «зеленим» тарифом **9 597 ГВт·год** електроенергії.

На 8 грудня 2020 року на користь відновлювальної генерації сплачено **20,88 млрд грн**. При цьому, електроенергію січня і лютого сплачено на 100%, березня – 47%, квітня і травня – 5%, червня – 4%, липня – 3,5%, серпня – 100%,

вересня – 100%, жовтня – 79%. Причина несвоєчасного виконання зобов'язань перед ВДЕ – заборгованість перед Гарантованим покупцем з боку ПрАТ «НЕК «Укренерго», яка складає **22,9 млрд грн** через занижений тариф на передачу електроенергії.

Гарантований покупець здійснює виплати за «зеленим» тарифом, керуючись принципами розрахунків – пропорційно до обсягів відпущеної товарної продукції, за фактом отримання коштів.

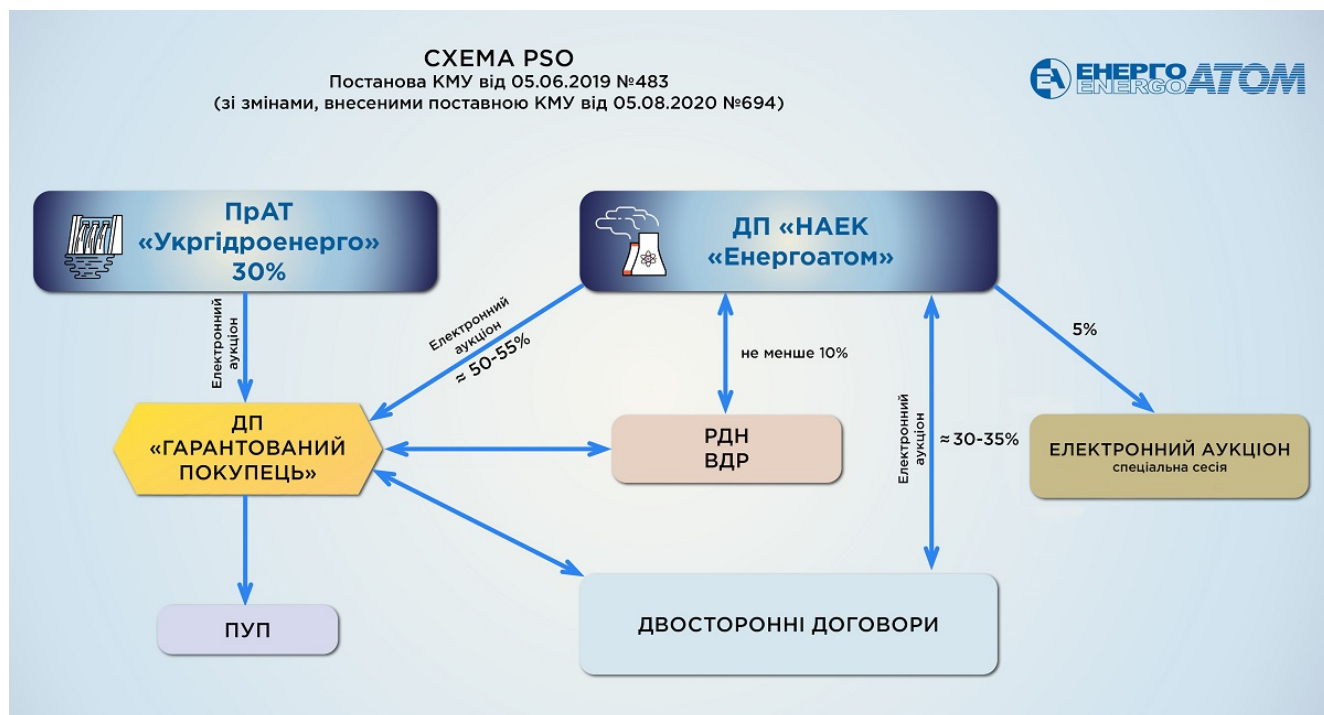
ПСО

З початку 2020 року ДП «Гарантований покупець» придбало для забезпечення потреб населення **47 923 ГВт·год**.

На 8 грудня 2020 року виробникам електроенергії (Енергоатом, Укргідроенерго) сплачено **15,1 млрд грн**, що складає 65%. Заборгованість Укренерго перед Гарантованим покупцем – 6,9 млрд грн.

[Гарантований покупець](#)

Довідково

Постачальник «останньої надії»

Постачальником «останньої надії» визначено Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго».

За 11 місяців 2020 року постачальником «останньої надії» відпущено електричної енергії споживачам на суму **956,5 млн грн**, рівень оплати склав 11,5%. *Загальна* заборгованість перед постачальником «останньої надії» станом на 01.12.2020 склала **2314,9 млн гривень**.

Щодо погашення заборгованості на новому ринку електроенергії

09.12.2020 Кабінет міністрів України постановою **№ 1203** надав ПрАТ «НЕК «Укренерго» державні гарантії для забезпечення кредитів, які планується залучити у державних банків для погашення заборгованості перед ДП «Гарантований покупець».

Державні гарантії надаються для забезпечення виконання боргових зобов'язань позичальника за запозиченнями, сума яких не перевищує 11,3 млрд гривень, урахувавши зобов'язання щодо погашення основної суми, відсотків, комісій та інших зобов'язань, що випливають із запозичень.

17.11.2020 Верховна Рада України прийняла Закон [№ 1006](#) «про внесення змін до ЗУ «Про Державний бюджет України на 2020 рік», в якому надала Кабінету міністрів право надавати державні гарантії оператору системи передачі - НЕК «Укренерго», для погашення боргових зобов'язань перед виробниками з відновлюваних джерел.

24.09.2020 у Верховній Раді зареєстровано законопроект [№4151](#) щодо підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії. Пропонується надати право Міністерству фінансів України здійснити за рішенням Кабінету Міністрів України випуск облігацій внутрішньої державної позики на відповідну загальну суму видатків, кошти від продажу яких будуть спрямовані для погашення заборгованості перед суб'єктами господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії.

30.09.2020 Комітет Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг розглянув і підтримав пропозиції Міненерго до законопроекту [№ 4000](#) про держбюджет на 2021 рік щодо розрахунків з ВДЕ, погашення боргів ДП «Енергоринок», резерву для зняття з експлуатації блоків АЕС (15.12.2020 законопроект прийнято, 21.12.2020 направлено на підпис Президенту, остаточний текст закону покищо не оприлюднено).

05.10.2020 р. Мінфін [повідомив](#) Кабміну, що не вбачає можливості закласти в держбюджеті компенсацію виробникам електроенергії з ВДЕ і застерігає від випуску ОВДП для погашення боргу перед ВДЕ.

Оператори системи розподілу

За 11 місяців 2020 року, в цілому, **операторами систем** розподілу України надано послуги з розподілу електричної енергії на суму 59025,7 млн грн (обсяг розподілу електричної енергії – 98544,6 млн кВт·год), рівень оплати склав 96,1%.

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.12.2020*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	98 544 635,8	59 025 694,1	56 695 018,8	-529 764,0
АТ «Вінницяобленерго»	2 493 467,8	2 249 476,2	2 188 753,4	89 513,1
ПрАТ «Волиньобленерго»	1 446 733,2	1 241 321,1	1 203 698,8	46 290,4
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	15 249 827,3	5 095 759,0	5 085 056,1	-546 011,9
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	2 633 880,3	2 764 509,4	2 669 878,5	-283 340,6
АТ «Житомиробленерго»	2 133 979,0	1 935 327,5	1 945 897,3	-86 868,8
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	1 611 916,7	1 846 095,8	1 836 667,5	65 545,5
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	6 441 130,3	2 813 506,1	2 586 639,0	276 804,1

АТ «Прикарпаттяобленерго»	2 137 433,2	1 844 317,6	1 734 005,2	72 304,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	7 955 708,4	2 661 141,6	2 619 111,9	-789 963,9
ПрАТ «Київобленерго»	5 697 667,5	3 768 281,0	3 767 598,6	-296 405,8
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	1 667 292,0	1 501 625,0	1 494 898,0	-85 253,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	1 172 376,4	1 241 663,4	1 188 029,6	42 992,6
ПрАТ «Львівобленерго»	3 654 728,3	2 943 029,5	2 846 425,8	-10 010,2
АТ «Миколаївобленерго»	2 343 796,2	1 736 306,6	1 649 811,8	25 402,3
АТ «Одесаобленерго»	5 237 497,5	4 011 995,0	4 003 397,0	22 686,0
АТ «Полтаваобленерго»	4 488 692,7	2 481 567,0	2 162 944,8	-124 417,1
ПрАТ «Рівнеобленерго»	2 019 832,4	1 343 064,8	1 335 977,6	-31 647,2
ПАТ «Сумиобленерго»	1 732 492,8	1 562 598,9	1 527 545,5	24 854,9
ВАТ «Тернопільобленерго»	1 149 848,7	1 244 048,3	1 212 954,8	-37 070,8
АТ «Харківобленерго»	5 296 989,1	3 734 938,5	3 096 288,5	709 541,5
АТ «Херсонобленерго»	2 106 885,2	1 776 914,9	1 712 627,2	7 480,4
АТ «Хмельницькобленерго»	1 943 790,7	1 796 234,5	1 686 026,7	112 112,6
ПАТ «Черкасиобленерго»	2 642 792,1	1 766 764,7	1 761 005,6	-7 665,0
АТ «Чернівціобленерго»	1 169 606,3	1 061 837,5	1 032 720,6	-18 881,7
АТ «Чернігівобленерго»	1 512 851,6	1 564 920,1	1 483 373,1	36 662,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	276 376,3	110 525,5	83 252,5	35 771,4
ДП «Регіональні електричні мережі»	1 083 480,6	317 637,6	168 299,2	285 156,0
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	5 450 713,3	382 656,0	402 701,6	-44 533,1
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	649 792,9	401 598,2	387 165,1	-29 864,8
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	685 709,3	66 351,4	65 674,9	836,4
АТ «Укрзалізниця»	4 457 347,7	1 759 681,6	1 755 264,8	8 220,4

* З врахуванням боргів/переплат минулого року

Постачальники універсальних послуг

За 11 місяців 2020 року **постачальниками універсальних послуг** надано електричної енергії споживачам в обсязі 43369,7 млн кВт·год на суму 67624,6 млн грн, рівень оплати склав 98,5%. *Загальна* заборгованість перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.12.2020 склала **4752,1 млн гривень**.

В тому числі, **населення** отримало електричну енергію в обсязі 30466,0 млн кВт·год на суму 37459,6 млн грн, рівень оплати склав 99,1%. *Загальна* заборгованість населення за спожиту електричну енергію перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.01.2020 складала 4081,2 млн грн та збільшилась за 11 місяців 2020 року на 320,5 млн грн або на 7,9% і станом на 01.12.2020 складає **4401,7 млн гривень**.

Довідково

Згідно Правил роздрібного ринку електричної енергії ціни на електричну енергію, що постачається споживачам постачальниками універсальних послуг та «останньої надії», включають, у тому числі ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі та оператора системи розподілу відповідно до укладених договорів про надання відповідних послуг.

За 11 місяців 2020 року електропостачальниками, на яких покладено зобов'язання з надання універсальних послуг, надано споживачам електричної енергії **за вільними цінами** в обсязі 11984,6 млн кВт·год на суму 26964,0 млн грн, рівень оплати склав 95,5%. *Загальна* заборгованість перед електропостачальниками, що здійснюють постачання електричної енергії за вільними цінами, станом на 01.12.2020 **відсутня**.

Довідково

Інформація щодо постачання електричної енергії за вільними цінами була надана електропостачальниками, на яких покладено зобов'язання з надання універсальних послуг.

Видобуток вугілля

За листопад 2020 року вугледобувними підприємствами України видобуто **2 586,6 тис. тонн** вугілля, що на 6,0 % менше порівняно з жовтнем 2019 року. Видобуток енергетичного вугілля – **1 847,2 тис. тонн**, коксівного вугілля – **739,5 тис. тонн**.

За 11 місяців 2020 року видобуто **26 199,2 тис. тонн** вугілля, що на 7,8 % менше порівняно з відповідним періодом минулого року. У тому числі видобуток енергетичного вугілля склав **19 923,5 тис. тонн**, коксівного – **6 275,7 тис. тонн**.

Запаси вугілля та мазуту на ТЕС та ТЕЦ

Запаси вугілля на 22.12.2020 становили **1 222,8 тис. тонн** при нормі гарантованих запасів **1 014,2 тис. тонн**. При цьому запаси газового вугілля склали **729,0 тис. т**, а запаси антрацитів – **285,2 тис. т**.

Запаси топкового мазуту на 14.12.2020 становили **46,6 тис. тонн**, що на **12,9 тис. т** або на 38,2% більше ніж у 2019 році.

[Міненерго](#)

Газ

Видобуток газу

Обсяги видобутого газу у листопаді 2020 року в Україні зменшились на 45,9 млн. куб. м (або на 2,7%) порівняно з жовтнем минулого року і становили **1 633,2 млн. куб. м**.

За 11 місяців 2020 року обсяги видобутого газу в Україні зменшились на 336,8 млн. куб. м (або на 1,8%) порівняно з показником минулого року і становили **18 563,2 млн. куб. м**.

[Оператор ГТС України](#)

Запаси газу в газосховищах

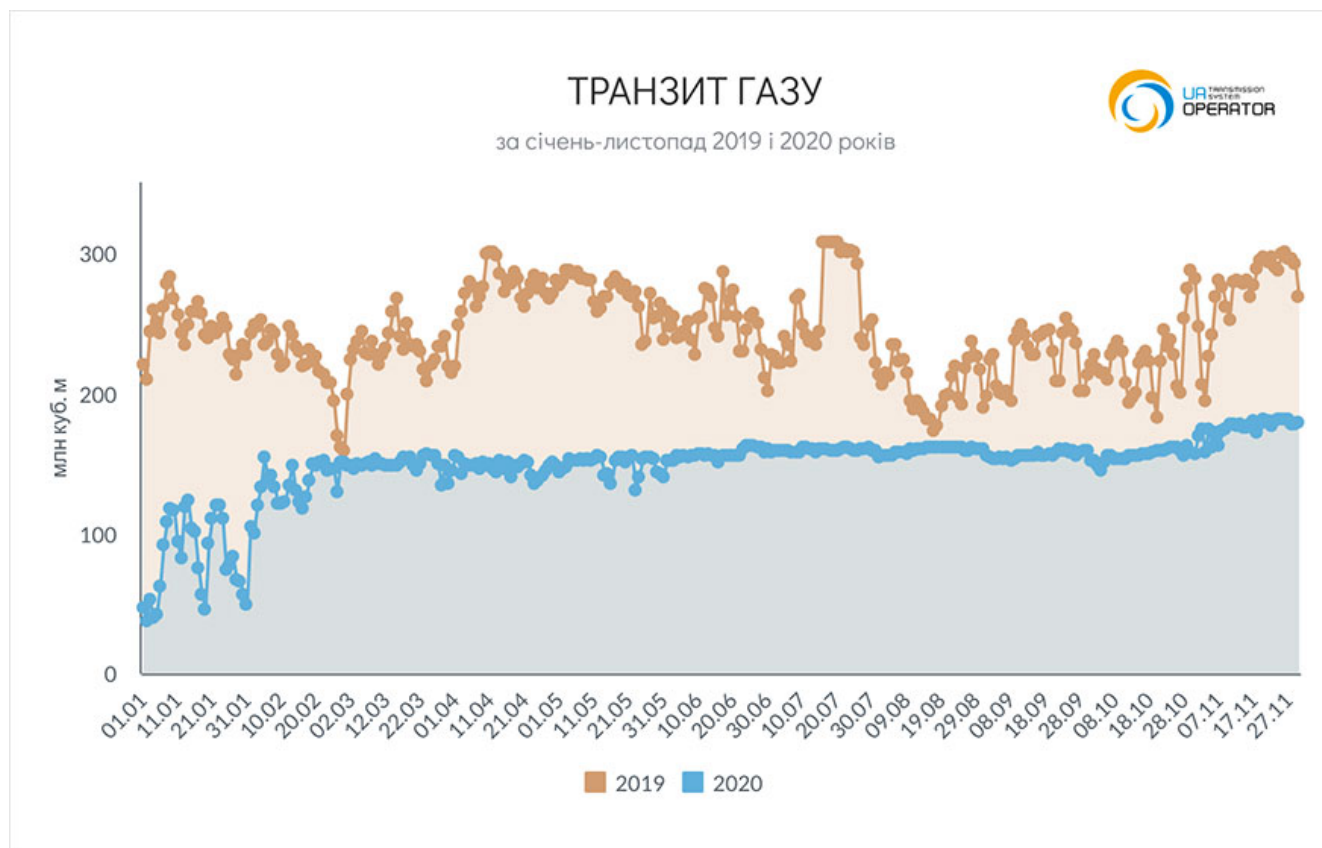
Станом на 01.12.2020 запас природного газу у підземних газосховищах становить **26.3*** млрд куб. м газу. Це на **27 %** перевищує показники минулого року.

З початку опалювального сезону 2020/2021 Оператор газосховищ України відібрав з ПСГ 2 млрд куб. м природного газу.

* без урахування запасів Вергунського ПСГ, що знаходиться на тимчасово окупованій території Донецької області

[Укртрансгаз](#)

Транзит газу

За 11 місяців 2020 року Оператор ГТС України протранзитовав 50,1 млрд куб. м газу. Це на 38% менше, ніж за аналогічний період минулого року (81,5 млрд куб. м).

Основна причина скорочення обсягів транзиту у порівнянні з попереднім роком – запуск нових газопроводів в обхід України, якими російський газ транспортується в Європу. А також певне зменшення попиту на блакитне паливо в ЄС та значні запаси газу в європейських ПСГ. Відповідно, це все разом вплинуло на контрактні обсяги замовлення послуг у Оператора ГТС України.

Середньодобовий обсяг транзиту з початку року становив 150 млн куб. м на добу, а в листопаді зріс до 175 млн куб. м на добу за рахунок дозамовлених через аукціонні платформи потужностей на транспортування газу до країн Європи.

Слід зазначити, що у листопаді трейдери почали відбирати свої запаси газу з митного складу в ПСГ, таким чином ОГТСУ додатково протранспортував до ЄС 153 млн куб. м природного газу, а саме: 114 млн куб. м до Угорщини та 39 млн куб. м до Польщі.

Газпром повністю розраховується за весь обсяг заброньованих потужностей. А ОГТСУ зі свого боку виконує всі добові заявки й ефективно забезпечує безперебійність транспортування газу до ЄС та Молдови.

У західному напрямку було протранзитовано 46,8 млрд куб. м газу (-34%). Зокрема, у Польщу – 3,5 млрд куб. м, Словаччину – 34,7 млрд куб. м, Угорщину – 8,6 млрд куб. м.

У південному напрямку транзит склав 3,3 млрд куб. м (-73%). Із них 0,7 млрд куб. м – у Румунію та 2,6 млрд куб. м – у Молдову. Падіння транзиту по цьому маршруту пов'язане з запуском у січні 2020 року «Турецького потоку», яким доправляється газ з Росії через Туреччину в країни Балканського півострову.

Імпорт газу

За 11 місяців 2020 року Оператор ГТС України протранспортував **15,6 млрд куб. м газу** з Європи в Україну. Це на 11% (1,6 млрд куб. м) більше за аналогічний показник минулого року.

Всього за 11 місяців 2020 року імпорт із Словаччини склав майже 10,2 млрд куб. м (+12% у порівнянні до аналогічного періоду минулого року), із Угорщини – майже 3,9 млрд куб. м (+10%), із Польщі – майже 1,6 млрд куб. м (+12%). Зокрема, **віртуальним реверсом (backhaul)**, який вперше став доступний на початку цього року, імпортовано 45% або 7,1 млрд куб. м: зі Словаччини – 3,1 млрд куб. м, з Угорщини – 2,9 млрд куб. м, з Польщі – 1,1 млрд куб. м.

З початку року в підземні сховища для зберігання в режимі «митний склад» було направлено 10,1 млрд куб. м імпортованих обсягів. В листопаді розпочалась фаза активного відбору газу з митного складу та його подальшого транспортування до країн ЄС.

Всього за період січня-листопада транспортування газу з ЄС в Україну замовляли 82 трейдери, з них 52 українських компаній та 30 іноземних. А послугами short-haul та «митний склад» скористалися понад півсотні компаній, більша частина з яких є нерезидентами.

[Оператор ГТС України](#)

Нафта

Транспортування нафти

Обсяг транспортованої нафти за результатами одинадцяти місяців 2020 року становить 14,6 млн тонн, що на 3% більше порівняно з аналогічним періодом 2019 р. Зокрема, обсяг транспортування нафти для НПЗ України у січні-листопаді 2020 р. становить 2,4 млн тонн (на 9,8% більше, ніж за цей період у 2019 р.), а транзит – 12,1 млн тонн (на 1,1% більше порівняно з аналогічним періодом 2019 р.).

Загальний обсяг транспортування нафти у листопаді 2020 року зменшився порівняно із листопадом минулого року на 12,7% — до 1,3 млн тонн. Зокрема, знизився транзит нафти трубопровідним транспортом через територію України на 22,1% – до 1,03 млн тонн. При цьому зріс обсяг транспортування нафти на НПЗ України на 9,1% – до 225,6 тис. тонн нафти.

Також у листопаді 2020 року АТ «Укртранснафта» експортувала 79,9 тис. тонн нафти до Республіки Білорусь на Мозирський НПЗ в рамках договору купівлі-продажу, укладеного з BNK (UK) Limited.

[Укртранснафта](#)

Переробка нафти

За 11 місяців 2020 року на Дрогобицький нафтопереробний завод та на Шебелинський газопереробний завод поставлено 757,0 тис. тонн нафтової сировини (нафта з газовим конденсатом).

Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ за 11 місяців 2020 року становить 381,0 тис. тонн, що на 11,2 % менше обсягу переробки за 11 місяців 2019 року.

Кременчуцький НПЗ з жовтня 2014 року інформацію щодо показників своєї роботи Міністерству енергетики не надає.

У січні-листопаді 2020 року не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості

Атомні електростанції. У листопаді 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено 6 239 млн кВт·год електроенергії, що на 1 380 млн кВт·год менше порівняно з відповідним періодом минулого року.

З початку 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено 69 453 млн кВт·год електроенергії, що на 5 436 млн кВт·год менше порівняно з відповідним періодом минулого року.

Коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП) у листопаді 2020 року становив 62,4 % (у листопаді 2019 р. – 76,3 %). КВВП з початку року становив 62,3 % (за відповідний період минулого року – 67,3 %).

Паливна програма. У 2020 р. ДП «НАЕК «Енергоатом» заплановано здійснити:

- 15 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 9 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок – від компанії «Вестінгауз»;
- забезпечити 4 рейси з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

З початку 2020 року відбулося 2 поставки свіжого ядерного палива від компанії «Вестінгауз» та 3 – від АТ «ТВЕЛ», виконано 1 рейс вивезення відпрацьованого ядерного палива з ВП «ЮУАЕС».

Підприємства атомно-промислового комплексу

ДП «Схід ГЗК». У листопаді 2020 року вироблено 92,46 тон уранового оксидного концентрату (УОК) на суму 269,25 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом минулого року продукції вироблено на 34,06 тон більше.

З початку 2020 року комбінатом вироблено 736,9 тон уранового оксидного концентрату (УОК) на суму 2 049,0 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом минулого року продукції вироблено на 63,42 тон менше.

Хід ремонтної кампанії на підприємствах енергетики

Станом на 23.12.2020 відповідно до затвердженого графіку:

На ТЕС енергогенеруючих компаній відремонтовано 40 (10374 МВт) енергоблоків, а саме: поточним ремонтом 31 (8362 МВт) енергоблок; середнім ремонтом 6 (1330 МВт) енергоблоків; капітальним ремонтом 3 (682 МВт) енергоблока.

На ТЕЦ відремонтовано 9 (1670 МВт) енергоблоків, 12 (1717 т/год) парових котлів, 1 (100 Гкал/год) водогрійний котел та 10 (370 МВт) турбоагрегатів.

На ГЕС виконано капітальний ремонт 14 (746,9 МВт) гідроагрегатів.

В реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 21 (1013,9 МВт) гідроагрегатів.

За 11 місяців 2020 року на АЕС виконано

8 планово-попереджувальних ремонтів – середні ремонти енергоблоків №1, 2 РАЕС, №2, 6 ЗАЕС, №1, 2 ЮУАЕС та капітальні ремонти енергоблоків №3, 4 ЗАЕС. Станом на 30.11.2020 виконувалися середні ремонти енергоблоків №5 ЗАЕС, №2 ХАЕС №4 РАЕС та капітальний ремонт енергоблоку №3 РАЕС.

Загальна тривалість – 1205,52 доби;

13 поточних ремонтів, з них:

7 планових ремонтів енергоблоків №4 РАЕС, №1 ЮУАЕС (два ремонти), №3 ЮУАЕС (два ремонти), №6 ЗАЕС, №1 ХАЕС. Загальна тривалість – 35,29 доби;

6 позапланових ремонтів енергоблоків №3 ЮУАЕС (два ремонти), №2 ЗАЕС, №1, 3 РАЕС та №1 ХАЕС. Загальна тривалість – 104,18 доби. Недовиробництво електроенергії через виконані поточні позапланові ремонти склало 2 506,36 млн кВт·год.

Капітальні інвестиції галузей ПЕК

(без врахування нафтогазового комплексу)

Протягом січня-листопада 2020 року підприємствами електроенергетичної галузі, що належать до сфери управління Міненерго України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **18 607,6 млн грн** капітальних вкладень, що на 12% менше порівняно з аналогічним показником минулого року.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва та реконструкції електричних мереж. Профінансовано всього 17 532,6 млн грн, що на 3 763,6 млн грн менше 2019 року.

У вугільній галузі освоєно 47,6 млн грн капітальних вкладень.

Ліквідація збиткових вугледобувних підприємств за даними 8 місяців

Плановими обсягами асигнувань з Державного бюджету на **2020 рік** передбачено видатки за бюджетною програмою «Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств» у сумі **659,7** млн гривень (зі змінами).

Фактично з **початку року** підприємствам, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації та ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано **375,4** млн гривень.

Оплата праці

За 11 місяців 2020 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства енергетики України, у розрізі галузей становить:

– електроенергетика – 16 979 грн (збільшення до відповідного показника 2019 року на 2 924 грн);

– атомно-промисловий комплекс – 28 698 грн (більше на 5 754 грн);

– нафтогазовий комплекс – 9 106 грн (менше на 1 443 грн);

– вугільна галузь – 12 024 грн (більше на 584 грн).

Станом на 1 грудня 2020 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерго загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила 766,7 млн грн та зменшилась з початку року на 410,2 млн грн.

***Підготовлено Робочою групою НТСЕУ
за даними Міненерго України, НЕК «Укренерго»,
Оператора ринку, Гарантованого покупця, Енергоринку,
Української енергетичної біржи, Оператора ГТС України***

ОГЛЯД ЗМІ за 1–25 грудня 2020 року

♦ *Загальні проблеми енергетики. Заходи по їх вирішенню*

МІНЕНЕРГО, 07.12.2020

Міненерго розробило удосконалені правила конкурсів на будівництво нової генеруючої потужності

Сьогодні в Міненерго відбулася узгоджувальна нарада щодо змін до Порядку проведення конкурсу на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з управління попитом.

Удосконалення правил дозволить підвищити ефективність конкурсної процедури, скоротити строки проведення конкурсу, залучити більше учасників та, як наслідок, знизити розмір плати за послугу з розвитку генеруючої потужності.

«Такі конкурси вкрай необхідні, оскільки наразі в енергосистемі бракує маневрової генерації, що потрібна для балансування. Ми запропонували зміни, що спростять процедуру проведення конкурсів, збільшать конкуренцію та, в кінцевому результаті, пришвидшать будівництво нових потужностей. Найближчим часом винесемо зміни на затвердження Уряду, а вже наступного року очікуємо проведення перших конкурсів», – зазначила перша заступниця Міністра енергетики **Ольга Буславець**.

Потреби у новій маневровій генерації НЕК «Укренерго» оцінюються в обсязі 2 ГВт.

Успішне проведення таких конкурсів та будівництво необхідної енергосистемі високоманеврової генерації дозволить оптимізувати режими роботи ОЕС України, інтегрувати більший обсяг об'єктів відновлюваної енергетики без необхідності їх відключення, знизити балансові обмеження енергосистеми на виробництво електричної енергії атомними електростанціями в окремі періоди року, забезпечити операційну безпеку ОЕС України та підвищити безпеку постачання електричної енергії споживачам.

[*Джерело*](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 08.12.2020

Новый блок Славянской ТЭС будет соответствовать европейской директиве о промышленных выбросах – "Донбассэнерго"

Новый энергоблок №6 на Славянской ТЭС (Николаевка, Донецкая обл.) будет соответствовать директиве Европейского парламента 2010/75/EU о промышленных выбросах.

"Так, выбросы золы на новом энергоблоке №6 СлавТЭС не будут превышать 10 мг/куб. м. Таким образом, можно констатировать, что мы достигнем уменьшения концентрации выбросов золы в 130-150 раз. Выбросы диоксида серы на новом блоке не будут превышать 200 мг/куб. м, тогда как на действующих блоках в Украине сейчас – 4000-5000 мг/куб. м. Выбросы оксида азота будут в пределах нормы – 150 мг/куб. м, а на действующих блоках в Украине они сейчас составляют 1000-1500 мг/куб. м", – цитирует пресс-служба компании директор по материально-техническому обеспечению и конкурсным

торгам, и.о. директора по инвестпроектам и перспективному развитию ПАО "Донбассэнерго" **Александра Мирошниченко**.

По словам Мирошниченко, благодаря современным технологиям удельный расход условного топлива на отпускаемую электроэнергию **на новом блоке составит 292 грамма на 1 кВт-ч**, тогда как в настоящее время показатели использованного топлива на станции колеблются в диапазоне 300-400 граммов. Таким образом, на Славянской ТЭС будет достигнуто уменьшение углеродной нагрузки путем уменьшения использования ископаемого топлива.

Мирошниченко также уточнил, что энергоблоки №6Б и №6А мощностью 330 МВт каждый будут маневрировать в диапазоне 30-100% номинальной мощности (40-100% без подсветки).

Сейчас в Украине энергоблоки ТЭС после реконструкции маневрируют в диапазонах 60-100% номинальной мощности, не реконструированные – в диапазоне 70-100%.

Как сообщалось, строительство блока №6 Славянской ТЭС вошло в утвержденный Кабинетом министров Украины в ноябре перечень приоритетных для государства инвестиционных проектов на 2020-23 гг.

"Донбассэнерго" ожидает предоставления Украиной государственных гарантий для реализации совместного с китайской Dongfang Electric International Corporation (DEIC) проекта по строительству нового блока СлТЭС с использованием технологии циркулирующего кипящего слоя (ЦКС).

Цена контракта с DEIC составляет \$684,296 млн. Финансирование реконструкции должно быть осуществлено на 70% за счет кредитных средств китайского банка.

Реализация проекта продлит ресурс СлТЭС на 40 лет, повысит эффективность работы, сократит удельный расход топлива и расходы на техническое обслуживание. Новый блок будут соответствовать всем техническим требованиям ENTSO-E и европейским директивам охраны окружающей среды.

Глава "Донбассэнерго" Эдуард Бондаренко в интервью агентству "Интерфакс-Украина" отмечал, что технология ЦКС дает возможность сжигать низкосортный и низкокалорийный уголь марки "Г", а также отходы углеобогащения без подсветки природным газом.

"Донбассэнерго" объединяет две электростанции: Славянскую и Старобешевскую ТЭС (последняя с 2014 года находится на неподконтрольной Украине территории). С марта 2017 года показатели производственной деятельности активов, расположенных на временно оккупированной территории в Донецкой области, не включаются в сводную отчетность "Донбассэнерго" в связи с потерей контроля над ними.

ЧАО "Энергоинвест Холдинг" принадлежит 60,86% акций "Донбассэнерго", еще 25% акций генкомпания принадлежит государству.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 08.12.2020

Выбросы парниковых газов в Украине с 2021 года будет контролировать Госэкоинспекция

Госэкоинспекция со следующего года начнет осуществлять проверку достоверности отчетов о выбросах парниковых газов, эта функция закреплена за ведомством законом "Об основах мониторинга, отчетности и верификации выбросов парниковых газов", который вступает в силу с 1 января 2021 года.

"ГЭИ может провести внеплановую проверку в течение трех месяцев после подачи документов субъектами хозяйствования и проверить соответствие информации действительному положению дел", – такой комментарий главы инспекции **Андрея Малеваного** приводится в релизе на сайте ведомства.

По словам Малеваного, данный закон был принят в рамках приближения украинского законодательства к европейскому, в частности внедрения Директивы 2003/87/ЕС об обязательном создании системы торговли выбросами парниковыми газами. Директива предусматривает получение **субъектами хозяйствования разрешения на определенное количество выбросов. В случае, если объем образованных парниковых газов меньше, предприятие может продать "остаток" выбросов другому субъекту.**

На Государственную экологическую инспекцию возложена функция проверки данных в документах, а именно в отчетах о выбросах, осуществленных за определенный период, планах мониторинга за выбросами.

[Джерело](#)

EXPRO, 08.12.2020

Теплова генерація за 10 міс скоротила споживання вугілля на 32% та збільшила використання газу на 31%

Теплова генерація (ТЕС і ТЕЦ) протягом січня-жовтня 2020р зменшила споживання вугілля (газового та антрациту) у порівнянні з аналогічним періодом 2019р на 32% - до 14,1 млн т, при цьому підприємства теплової енергетики збільшили споживання природного газу на 31% - до 3,9 млрд куб м. Про це свідчать дані Міністерства енергетики України.

Протягом січня-жовтня 2020р тепла енергетика зменшила споживання вугілля газової групи у порівнянні з аналогічним періодом 2019р на 29% - до 12,1 млн т, а також скоротила споживання антрациту на 52% - до 2 млн т. Також зазначається, що споживання мазуту тепловою генерацією за 10 міс 2020р збільшилося на 36% - до 43,8 тис т.

У жовтні 2020р споживання вугілля газової групи тепловою енергетикою у порівнянні із жовтнем 2019р майже не змінилося і становило 3,7 млн т, а споживання газу зросло на 1,2% - до 2,3 млрд куб м, споживання мазуту залишилося на сталому рівні - 2 млн т.

Найбільшими споживачами газу протягом січня-жовтня 2020р залишалися Київські ТЕЦ-5 та ТЕЦ-6, Харківська ТЕЦ-5, Слов'янська, Вуглегірська, Трипільська, Зміївська та Луганська ТЕС.

[Джерело](#)

EXPRO, 11.12.2020

Міненерго пропонує повернути «Укренерго» під своє управління

Міністерство енергетики України пропонує повернути під своє управління ПрАТ «НЕК «Укренерго» та взяти в управління АТ «Магістральні газопроводи України» та ТОВ «Оператор ГТС України». Про це 11 грудня 2020р повідомила прес-служба Міненерго. У міністерстві зазначають, що такий підхід відповідає Третьому енергетичному пакету, в частині відокремлення та сертифікації операторів системи передачі та ГТС. На думку Міненерго, концепція не суперечить зобов'язанням, взятим у рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію з ЄС.

[Джерело](#)

EXPRO, 14.12.2020

Глобальний попит на електроенергію в 2020р зменшиться на 2% - ІЕА

Глобальний попит на електроенергію, вироблену в 2020р, внаслідок пандемії COVID-19 на економічну активність у світі буде меншим на 2%, ніж за 2019р. Такі дані зазначено в Звіті ринку електроенергії, опублікованому Міжнародним енергетичним агентством (ІЕА). За даними агентства, Китай є єдиною країною, у якій спостерігається зростання попиту на е/е – на 2%. Частка споживання електроенергії в КНР становить 28% від загальносвітового показника.

За підрахунками енергетичного агентства, генерація з відновлювальних джерел енергії в 2020р збільшиться на 7% у порівнянні з 2019р. Вугільна генерація впаде на 5% - до рівня 2012р, атомна генерація – на 4%.

[Джерело](#)

УКРЕНЕРГО, 15.12.2020

Укренерго реконструювало міждержавну ЛЕП з високошвидкісною лінією технологічного зв'язку з мережами угорського системного оператора MAVIR

Укренерго завершило реконструкцію та спорудження волоконно-оптичної лінії зв'язку (ВОЛЗ) на міждержавній лінії електропередачі 400 кВ Мукачеве – Саболчбака, якою здійснюється експорт/імпорт е/е між «островом Бурштинської ТЕС» та енергосистемою Угорщини. Це дозволить підвищити надійність системи передачі, зокрема, експорту/імпорту е/е, та забезпечити безпечні, надійні та високошвидкісні канали передачі даних релейного захисту, протиаварійної автоматики та дистанційного захисту цієї лінії. Реконструкція проводилась за тарифні кошти НЕК «Укренерго» в межах інвестиційної програми.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 16.12.2020

Уряд схвалив законопроект щодо розвитку високоефективної когенерації

Законопроект щодо розвитку високоефективної когенерації, розроблений Міністерством енергетики та Держенергоефективності, схвалено сьогодні на засіданні Кабінету Міністрів.

Створення умов для розвитку в Україні **високоефективної когенерації** відповідно до Директив 2004/8/ЄС та 2012/27/ЄС забезпечить підвищення

ефективності використання палива та зменшення споживання природного газу в суспільному виробництві.

[Джерело](#)

ІВАН ПЛАЧКОВ, 17.12.2020

І знову про імпорт електроенергії

Наймасштабнішою за своїм охопленням, найефективнішою і руйнівною зброєю проти України буде імпорт електроенергії за східним перетином Білорусь, Росія.

Сценарій такий:

В першу чергу досить швидко ляже теплова генерація і Україна залишиться без регулюючих потужностей.

Наступним етапом буде повна залежність роботи енергосистеми України (баланс, надійність) від графіків поставки (Білорусь, Росія).

Цінова політика буде третім етапом за аналогією з газом.

У відповідь на відмову платити за високими цінами буде загроза припинення поставок електроенергії.

Дефіцитній за потужностями енергосистемі України загрожує розвал зі зрозумілими наслідками для незалежності країни.

І останній етап.

Україна погоджується на обсяги і графіки поставок електроенергії, запропоновані ціни і багато іншого щоб уникнути блекаута (системної аварії з повним погашенням споживачів).

Подальші події спрогнозують економісти і політологи.

Чи можна всього цього уникнути?

Однозначно можна і необхідно.

[Джерело](#)

EXPRO, 15.12.2020

АМКУ оштрафував ДТЕК на 275,2 млн грн в Острові БуТЕС, компанія вважає рішення необґрунтованим

Антимонопольний комітет України прийняв рішення оштрафувати компанії групи ДТЕК («ДТЕК Західенерго» та «Д.Трейдінг») за зловживання монопольним становищем в Острові Бурштинської ТЕС протягом липня-жовтня 2019р на 275,2 млн грн. Компанія заявила про безпідставність та необґрунтованість рішення АМКУ та планує відстоювати свої інтереси у судовому порядку. Відповідні повідомлення 15 грудня опублікували пресцентри комітету та групи компаній.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – СЕРГІЙ ЧЕХ, [ФБ сторінка](#), 16.12.2020

В той час як АМКУ намагається нібито покращити конкуренцію в Бурштинському енергоострові шляхом накладення багатомільйонних штрафів, реальне вирішення питання лібералізації ринку в регіоні лежить в іншій площині.

Зона БуТЕС – де-факто є частиною європейського ринку електроенергії. Вона синхронізована з загальноєвропейською енергосистемою, так званою ENTSO-E.

Особливість полягає в тому, що ця зона надзвичайно мала. В ній є один великий виробник та декілька дрібних. При цьому основними продавцями на біржових сегментах є

імпортери. І імпортери і виробники змагаються за споживача. Але якщо перші мають при цьому лише права, то другі, а саме БуТЕС, окрім права виробляти та продавати має обов'язок підтримувати заданий диспетчером поточний режим та забезпечувати резерви різних видів. І саме це створює складні умови для роботи ринку всередині зони.

Тому я особисто вважаю рішення АМКУ недостатньо обґрунтованим та таким, що жодним чином не наближає окрему торговельну зону енергетичного ринку України до умов в яких працюють виробники та постачальники основної частини нашої енергосистеми. А для вирішення проблеми необхідні наступні кроки.

По-перше, необхідно синхронізувати Об'єднану енергетичну систему із електромережею країн ЄС. Питання тільки в імплементації цього рішення.

По-друге, в рамках євроінтеграційного руху Україна має забезпечити проведення скоординованих аукціонів по розподілу пропускної спроможності міждержавних ліній електропередач, що забезпечить спрощення доступу до ринку для учасників з суміжних держав-членів ЄС.

Запропоновані заходи не новина для людей посвідчених в проблемах електроенергетики. Більше того, вони добре опрацьовані і можуть бути реалізованими в реалістичні терміни. Пропоную професійній спільноті зосередитися на цих питаннях і завершити розпочате.

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 15.12.2020 [«ДТЕК Ахметова оштрафували на 275 мільйонів»](#).

ДТЕК, 15.12.2020 [«ДТЕК вважає упередженим рішення АМКУ щодо монопольного становища в Бурштинському енергоострові»](#).

УКРЕНЕРГО, 17.12.2020

Укренерго виграло касацію у справі про скасування тарифів на передачу та диспетчеризацію у 2019 році

Колегія суддів Касаційного адміністративного суду Верховного Суду задовольнила касаційну скаргу НЕК «Укренерго» та НКРЕКП у справі за позовом Нікопольського заводу феросплавів про скасування тарифів на передачу та диспетчеризацію у II півріччі 2019 року (затверджені постановами НКРЕКП № 954 та №955 від 07.06.2019 р. та №1411 від 12.07.2019 р.). Таке рішення суд ухвалив у понеділок, 14 грудня 2020 року.

Зокрема колегія суддів дійшла висновку, що суд першої інстанції розглянув справу за позовом Нікопольського заводу феросплавів з грубим порушенням обов'язкових для виконання приписів процесуального закону.

А саме, суд першої інстанції всупереч нормам Кодексу адміністративного судочинства України (КАС) розглядав справу за спрощеною процедурою. Тоді як, відповідно до ст.ст.12, 257, 264 КАС, справи у спорах щодо оскарження нормативно-правових актів, якими є постанови НКРЕКП про затвердження тарифів на передачу та диспетчеризацію, мають розглядатися виключно за правилами загального позовного провадження. Спрощене ж позовне провадження може застосовуватися лише для розгляду справ незначної складності та справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення.

Суд зазначив, що **«розгляд справи в порядку спрощеного позовного провадження унеможливив установлення всіх фактичних обставин справи та надання їм належної оцінки, зокрема щодо процедури розгляду, обговорення та прийняття НКРЕКП спірних постанов, а також обґрунтованості встановленого тарифу на послуги з передачі електричної енергії»**. Тому колегія суддів Касаційного адміністративного суду повернула справу на новий розгляд до

Окружного адміністративного суду міста Києва.

У зв'язку з цим Укренерго звертає увагу учасників ринку на те, що у зв'язку з ухваленням рішення Колегією суддів Касаційного адміністративного суду Верховного Суду від 14 грудня 2020 року у справі № 640/12695/19 наразі не існує жодних підстав для повернення коштів, сплачених за послуги з передачі та диспетчеризації відповідно до постанов НКРЕКП №№ 954, 955 від 7.06.2019 р. та №1411 від 12.07.2019 р., або для здійснення перерахунку відповідних платежів.

Укренерго закликає всіх учасників ринку сумлінно ставитися до своїх зобов'язань з оплати наданих Укренерго послуг з передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, а всі заінтересовані сторони – залучитися до пошуку та обговорення всіх можливих рішень, які дозволять усунути негативний вплив на фінансовий стан системного оператора, і тим самим запобігти новим ускладненням в роботі електроенергетичного ринку.

[Джерело](#)

УКРАЇНА МОЛОДА, 25.12.2020

Юрій Вітренко пояснив, як боротиметься з «чорними дірами» в енергетиці

Новопризначений в. о. міністра енергетики **Юрій Вітренко** розповів, як боротиметься з проблемами та "чорними дірами" у галузі. Зокрема – відповів на питання про "Енергоатом" та "зелену" енергетику.

На жаль, немає рішення, яке влаштувало б усіх. Тому часто важливі реформи є непопулярними. Таку думку Вітренко висловив у програмі "Перехресний допит". За словами Вітренка, Енергоатом є швидше "дійною короною", ніж "чорною дірою".

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – Українська Енергетика, 25.12.2020 [«Вітренко підтримує збільшення тарифів на електроенергію»](#). Якщо тарифи на електроенергію будуть вищими, але люди отримуватимуть більшу зарплату, і все буде стабільно – це нормальний сталий варіант.

Про це в.о.міністра енергетики **Юрій Вітренко** сказав у програмі "Перехресний допит" на 24 каналі.

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 28.12.2020

Уряд доручив міненерго до 25 січня оновити паливно-енергетичний баланс

Оновлення балансу має містити компроміс між соціальною складовою та інтересами бізнесу.

Міністерство енергетики отримало доручення до 25 січня подати на розгляд уряду оновлений паливно-енергетичний баланс. Про це під час засідання уряду сказав прем'єр-міністр **Денис Шмигаль**.

"До 25 січня 2020 року Міністерство енергетики має подати на розгляд Уряду та РНБО оновлений паливно-енергетичний баланс України. Оновлення балансу має показати усім українцям, що уряд розуміє проблеми галузі і шукає компроміс між соціальною складовою та інтересами бізнесу", - сказав Шмигаль.

[Джерело](#)

EXPRO, 28.12.2020

Держбюджет 2021р: держгарантії для «Укренерго», «Укргідроенерго» та відкладені борги старого ринку

Верховна Рада в законі «Про Державний бюджет України на 2021р», передбачила можливість для Кабінету міністрів надати державних гарантій для НЕК «Укренерго» та ПрАТ «Укргідроенерго» для покращення фінансових розрахунків на ринку електроенергії та будівництва нових маневрових потужностей відповідно; також закон на 2021р зупив дію механізму погашення боргів на ринку електроенергії, які утворилися до 1 липня 2019р.

Відповідний текст закону, підписаний Президентом **Володимиром Зеленським**, 28 грудня опублікувало Міністерство фінансів.

[Джерело](#)

Гідроенергетика країни

УКРГІДРОЕНЕРГО, 03.12.2020

Дністровська ГАЕС: вчасно розпочати пускові операції на ГА № 4

3 грудня на Дністровській ГАЕС під головуванням директора департаменту інвестиційної експертизи та підтримки Укргідроенерго Олега Ососкова відбулася штаб- нарада, на якій розглянуто актуальні питання завершення будівництва другої черги станції у складі 4 гідроагрегату.

Під час наради директор Дністровської ГАЕС **Василь Субота** наголосив: «Повна готовність усіх вузлів, технологічних систем та оздоблення шахти – ось запорука успішної прокрутки гідроагрегату № 4 до 30 % обертів, запланованої на 22 грудня».

Наразі фахівці ТОВ «Вишгород СГЕМ» здійснюють роботи щодо прокрутки ГА № 4 для перевірки форм ротора і статора генератора. Згодом буде здійснено прокрутку для випробування лінії валу, а відтак – повноцінне збирання гідроагрегату.

Нагадаємо, на сьогодні повністю готова і функціонує перша черга Дністровської ГАЕС у складі трьох гідроагрегатів, загальною потужністю в генераторному режимі 972 МВт. Нині ведеться будівництво другої черги ГАЕС у складі четвертого гідроагрегату, пускові операції на якому заплановано здійснити наприкінці 2020 року. Паралельно ведеться активна робота щодо проектування п'ятого, шостого та сьомого агрегатів.

Генпідрядник будівництва другої черги Дністровської ГАЕС - Консорціум "НВО "Укргідроенергобуд".

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 04.12.2020

Розпочато публічні консультації щодо глобального стандарту стійкості гідроенергетики

Незабаром гідроенергетичні об'єкти в усьому світі можуть бути незалежно оцінені та сертифіковані щодо їх стійкості. Так, Міжнародна асоціація гідроенергетики (ІНА) від імені багатосторонньої коаліції

промисловості, суспільства, урядів та фінансових установ опублікувала консультативний документ щодо розробки Глобального стандарту стійкості гідроенергетики.

У разі прийняття зазначеного стандарту застосовуватиметься рейтинг або маркування гідроенергетичних об'єктів будь-якого розміру чи на будь-якій стадії підготовки, розробки та експлуатації. Тож, як нові, так і існуючі гідроенергетичні об'єкти можуть претендувати на сертифікацію. Це допоможе інвесторам, урядам та громадам зрозуміти, які об'єкти відповідають міжнародним вимогам щодо екологічної, соціальної та управлінської діяльності, що зі свого боку сприятиме розвитку гідроенергетики.

«Ми впевнені, що стандарт стійкості буде найповнішим стандартом сертифікації гідроелектростанцій, що зі свого боку надаватиме операторам стимул для інтеграції стійких практик у свої проекти та дозволить досягти надійного визнання результатів іншими», - прокоментувала старший радник провідного канадського гідроенергетичного підприємства Hydro-Quebec **Деббі Грей.**

Система рейтингу та сертифікації базуватиметься на Hydropower Sustainability Tools – набір керівних принципів та інструментів оцінки, які використовуються проєктувальниками, операторами та фінансистами.

Керуватиме Глобальним стандартом Рада з оцінки стійкості гідроенергетики. Так, за дорученням Ради було створено Робочу групу, яка розробила пропозицію щодо стандарту. До складу Робочої групи входять представники урядів, екологічних та соціальних організацій, фінансових установ, гідроенергетичних операторів та акредитованих оцінювачів проєктів ІНА.

«Вже давно багато хто прагнув впровадити подібний стандарт. Наразі ми маємо компоненти та підтримку, необхідні для цього важливого кроку. Якщо ви зацікавлені в гідроенергетиці, будь ласка, подавайте свої пропозиції щодо розробки та впровадження стандарту», - підкреслила голова Робочої групи **Хелен Лочер...**

Варто зазначити, що Стратегія корпоративної соціальної відповідальності Укргідроенерго направлена на збільшення внеску компанії в сталий розвиток суспільства в соціальній, економічній і екологічній сферах та на підвищення ефективності управлінських рішень в аспектах впливу діяльності компанії на соціальну і екологічну складові життя суспільства. Окрім того, КСВ Товариства сприяє зростанню інвестиційної привабливості компанії, розвитку взаємодії із зацікавленими сторонами і підвищенню довіри до компанії з їхнього боку та забезпеченню прозорості діяльності й поширенню корпоративної соціальної відповідальності в державному секторі економіки.

Водночас задля продовження життя своїх гідроелектростанцій, впровадження інноваційних технологій, збільшення потужностей, підвищення якості електроенергії, забезпечення безпечної експлуатації гідропоруд та задля досягнення вагомих екологічних й соціальних результатів в 1996 році в Укргідроенерго стартувала програма реабілітації діючих ГЕС і ГАЕС. Наразі на всіх станціях триває реалізація проєкту «Реконструкція. II черга», в рамках якого компанія планує довести показник реконструйованих гідроагрегатів до 100%. До 2026 року Укргідроенерго має на меті звершити тотальне технічне переоснащення

гідромеханічного обладнання на станціях та здійснити реконструкцію гідротехнічних споруд з впровадженням систем автоматичного моніторингу гребель, а також створенням інформаційної системи управління.

Нагадаємо, Кабінет Міністрів України визначив перелік пріоритетних для держави інвестиційних проєктів на період до 2023 року, до якого потрапила низка перспективних проєктів Укргідроенерго. Серед них – будівництво Каховської ГЕС-2, Канівської ГАЕС та третьої черги Дністровської ГАЕС у складі 5-7 гідроагрегатів, встановлення гібридних систем з виробництва елект-роенергії Укргідроенерго, а також друга черга реконструкції ГЕС компанії.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 07.12.2020

На засіданні Наглядової ради Укргідроенерго підбили підсумки діяльності компанії за дев'ять місяців

4 грудня відбулося чергове засідання Наглядової ради Укргідроенерго, під час якого обговорено низку актуальних питань життєдіяльності компанії.

Серед питань порядку денного – підсумки фінансово-господарської діяльності Товариства за дев'ять місяців поточного року, затвердження Звіту Комітету з аудиту Наглядової ради компанії та звіту корпоративного секретаря за II півріччя, організація роботи Укргідроенерго в умовах поширення коронавірусу, а також затвердження Кодексу корпоративної етики компанії.

Під час звіту про діяльність Укргідроенерго за ключовими напрямками упродовж дев'яти місяців поточного року генеральний директор компанії **Ігор Сирота** наголосив на тому, що попри усі об'єктивні труднощі, **компанія у повній мірі продовжує виконувати взяті на себе зобов'язання з забезпечення покриття пікових навантажень, регулювання частоти та потужності мережі, а також мобільного аварійного резерву у Об'єднаній енергетичній системі України. За звітний період Товариство реалізувало 6 млрд кВт-год електроенергії та отримало 2 млрд 961 млн грн чистого прибутку.**

«Укргідроенерго відповідально виконує податкові зобов'язання. За дев'ять місяців поточного року ми сплатили до бюджету 2 млрд 845 мільйонів гривень, а станом на перше грудня ця цифра складає 3 млрд 368 мільйонів гривень», - зазначив Ігор Сирота.

Через маловоддя, спричинене нетиповими для України кліматичними умовами та, як наслідок, незначною приточністю річок, а також через некоректну роботу нового ринку компанія отримала значні збитки. *«На сьогоднішній день через нестабільну ситуацію на ринку ми маємо збитки, які складають 1 млрд 568 млн грн. Це заборгованість перед компанією за надані послуги», - наголосив І. Сирота.*

Під час засідання Наглядової Ради було представлено Звіт Комітету з аудиту Наглядової ради компанії, а також Звіт корпоративного секретаря за II півріччя поточного року. *«Цей період був дуже активний. Ми організували та провели п'ять засідань Наглядової ради, чотири засідання Комітету з питань аудиту, три засідання Комітету з питань призначень та визначення нагород посадовим особам, а також одне засідання Комітету з питань інновацій. Окрім*

того було проведено виїзне засідання Наглядової ради на Каховській ГЕС. Члени Наглядової ради побували також на Канівській ГЕС, ДніпроГЕС та Дністровській ГАЕС, де ознайомилися з роботою станцій», - зазначила корпоративний секретар компанії **Юлія Толчініна-Бурунська**.

Ключовим порядком питання денного було обговорення та затвердження Кодексу корпоративної етики Укргідроенерго — документа, який визначає корпоративні цінності та етичні стандарти для компанії та базується на загальноновизнаних принципах, нормах українського та міжнародного права і впроваджує найкращі європейські практики.

«Ухвалення Кодексу корпоративної етики - надзвичайно важливий крок, але ми повинні створити усі необхідні умови для того, щоб норми цього документу виконувалися, формуючи високу корпоративну культуру», - підсумував голова Наглядової ради Укргідроенерго **Валентин Гвоздій**.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 07.12.2020

Укргідроенерго увійшло до ТОП-5 підприємств з кращою програмою підтримки співробітників

Укргідроенерго отримало відзнаку як один з найкращих роботодавців України. Цьогоріч високою оцінкою відзначили соціальні програми підтримки співробітників підприємства.

Журнал «Бізнес» спільно з Асоціацією HR Forum вшосте відзначили кращих роботодавців України. Short list претендентів на перемогу в шести номінаціях окреслювала експертна рада, до якої увійшли HR-фахівці, керівники рекрутингових агентств, представники державного та приватного сектору. Експерти могли обирати з-поміж майже 200 компаній, попередньо відібраних представниками «Бізнес» та HR Forum.

*«Не дивлячись на складну епідемічну ситуацію в країні, ми виконуємо всі взяті на себе зобов'язання згідно з Колективним договором, – говорить генеральний директор Укргідроенерго **Ігор Сирота**. – Дотримання усіх соціальних програм — серед основних пріоритетів Укргідроенерго. Ми продовжуємо реалізацію низки заходів, серед яких: медичне страхування, навчання, матеріальна допомога до народження дитини, на оздоровлення, лікування та відпочинок. Не забуваємо також про пенсіонерів-енергетиків, що працювали у нас, та надаємо їм невеличку, але постійну щомісячну матеріальну допомогу»*.

Соціальний пакет Укргідроенерго — один з найкращих у галузі. Постійна увага до соціальних питань та реалізація відповідних програм дозволяють комплексно вирішувати низку таких завдань, як розвиток персоналу, створення перспективного кадрового резерву, забезпечення безпечних умов праці, підтримка на належному рівні здоров'я співробітників. Втім, не зупиняючись на досягнутому, Укргідроенерго ініціюватиме нові соціальні проекти, спрямовані на підвищення якості життя працівників компанії, їхніх родин та суспільства загалом.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 10.12.2020

**На засіданні НТР Укргідроенерго обговорено питання
реконструкції обладнання**

10 грудня в апараті управління Укргідроенерго відбулося засідання Науково-технічної ради компанії, на якому обговорено питання переведення гідроагрегату №4 ДніпроГЕС в реконструкцію в зв'язку з виявленими пошкодженнями робочого колеса, а також визначення обсягів реконструкції гідроагрегату №4 Київської ГАЕС за результатами обстеження осереддя генератора.

Участь у засіданні засобами селекторного зв'язку взяли представники філії компанії, заводи-виробники енергетичного обладнання та представники генпроектувальника.

Доповідаючи з першого питання порядку денного засідання Науково-технічної ради, директор філії «Дніпровська ГЕС» **Віктор Кучер** зазначив, що при обстеженні робочого колеса гідроагрегату №4, фахівцями виявлено значні пошкодження, зокрема, в зоні примикання лопатей до ступиці й ободу.

«Гідроагрегат №4 знаходиться у капітальному ремонті. При огляді та проведеному неруйнівному контролі робочого колеса ми помітили, що п'ять лопатей мають значні пошкодження, є відкриті тріщини. Геометрія робочого колеса змінилась і його подальша експлуатація неможлива. Окрім того, є пошкодження сполучного поясу у проточній частині гідроагрегату. Тож, аби відновити його працездатний стан, необхідно здійснити комплексну реконструкцію», - зауважив Віктор Кучер.

В свою чергу головний інженер Укргідроенерго **Вадим Рассовський** зазначив, що реконструкція гідроагрегату №4 Дніпровської ГЕС, який було введено в експлуатацію в 1948 році та проведено його часткову реконструкцію в 1999-му – нагальна необхідність, продиктована вимогами часу та технічним станом обладнання.

Також на засіданні порушено питання визначення обсягів реконструкції гідроагрегату №4 Київської ГАЕС за результатами обстеження осереддя генератора.

*«Виконуючи інструментальне обстеження гідроагрегату, фахівцями ДП «Електроважмаш» було проведено комплекс випробувань по статору: випробування на втрати, на геометрію, які виявили значний обсяг пошкоджень та невідповідність нормативам. Фахівці заводу ДП «Електроважмаш» рекомендують повністю замінити залізо обмотки статора під час реконструкції гідроагрегату», - зазначив на засіданні директор департаменту з реалізації проекту «Реконструкція. II черга» **Іван Жданов.***

Члени науково-технічної ради компанії підтримали рішення щодо визначення додаткових обсягів реконструкції гідроагрегату №4 Київської ГАЕС.

[Джерело](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 23.12.2020

"Укргідроенерго" осенью 2021 года начнет работы по сооружению гидроагрегатов №5-7 Днестровской ГАЭС – глава компании

ЧАО "Укргідроенерго" планирует запустить в промышленную эксплуатацию гидроагрегат №4 Днестровской ГАЭС к 1 июля 2021 г и осенью следующего года приступить к сооружению гидроагрегатов №5-7 станции. По словам главы Укргідроенерго **Игоря Сироты** в эфире 5 канала 23 декабря, компания планирует полностью завершить строительство Днестровской ГАЭС к 2028 году.

Еще одним проектом "Укргідроенерго", который будут инвестировать Всемирный банк и Европейский инвестиционный банк, является сооружение солнечных электростанций и аккумулирующих батарей.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 17.12.2020

Безпека понад усе: як гідроенергетики протистоять кіберзагрозі

16 грудня співробітники Укргідроенерго взяли участь у заході одного з провідних виробників програмного забезпечення у сфері інформаційної безпеки.

Оскільки кіберзагрози з кожним роком піднімаються в «рейтингу» важливості для світової економіки, в Укргідроенерго постійно аналізують поточну ситуацію та впроваджують новітні технології задля кібербезпеки.

Представники департаменту фізичного захисту, режиму та безпеки апарату управління Укргідроенерго приєдналися до онлайн-вебінару «Розслідування кіберзагроз за допомогою cyber threat intelligence».

Також у ньому взяли участь лідери захисту українського кіберпростору, представники приватного сектору та громадянського суспільства, а також міжнародні експерти.

Учасники обговорили питання ефективної побудови та впровадження систем кібербезпеки, розглянули загальні тенденції розвитку кіберзагроз в Україні і світі, а також інноваційні технології, що націлені на прогнозування атак та забезпечення захисту від будь-яких потенційних загроз.

Особливу увагу було акцентовано на питанні практичного використання інноваційних продуктів, як платформи для побудови центру кіберзахисту (Security Operations Center – операційний центр безпеки – централізований підрозділ установи, який вирішує питання з інформаційної та кібербезпеки на організаційному та технічному рівні, ред.) та захисту інформації на всіх етапах її життєвого циклу. Представники компанії-виробника на прикладах продемонстрували користь впровадження комплексу захисту робочих станцій корпоративної мережі.

Отриманий досвід та нові знання будуть використані фахівцями Укргідроенерго в удосконаленні системи інформаційної безпеки та кіберзахисту компанії.

[Джерело](#)

♦ **НАЕК «Енергоатом»**

ЕНЕРГОАТОМ, 01.12.2020

Турбоатом вже виготовив основну частину турбоустановки для енергоблока №3 ХАЕС

Лідер вітчизняного енергетичного машинобудування - харківське АТ «Турбоатом» вже виготовило основну частину турбоустановки для енергоблока №3 (ВВЕР-1000) Хмельницької АЕС, триває підготовка до виготовлення допоміжного тепломеханічного обладнання машзалу енергоблоку.

Перший заступник генерального директора - директор з нових ядерних установок Відокремленого підрозділу «Атомпроектінжиніринг» (АПП) НАЕК «Енергоатом» **Юрій Черепанов** зазначив, що за результатами робочої наради з фахівцями Турбоатома, визначені обсяги подальшого виготовлення та постачання тепломеханічного обладнання для добудови енергоблоків ХАЕС. «Зі свого боку Турбоатом готовий виступити комплектним постачальником турбінної установки, генераторів, систем контролю і регулювання турбіни та допоміжного обладнання машзалів для енергоблоків №3 та №4 ХАЕС», - уточнив Юрій Черепанов.

Під час наради також було обговорено питання локалізації виробництва обладнання для машзалів третього та четвертого блоків ХАЕС з урахуванням можливостей українських підприємств.

Представники Турбоатома поінформували фахівців АПП про проведення перемовин із потенційним постачальником генераторів для будівництва блоків, серед яких українське ДП «Електроважмаш», а також провідні закордонні виробники відповідного обладнання. Зокрема, компанії General Electric Power, Mitsubishi, Toshiba, Siemens, Doosan та Dongfang Electric.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 02.12.2020

Атомпрофспілка закликає уряд розблокувати погашення заборгованості перед Енергоатомом

Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості оприлюднили відкрите звернення до уряду. Вони обурені тим, що Уряд пропонує Верховній Раді узаконити його бездіяльність щодо погашення боргів перед Енергоатомом та іншими держпідприємствами.

Йдеться про те, що 26 листопада 2020 року Кабмін надав свої пропозиції до проекту Закону України про держбюджет на 2021 рік. Згідно з ними він пропонує зупинити на наступний рік дію пунктів 1–3 частини 1 статті 3, частини 2 статті 4 та пункту 3 Прикінцевих і перехідних положень ЗУ «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії», ухваленого Верховною Радою 16 червня поточного року.

Зазначеними пунктами Закону був встановлений механізм погашення заборгованості, а уряд отримав доручення у місячний термін ухвалити конкретно визначені нормативно-правові акти щодо його реалізації. Однак цього зроблено не було.

Указом Президента України «Про невідкладні заходи щодо стабілізації

ситуації в енергетичній сфері та подальшого розвитку ядерної енергетики» №406 від 22 вересня 2020 року Кабміну також доручалося вжити вичерпних заходів задля погашення заборгованості, що утворилася перед виробниками електроенергії держсектору економіки. Цей пункт Указу теж не виконано.

Таким чином, замість виконання чинних актів законодавства та вирішення найгострішої проблеми – кризи неплатежів на ринку електричної енергії – уряд пропонує зняти з себе відповідальність за провалену роботу і узаконити власну бездіяльність.

З огляду на вищевикладене, Профспілка працівників атомної енергетики та промисловості закликає народних депутатів при доопрацюванні проекту закону «Про державний бюджет України на 2021 рік» утриматися від ухвалення змін до чинного законодавства, які знімають зобов'язання Уряду працювати та вирішувати гострі проблеми на енергетичному ринку.

[Джерело](#)

MIND, 07.12.2020

Nota bene: чим загрожує культура безпеки АЕС у стилі «95 кварталу»

Ілона Заєць

І як на прикладі виведення з ремонту Запорізької АЕС очевидний весь алгоритм управління атомною галуззю

Mind продовжує публікувати матеріали в рубриці **Nota Bene**. Цей формат передбачає децю більш емоційне забарвлення, що, втім, компенсується глибиною експертизи автора в досліджуваному питанні. Сьогодні **Ілона Заєць**, редактор розділу «**Держрегулювання**» *Mind*, розмірковує над тим, як у сучасній Україні забезпечується безпека атомних енергоблоків, що змінилося в цьому питанні та чому ці зміни викликають неабияке занепокоєння.

Далі в статті розглянуто такі питання:

Коротка суть проблеми

Що таке культура безпеки атомних електростанцій?

На яких принципах вона формується?

Що в українській «атомці» відбувається зараз?

Чому це – кричущі порушення?

Які ще порушення очевидні?

Втім, повернемося до запорозьких РДЕС

А що з імпортозаміщенням?

Кому за що відповідати?

[З повним текстом статті можна ознайомитись](#)

UBR, 09.12.2020

Энергоатом готовится к суду с Россией. Хочет компенсации за активы в Крыму

Дмитрий Кругликов

Госпредприятие НАЭК "Энергоатом" готовит иск к Российской Федерации в один из международных судебных органов с целью получить компенсацию за имущество, утерянное в результате аннексии Крыма в 2014 году.

Об этом UBR.ua стало известно из собственных источников. Согласно полученной информации, речь идет о **Донузлавской ветряной электростанции (ВЭС)**, расположенной в Сакском районе полуострова и являющейся обособленным подразделением "Энергоатома".

[Энергоатом готовится к суду с Россией. Хочет компенсации за активы в Крыму](#)

FINBALANCE, ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, ПЕРШИЙ ДІЛОВИЙ, 09.12.2020

Податківцям не вдалося відсудити в "Енергоатома" 4,24 млрд грн

01.12.2020 6-й апеляційний адмінсуд відмовився задовольнити апеляційну скаргу Офісу великих платників податків ДПС та залишив без змін рішення Окружного адмінсуду м. Києва від 17.06.2020 (у справі [№826/14937/15](#)), яким податківцям було відмовлено в задоволенні позову до Енергоатома про стягнення 4,24 млрд грн боргу зі сплати частини чистого прибутку (за 2014 рік).

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 09.12.2020

Профком Енергоатома відкидає звинувачення на адресу Компанії щодо невиконання зобов'язань перед СхідГЗК

Профспілковий комітет ДП НАЕК «Енергоатом» виступив з відкритим зверненням від імені трудового колективу Компанії, попередньо проаналізувавши питання заборгованості та постійних затримок виплат зарплатні трудовому колективу ДП «СхідГЗК».

«Щиро поділяємо занепокоєність трудового колективу ДП «СхідГЗК» стосовно постійних затримок із виплати заробітної плати. Від імені багатотисячного колективу Енергоатома висловлюємо глибоку шану важкій праці шахтарів комбінату і переконані, що ваша робота повинна бути гідно та своєчасно оплачена. У зв'язку з цим інформуємо вас про реальний стан справ щодо співробітництва ДП «НАЕК «Енергоатом» та ДП «СхідГЗК», – йдеться у відкритому листі Профкому Енергоатома, розміщеному на офіційному сайті Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості.

У документі зазначається, що рік тому Енергоатом та СхідГЗК уклали довгостроковий договір щодо постачання уранового оксидного концентрату (УОК), який потрібен для виробництва свіжого ядерного палива. У рамках цього договору протягом 2020 року Енергоатом авансом сплатив СхідГЗК 2,6 млрд грн.

Автори листа наголошують, що у перших числах грудня поточного року було сплачено ще 33 млн грн і до кінця місяця комбінат отримає від НАЕК ще 99 млн грн. Такий обсяг фінансування відповідає поставкам 800 тонн УОК, що було погоджено новим т. в. о. директора ДП «СхідГЗК».

«Однак після одержання коштів від Енергоатома СхідГЗК офіційно повідомив, що цього року не зможе у повному обсязі виконати постачання за договором та запропонував перенести поставку 90 тонн уранового оксидного концентрату на січень 2021 року. Таким чином, станом на 8 грудня баланс взаєморозрахунків між Енергоатом і СхідГЗК становить 599,1 млн грн на користь Енергоатома», – повідомляє Профком НАЕК.

В Профкомі підкреслюють, що Енергоатом виконує умови укладеного договору, хоча він для Компанії є вкрай невиконаним, а умови роботи СхідГЗК – непрозорими...

СхідГЗК є стратегічним партнером НАЕК «Енергоатом», а тому співпраця між підприємствами має ґрунтуватися на зрозумілих і прозорих договірних відносинах. Енергоатом підтримує позицію працівників СхідГЗК та вважає, що керівники підприємства повинні негайно розрахуватися із шахтарями.

«Ми відкидаємо всі звинувачення на адресу Енергоатома щодо невиконання обов'язків перед СхідГЗК з оплати поставленої продукції. Вважаємо відверто перекрученою, маніпулятивною та такою, що не відповідає дійсності, інформацію про те, що причиною затримок із виплати заробітної плати шахтарям є Енергоатом. У реальних причинах затримок з виплати заробітної платні повинні розібратися контролюючі та правоохоронні органи. Нагадаємо, що відповідно до статті 175 Кримінального кодексу України, керівник підприємства може бути притягнутий до відповідальності за невиплату зарплати більш як за один місяць», – підсумовують автори відкритого листа.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – Українська Енергетика, Центр досліджень енергетики, 09.12.2020 [«Міненерго планує зменшити собівартість видобутку урану»](#). Зменшення собівартості вітчизняного видобутку урану можливе насамперед шляхом розвитку нових перспективних родовищ. Необхідно інвестувати в технологічне обладнання ДП "СхідГЗК", про це сказали учасники наради під головуванням заступника міністра **Максима Немчинова** за участю в.о. президента НАЕК "Енергоатом" **Петра Котіна**, в.о. генерального директора ДП "Східний гірничо-збагачувальний комбінат" **Антон Бендика**, представників галузевої проф-спілки, народних депутатів та фахівців Міненерго, пише пресслужба Міненерго.

Міненерго, 08.12.2020 ["Міненерго напрацьовує проєкти рішень для врегулювання питань подальшої роботи ДП "СхідГЗК"](#).

Енергореформа, 08.12.2020 [«ВостГОК вышел в частичный простой из-за проблем с финансированием»](#).

ЕЛЕКТРОВЕСТИ, FIXYGEN, 23.12.2020

"Энергоатом" допускает присоединение к нему ВостГОКа

"Допускаю эту возможность (...) если правительство не найдет другого варианта, то мы пойдем на это", – сказал глава НАЭК **Петр Котин** во время посещения Запорожской АЭС 23 декабря. По его словам, "если мы хотим навести порядок, то должны взять ситуацию под свой контроль. Мы уже заплатили в этом году 2,8 млрд грн, и все равно у ВостГОКа долги по зарплате".

"Сейчас ВостГОК должен нам 700 млн грн, и мы платим за воздух, потому что они не смогут выполнить заложенные в контракте объемы поставок сырья в 1000 тонн", – отметил Котин.

Он также уточнил, что по согласованию с руководством ГОКа будущие объемы поставок сырья снижены до 800 тыс. тонн.

[Джерело](#)

УНІАН, 11.12.2020

У 2020 році кількість порушень і відхилень в роботі АЕС скоротилася

За підсумками 11 місяців поточного року кількість порушень і відхилень в роботі атомних електростанцій України суттєво скоротилася. Такого висновку дійшли на засіданні Колегії Державної інспекції ядерного регулювання України (ДІЯРУ), яке відбулося 10 грудня.

Під час презентації результатів праці персоналу АЕС начальник відділу досвіду експлуатації НАЕК "Енергоатом" Віктор Тарасенко зазначив, що протягом 2020 року кількість відхилень і технологічних порушень у роботі АЕС становить 23, і це на 7 менше, ніж у 2019-му...

[Джерело](#)

РАЕС, 14.12.2020

РАЕС: Вшановуємо героїв-ліквідаторів

В Україні 14 грудня відзначають День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Цього дня у 1986 році ціною надзвичайних людських зусиль було закінчено будівництво захисного саркофагу над зруйнованим четвертим енергоблоком ЧАЕС. Щороку колектив Рівненської АЕС проводить дні пам'яті та згадує мужність, самовідданість і високий професіоналізм усіх ліквідаторів, яких згуртувала велика національна трагедія в історії ядерної енергетики.

Враховуючи територіальну близькість Рівненської АЕС до ЧАЕС, багато працівників одразу ж вирушили на допомогу колегам-атомникам, не чекаючи офіційних повідомлень. Нині на РАЕС **продовжують працювати 84 учасники ліквідації аварії на ЧАЕС...**

[Джерело](#)

УКРІНФОРМ, 14.12.2020

На сховищі ядерного палива ЧАЕС завершили «гарячі» випробування

На сховищі відпрацьованого ядерного палива "сухого" типу (СВЯП-2) завершилася друга фаза "гарячих" випробувань. Про це сказав голова Держагентства з управління зоною відчуження **Сергій Калашник** на брифінгу під час робочої поїздки на Чорнобильську АЕС.

Раніше ДАЗВ прозвітував про успішне проведення "холодних" випробувань СВЯП-2 з імітаторами відпрацьованих тепловиділяючих збірок. Було отримано сертифікат відповідності закінченого будівництва об'єкта від Державної архітектурної служби України, погоджено програми «гарячих» випробувань та Звіт з аналізу безпеки.

За період генерації електроенергії, з 1977 до 2000 року, на станції накопичилося понад 21 тис. тепловидільних збірок, які зараз зберігаються у сховищі відпрацьованого ядерного палива «мокрого» типу СВЯП-1. Старе сховище не розраховане на довготривале зберігання палива і термін його експлуатації обмежений, відтак усі відпрацьовані тепловидільні збірки мають бути переміщені в новозбудоване проміжне сховище відпрацьованого ядерного палива «сухого» типу СВЯП-2. СВЯП-1 є сховищем "мокрого" типу -

відпрацьоване паливо зберігається у воді.

[Джерело](#)

TERMINAL, РБК-УКРАЇНА, ЦЕНЗОР.НЕТ, 23.12.2020

З 2021 року Енергоатом може припинити вивезення відпрацьованого ядерного палива до РФ – очільник компанії

НАЕК «Енергоатом» в наступному році не планує вивезення відпрацьованого ядерного палива (ВЯП) з атомних електростанцій України на переробку і тимчасове зберігання до радіохімічних підприємств Російської Федерації. Про це т.в.о. президента НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** повідомив у ході робочої поїздки на Запорізьку АЕС, яка відбувається 23 грудня, повідомляє Енергоатом.

[Джерело](#)

ПЕРШИЙ ДІЛОВИЙ, ІНФОВЕЧІР, 15.12.2020

Режим спецобов'язків Енергоатому можуть продовжити на наступний рік

Уряд може продовжити режим ПСО – спеціальних обов'язків для Енергоатому на оптовому ринку е/е. Але продовження ПСО в чинній моделі порушує українське законодавство, переконані в Енергоатомі, та неминуче призведе до фіндефіциту НАЕК від 18 до 23 млрд грн, посилить кризу неплатежів на ринку е/е та збільшить до 25 млрд грн борг Компанії перед підрядниками... Енергоатом пропонує свій варіант спецобов'язків...

[Джерело](#)

НЕЗАЛЕЖНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ПОРТАЛ, ЛЕВЫЙ БЕРЕГ, 16.12.2020

В переліку пріоритетних для держави проєктів до 2023 року – будівництво двох енергоблоків ХАЕС

Кабмін затвердив перелік пріоритетних для держави інвестиційних проєктів до 2023 року.

Відповідний документ було ухвалено у середу, 16 грудня.

Серед них будівництво 3 і 4 енергоблоків Хмельницької АЕС, управління твердими побутовими відходами у територіальних громадах Шепетівського району шляхом впровадження сучасних технологій, "Розумне докілья. Хмельницький" (будівництво сміттєпереробного заводу і рекультивація діючого полігону тверлих побутових відходів), пілотний проєкт концесії вокзалу і виробничого підрозділу станції Хмельницький.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 18.12.2020

Енергоатом розпочинає процес проти РФ щодо компенсації за активи, втрачені в Криму

17 грудня 2020 року між ДП «НАЕК «Енергоатом» та Міжнародною юридичною фірмою Shearman & Sterling укладено договір про надання послуг щодо підготовки та направлення повідомлення про спір від імені Компанії до Російської Федерації.

Інтереси ДП «НАЕК «Енергоатом» представлятиме відома міжнародна юридична компанія, що раніше вже брала участь в аналогічних справах проти РФ та має значний досвід і беззаперечне лідерство у вирішенні складних інвестиційних арбітражних спорів, зокрема має унікальний досвід в інвестиційних арбітражних справах проти Російської Федерації.

[Джерело](#)

THE PAGE, 19.12.2020

**У Зоні відчуження підготують майданчик
для нових атомних реакторів і об'єктів водневої енергетики**

Максим Нечипоренко

Державне агентство з управління зоною відчуження (ДАЗВ) в наступні 10 років планує створити площадку для будівництва малих модульних реакторів (SMR), побудувати об'єкти відновлюваної водневої енергетики. Про це йдеться в проекті стратегії розвитку територій зони відчуження в 2021-2030 роки.

[Джерело](#)

ІНТЕРФАКС-УКРАЇНА, 21.12.2020

"Енергоатом" реалізував на аукціоні на УЕБ рекордні 13,3 млн МВт-год або 17,7% прогнозного вироблення компанією електроенергії у 2021 році

Підрозділ "Енергоатом-Треїдинг" НАЕК "Енергоатом" продав на сьогоднішньому аукціоні на Українській енергетичній біржі (УЕБ) за двосторонніми договорами рекордні 13 331 423 МВт-год (87,7% запропонованого обсягу) електроенергії з періодом постачання з 1 січня до 30 червня 2021 року, що становить 17,7% прогнозного вироблення електроенергії компанією наступного року.

Покупцями е/е стали 9 компаній: ТОВ "Д. Треїдинг", ТОВ "Юнайтед Енерджі", ТОВ "Солді Інфініті", НЕК "Укренерго", ТОВ "Укр Газ Ресурс", ТОВ "ЕТГ", ТОВ "Вімком", ТОВ "Ле Треїдинг Україна" і КП "Кривбасводоканал".

[Джерело](#)

ПЕРШИЙ ДІЛОВИЙ, ІНФОВЕЧІР, 21.12.2020

Енергоатом виставив на продаж рекордну кількість електроенергії

КОРЕСПОНДЕНТ: Енергоатом виставив на продаж рекордну кількість електроенергії. Йдеться про 15,2 мільйона мегават-годин з періодом постачання з 1 січня до 30 червня 2021 року. Для компаній запропонували 13,03 мільйона мегават-годин електроенергії базового навантаження, весь обсяг розбитий на 30 тисяч лотів зі стартовою ціною 1 400 гривень на мегават-годину. Крім того, на 1,5 тисячі лотів запропонували 2,17 мільйона мегават-годин електроенергії з графіком поставки з 0:00 до 7:00 за стартовою ціною 1 тисяча гривень за мегават годин.

[Джерело](#)

РУБРИКА, 27.12.2020

Шмигаль назвав атомну енергетику пріоритетною

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль заявив, що розвиток атомної енергетики залишається у пріоритеті для уряду. Про це він повідомив у Фейсбуці.

Шмигаль відзвітував про завершення будівництва повітряної лінії електропередачі Запорізька АЕС — підстанції "Каховська".

"За словами керівництва Енергоатому — це дасть можливість Запорізькій атомній електростанції у січні наступного року вперше у своїй історії вийти на повну потужність у своїй роботі", – підкреслює прем'єр.

[Джерело](#)

112.UA, 27.12.2020

За 11 місяців 2020 года украинские АЭС произвели 52% всей электроэнергии

Вместе с тем премьер отметил, что в следующем году Украина впервые откажется от хранения отработанного ядерного топлива в России

За 11 месяцев этого года украинские АЭС произвели 52% всей электроэнергии, что абсолютно сопоставимо с цифрами прошлых лет. Об этом сообщил премьер-министр Украины Денис Шмыгаль в Facebook.

[Джерело](#)

УКРІНФОРМ, УНІАН, ENERGY CLUB, 23.12.2020

У Запорізькій області ввели в експлуатацію нову лінію електропередач

Нову повітряну лінію 750 кВ Запорізька АЕС – підстанція «Каховська» введено в експлуатацію. Про це повідомляє Укрінформ з посиланням на пресслужбу НАЕК «Енергоатом».

“23 грудня на майданчику Запорізької АЕС відбулася офіційна церемонія введення в експлуатацію нової повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – підстанція «Каховська» завдовжки 186 км. Реалізація цього масштабного інвестиційного проекту стала можливою завдяки спільним зусиллям НАЕК «Енергоатом» та НЕК «Укренерго», - йдеться в повідомленні.

Після завершення ремонтних робіт на 5-му енергоблоці Запорізька АЕС зможе видавати в мережу максимум своєї потужності. Відтак всі шість енергоблоків ЗАЕС, працюючи на повну потужність (6 тис МВт), дадуть можливість підвищити надійність енергопостачання у південній частині Об'єднаної енергосистеми України, оскільки транзит електроенергії здійснюватиметься безпосередньо від джерела генерації.

До того ж, додали в Енергоатомі, повітряна лінія 750 кВ Запорізька АЕС – підстанція «Каховська» допоможе перерозподілити електроенергію, яку виробляє ЗАЕС, та створить можливості для маневру без зниження потужності, а в перспективі ця ЛЕП матиме важливе значення при синхронізації української енергосистеми з європейською.

[Джерело](#)

♦ *Надра – нафта, газ, вугілля. Північний потік-2. Майбутнє вугільної галузі*

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 02.12.2020

"Нафтогаз" трансформується. Що це дає та кому це потрібно?

Що відбувається всередині однієї з найбільших державних компаній, як вона змінюється, і наскільки це доцільно.

**Ігор Лещук, фінансовий контролер
НАК "Нафтогаз України" 2016-2020**

Широкій публіці тема трансформації "Нафтогазу" навряд чи про щось скаже. У ЗМІ, зазвичай, активно обговорюються лише спірні здобутки держкомпанії в корпоративному управлінні.

Проте, ні "Нафтогаз", ні уряд, як її головний акціонер, не пояснює власникам цієї компанії – українцям – як ця трансформація відбувається, і що вона дає.

Кажучи про трансформацію, в "Нафтогазі" наголошують на переході на **матричну модель**. Разом з тим ця модель управління формально не визначена "Нафтогазом".

Зокрема, в глосарії термінів, виданому наприкінці липня 2020 року компанією, жодної згадки про неї немає.

Найповнішим джерелом інформації про таку модель із чотирма згадками на 248 сторінках є річний звіт "Нафтогазу" за 2019 рік.

Тут виконавчий директор "Нафтогазу" **Отто Ватерландер** описує суть матричної моделі у бажанні передати усі права ухвалювати рішення від юридичних осіб до **бізнес-дивізіонів**.

У згаданому річному звіті компанії за 2019 рік Отто Ватерландер загальними фразами пояснює, як змінюється НАК, яка роль новостворених дивізіонів і головна ціль цих змін...

Утім, все це викликає великі сумніви. Чому?

Головна проблема матричної моделі, за якою був трансформований "Нафтогаз", в тому, що усі операційні повноваження керівникам дивізіонів надаються без їхньої юридичної відповідальності як керівників відповідно до законодавства.

Натомість, керівники юридичних осіб несуть юридичну відповідальність без прямих важелів впливу на рішення...

Далі в статті розглянуті такі питання:

операційна трансформація;

системи внутрішнього контролю;

підзвітність та комунікація;

ефективність та масштабування діяльності.

Загальне резюме: впровадження будь-яких змін повинно передбачати аналіз "що не так", щоб стати "так", та як досягнути стану "так". А цього в "Нафтогазі" наразі немає.

В компанії у 2018 році декларували збільшення цінності групи із 14 до 50 млрд дол в результаті трансформації. Однак в подальшому жодної комунікації із

оцінки впливу трансформації на вартість компанії не відбувалось.

Чи може поверхневий перелік цілей забезпечити операційну трансформацію?

[Джерело](#)

КОСАТКАМЕДІА, 02.12.2020

Верховна Рада прийняла закон про закупівлю ОГТСУ газу на біржі

Ярослава Денькович

Верховна Рада України прийняла в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками законопроект №3176, яким вносяться зміни в закон про державні закупівлі, що дозволяють купувати «Оператору ГТС» природний газ на біржі. Про це повідомляє «Українська Енергетика».

У пояснювальній записці зазначається, що проект закону розроблений з метою удосконалення законодавства для створення можливостей для купівлі «Оператором ГТС» короткострокових стандартизованих продуктів газу на торговій платформі, тобто біржі, що дозволить забезпечити прозорість, вільний доступ до інформації та залучення великої кількості учасників – суб'єктів ринку природного газу.

[Джерело](#)

ДЕНЬ, 02.12.2020

Ювілей!

Як Україна 5 років тому припинила імпорт природного газу з Росії і... не змерзла

Олексій Савицький

5 років тому Україна припинила імпорт природного газу з Росії й, попри регулярні прогнози кремлівської пропаганди, ще жодної зими не змерзла.

Натомість наша держава успішно налагодила реверсні поставки палива з Європи.

На думку голови правління НАК «Нафтогаз України» Андрія Коболева, саме диверсифікація постачання газу та можливість відмовитися від придбання газу в Росії стали базою для подальших успіхів.

«Стокгольмський арбітраж неможливо було виграти без диверсифікації та незалежності від «Газпрому», — зауважив він на брифінгу.

Крім того, за ці 5 років Україна провела низку важливих енергетичних реформ, серед яких — анбандлінг «Нафтогазу» — відокремлення ГТС в управління незалежному оператору, а також запуск конкурентного ринку газу для населення. А нині галузь прагне остаточно позбутися залежності від імпорту газу.

У середньостроковій перспективі зробити це нелегко, проте цілком можливо. Успішні розвідка та розробка нових вітчизняних родовищ цілком здатні забезпечити всі потреби країни. І, попри світову економічну кризу, Україна поступово рухається в цьому напрямку.

ПО ГАЗ — У МОРЕ

Минулого тижня уряд доручив «Нафтогазу» провести геологічне вивчення української частини Чорноморського шельфу та надав компанії право на

отримання спеціальних дозволів на освоєння нафтогазових ділянок на морі.

«Це фактично дозвіл для того, щоб державні органи надали подальші документи для «Нафтогазу» для роботи на шельфі в форматі вивчення. Перший крок, який ми плануємо — вивчення. Він залежатиме й від фактору російського морського флоту, який присутній у Чорному морі й активно заважає нам робити будь-які дії. Слід врахувати цей аспект ризику і знайти шлях, яким чином його мінімізувати», — пояснив Андрій Коболев.

Після вирішення офіційних процедур «Нафтогаз» готовий у найкоротші терміни розпочинати сейсмічні дослідження на морі. В компанії підрахували: вже в перший рік робіт на шельфі інвестиції можуть сягнути 40 млн доларів.

Якщо все пройде вдало й наявність значних покладів на шельфі підтвердиться, тоді Україна зможе розраховувати й на залучення міжнародних інвесторів.

Успіхи наших сусідів у Чорному морі — Туреччини та Румунії — підтверджують: на шельфі газ є. Його запаси лише на українській частині шельфу перевищують 1 трлн кубометрів. Якщо всі проблеми, пов'язані з окупантами та геологією, вдасться розв'язати, в перспективі це означає можливість видобутку до 10 млрд кубометрів на рік.

ДОВГООЧІКУВАНІ УРП

Крім того, видобувним компаніям нарешті обіцяють нові родовища й на суходолі. Міністерство енергетики повідомило, що робота над підписанням восьми угод про розподіл продукції (УРП) — вже на фінішній прямій.

«Ми закінчуємо роботу над підготовкою угод про розподіл продукції, які передбачають залучення приватних інвестицій у сектор газовидобутку», — заявив **в.о. міністра енергетики Юрій Бойко**.

Він зазначив, що останні 6 місяців робота була досить напруженою через недосконалість профільного законодавства.

«Ні Закон про УРП, ні чинне законодавство, на жаль, не відповідають на цілу низку питань, які абсолютно логічно порушують інвестори з метою майбутнього захисту своїх інвестицій. Відповідно, всі ці питання перенеслися на розгляд текстів угод. Водночас із двома десятками критичних питань була велика кількість технічних, які вимагали залучення фахівців суміжних міністерств, Податкової служби, щоб виписати «правила гри» для інвесторів, — зауважив Юрій Бойко. — Це зрештою дасть можливість залучити інвестиції й отримати по восьми ділянках надійних інвесторів, що автоматично робить процес високо ймовірним із точки зору досягнення стратегічної мети — збільшення внутрішнього газовидобутку»...

... увесь обсяг зобов'язань із освоєння Балаклійської та Іванівської ділянок готовий узяти на себе «Нафтогаз». Тож нової затримки з розробкою цих ділянок можна уникнути. Укргазвидобування вже передало на остаточне погодження спеціальної Міжвідомчої комісії проекти угод на розподіл продукції за чотирма нафтогазовими ділянками — Балаклійською, Іванівською, Бузівською та Берестянською. За 5 років на них планують провести 3D сейсмічну розвідку (на площі 1,55 тис. кв. км) і пробурити 12 розвідувальних свердловин.

«У кризових умовах компанія підтверджує готовність протягом перших 5 років інвестувати в їх розробку 3,6 млрд грн», — йдеться в повідомленні Укргазвидобування.

ГТС: КУРС НА ЄС

Позитивно для України складається ситуація й у сфері транзиту газу. Після відокремлення нашої ГТС в управління незалежному оператору вона цілеспрямовано інтегрується в енергосистему Європи.

Завдяки успішним ринковим реформам наш транзитний потенціал і обсяги підземних сховищ газу всерйоз зацікавили західних партнерів.

Цього сезону паливо до українських газосховищ закачали майже 90 компаній із понад 20 іноземних країн. Станом на початок листопада іноземні трейдери зберігали в режимі «Митний склад» 10 млрд кубометрів газу. Це в 4 рази більше за показник аналогічного періоду минулого року.

Про це в ефірі онлайн-дискусії ENERGY INSIDE на тему «Як газова галузь переносить COVID-19» розповіла **директорка з питань взаємодії з державними органами та міжнародними організаціями ОГТСУ Ольга Белькова**.

А 2021 року роль України на газовому ринку Європи посилиться ще більше, сподівається вона.

«Факт є фактом: «Північний потік-2» не запрацював у 2020 році, ми сподіваємося, що він не запрацює і 2021-го. Адже українська ГТС може й планує транспортувати рівно стільки газу, скільки потрібно Європі, — наголосила О. Белькова. — Ми прогнозуємо, що роль України в 2021 році посилиться. Інфраструктурна комбінація ГТС і підземних сховищ дає країні величезні переваги в боротьбі за свою транзитну перспективу й після 2021 року».

ПРОКЛЯТТЯ «ПІВНІЧНОГО ПОТОКУ-2»

А тим часом Росія зазнає чергової поразки в намаганні добудувати свій горезвісний обхідний трубопровід «Північний потік-2». Ще до підписання нових, посиленних санкцій США з проекту виходить усе більше партнерів «Газпрому».

Зокрема минулого тижня обслуговувати «Північний потік-2» перестала норвезька сертифікаційна компанія DNV GL. Саме вона повинна була видати сертифікат відповідності після задовільного завершення будівництва трубопроводу. Але тепер цього вже не станеться.

«Державний департамент США опублікував нове роз'яснення щодо Акта про захист енергетичної безпеки Європи (PEESA). Відповідно до цих нових рекомендацій, ми вважаємо, що діяльність DNV GL зі здійснення контролю за суднами з обладнанням, що обслуговують проект ПП2, підпадає під санкції. Тому DNV GL припинила надання послуг, які можуть підпадати під дію PEESA. DNV GL реалізує надійну програму відповідності нашої діяльності всім відповідним стандартам і законам, включаючи санкції», — повідомили в DNV GL.

Це свідчить про те, що процес добивання США «Північного потоку-2» успішно триває, вважає **президент Центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло Гончар**.

«Норвезьку DNV GL гіпотетично можна замінити кимось іншим, наприклад, китайською компанією (хоча ТАКОГО РІВНЯ іншого просто немає в світі), — коментує новину Михайло Гончар. — Але тоді потрібно буде заново узгоджувати все з данцями. І в кінцевому підсумку в офісі цього сертифікатора пролунає дзвінок із Вашингтона з попередженням...».

Крім того, судно «Академік Черський», теоретично здатне добудувати трубопровід, за місяць стоянки в німецькому порту Мукран, який є логістичною базою проекту ПП2, повертається до Калінінграда. Європейські порти також

боятися санкцій.

Тож шанси на остаточний крах обхідного трубопроводу, здатного перебрати на себе весь обсяг транзиту українською ГТС, знову зросли. Для України це означає збереження стратегічного значення своєї газотранспортної системи та уникнення цілої низки додаткових геополітичних ризиків.

*Далі надані коментарі Ю. Вітренка, О. Стефанишиної,
С. Макогона, Л. Зеркаль*

Юрій Вітренко, експерт:

Якщо казати про 2015 рік, то була ситуація, коли купувати газ у Газпрому було дуже невигідно — формульна ціна за контрактом 2009 року, а іншої ціни не було, перевищувала європейську, потрібно було робити велику передплату, і був ще ризик того, що Газпром зарахує цю передплату за старі борги, щодо яких ми тоді вже розбиралися в Стокгольмському арбітражі.

При цьому, на той час ми вже досягли того, що гарантовані потужності для поставок з Європи покривали всі потреби України в імпорті газу. А потім сторони, Нафтогаз і Газпром, вже чекали рішення Стокгольмського арбітражу по контракту на поставку газу.

Після цього рішення, яке було винесено наприкінці 2017 року, і яке скасувало обов'язок Нафтогазу заплатити Газпрому десятки мільярдів доларів за положенням контракту «бери або плати», а також зменшило ціну на газ до рівня німецького ринку, сторони домовилися про відновлення поставок газпромівського газу з 1 березня 2018 року.

Але за день до цього було винесено рішення Стокгольмського арбітражу за ще одним контрактом, на транзит газу, і за цим рішенням ми виграли, а Газпром програв 5 мільярдів доларів. За рахунок цього ми отримали можливість не платити навіть 2 мільярди доларів за газ від Газпрому, отриманий раніше, але не оплачений повністю. І ще Газпром залишався тепер нам винен мільярди доларів. Газпром і Путін не могли змиритися з такою нищівною поразкою, самі відмовилися постачати газ, і пішли оскаржувати рішення арбітражу.

Якщо ж згадати про 2014 рік, то у червні 2014 року це Газпром припинив поставки газу в Україну, оскільки ми не заплатили передплату. В свою чергу ми відмовлялися платити за формульною ціною у контракті, оскільки тогочасний Прем'єр-міністр, Яценюк, хотів щоб Газпром залишив так звані «знижки Януковича», але Газпром з квітня 2014 року відмовлявся це робити.

Серед ключових подій я би виділив організацію реверса газу зі Словаччини у квітні-вересні 2014 року, контракт зі Статойл у липні-жовтні 2014 року, Стокгольмський арбітраж у 2014-2018 роках, угоду про врегулювання та новий транзитний контракт з Газпромом наприкінці 2019 року.

За все це безпосередньо відповідав я, ініціюючи та впроваджуючи основні рішення. Зі мною на різних ділянках працювали інші члени нашої команди, серед яких я би виділив Олександра Веденєєва, хоча він і не відомий широкому загалу. Але була залучена велика кількість людей на всіх рівнях — від робітника, громадського активіста, журналіста до президентів.

Головний герой цієї теми — це громадянське суспільство, яке через протести, зокрема «Революцію гідності», впливало на владу, роблячи можливими зміни, які призвели до цієї спільної перемоги у протистоянні з Газпромом.

Ольга Стефанишина, віце-прем'єрка з питань європейської та

євроатлантичної інтеграції України:

— Українська енергетична система більше не є ізольованою, адже ми стали частиною європейського газового ринку. Нам вдалось закласти фундамент для роботи конкурентного і відкритого ринку, провести анбандлінг Нафтогазу й створити оператора газотранспортної системи згідно європейських стандартів. Україна і далі має впроваджувати європейське право в енергетичному секторі...

Загалом, порядок денний Європейського Союзу та України дуже амбітний: йдеться про Зелену угоду, Четвертий енергопакет. Я бачу зацікавлення в долученні України до Водневої стратегії ЄС.

Сергій Макогон, генеральний директор ТОВ «Оператор ГТС України»:

— Протягом цього року ми продемонстрували, що працюємо, як європейський незалежний оператор. Показовим елементом успішності нашої роботи можна вважати те, що у нас не було і немає конфліктів або звинувачень з боку Газпрому.

Відкриття нових маршрутів для постачань газу з ЄС, впровадження європейських правил роботи і нових продуктів дозволило Україні залучити рекордні обсяги газу на зберігання.

Ми продовжуємо впроваджувати новітні продукти.

Цього року ми впровадили послугу short-haul (короткий транзит), який дозволив залучити до українських підземних сховищ газу рекордний обсяг газу — 27 млрд куб. м, з яких 10 млрд належать компаніям-нерезидентам.

Ці обсяги газу в ПСГ чинять тиск на ринок, і ціна на газ всередині України вже стала нижчою за ціну на хабі ТТФ. І це добре — ціна на газ для кінцевого споживача знижується.

А ще 5 років тому нам один продавець продавав газ по 450 доларів або вимагав розміщення військових баз за знижку на газ.

Зараз сотні трейдерів самостійно імпортують газ з безлічі існуючих напрямків і ціна диктується ринком, а не монопольною залежністю.

Лана Зеркаль, радниця голови правління Нафтогазу:

— Зараз ми як Нафтогаз продовжуємо нашу справу в арбітражі щодо захисту наших активів у Чорному морі. Дуже важливо буде потім забезпечити отримання грошей від Росії, тому що Росія і є стороною цього спору. А для цього ми маємо довести всім, що ми також захищаємо інвестиції, що ми також є надійним партнером, і що верховенство права для нас — не просто гасло.

Питання ж щодо переносу точки купівлі газу на східний кордон України між Нафтогазом і Газпромом наразі перебуває на етапі мирного вирішення. Якщо мирним шляхом його розв'язати не вдасться, буде судовий спір.

Ми не відмовляємось від жодних можливостей захисту своїх прав. Водночас для того, щоб сформувавши спір, треба пройти певні кроки. І спір виникає тоді, коли питання неможливо вирішити мирним шляхом. Для нас перенесення точок доступу на східний кордон зараз знаходиться на етапі мирного вирішення, саме із залученням європейської сторони як модератора. Якщо ця робота буде нездійсненою, і всі сторони дійдуть висновку, що немає можливостей мирним шляхом вирішити це питання, то дійсно, ми будемо захищати свої права у судовому порядку.

Для нас важливо перенести точки доступу на східний кордон. Такий газовий роумінг має стати робочим інструментом для нас і наших сусідів. Для цього нам

потрібно знайти точки дотику, щоб наші сусіди разом з нам лобіювали зміни як частину європейського газового ринку.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Урядовий кур'єр, 02.12.2020 [«П'ять років газової незалежності»](#), Любомира Коваль.

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 03.12.2020

Fitch: Початок відновлення ринку нафти та газу заплановано на 2021 рік

Попит на нафту повністю не відновиться до кінця 2021 року, якщо не станеться масової вакцинації населення. Про це йдеться в огляді рейтингового агентства Fitch, пише АНГІ.

"Термін початку відновлення глобального ринку нафти й газу - наступний рік, але поліпшення будуть помірними та невизначеними", - йдеться у звіті.

Експерти впевнені, що обмеження видобутку сировини в рамках угоди ОПЕК + носитимуть більш локальний і менш жорсткий характер, ніж на початку 2020 року. Також агентство чекає зростання цін на природний газ, хоча світовий ринок як і раніше буде страждати від надлишку потужностей.

Експерти називають ще одну тенденцію, яка збережеться в майбутньому: більшість нафтогазових компаній продовжать скорочувати свої витрати та витрати на дивіденди. Російському нафтовому сектору допомагає слабкий курс рубля, це дозволяє компенсувати зобов'язання щодо зниження видобутку в рамках ОПЕК +, відзначають аналітики.

Нагадаємо, за оцінками ОПЕК, попит на нафту в другому кварталі впаде на 12 мільйонів барелів на добу, в третьому кварталі - на 6 мільйонів барелів на добу, а в четвертому кварталі зниження складе 3,5 мільйона барелів на добу. Основною причиною такого зниження стало глобальне поширення нового типу коронавірусу і його "безпрецедентний вплив" на світовий попит на нафту, зокрема, з боку транспортної галузі. При цьому ризик подальшого зниження прогнозу залишається значним, особливо для оцінки попиту на нафту в другому кварталі, уточнює ОПЕК.

[Джерело](#)

EXPRO, 03.12.2020

ОПЕК+ домовилися поступово відновлювати видобуток - +500 тис барелів на добу щомісяця

Учасники ОПЕК+ на засіданні 3 грудня прийшли до згоди поступово відновлювати видобуток нафти. Про це повідомляють іноземні ЗМІ з посиланнями на власні джерела.

Передбачається, що у січні видобуток нафти загалом зросте на 500 тис барелів на добу. Передбачається, що у лютому та березні країни збільшать видобуток ще на 500 тис барелів на добу щомісяця. Таким чином, на кінець 1 кварталу видобуток зросте на 1,5 млн барелів на добу.

Також угодою передбачається проводити щомісячний моніторинг ситуації і при погіршенні ситуації на ринках (падіння цін) рішення може бути переглянуто. Учасники продовжують обговорювати можливі санкції щодо порушників

домовленостей.

Станом на 19:00 к.ч. ф'ючерсні ціни (ресурс лютого) на нафту марки Brent становили \$48,5/барель (+0,5% до попереднього дня), WTI (ресурс січня) – \$45,4/барель (+0,3%).

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 04.12.2020

Кабмін утвердив порядок компенсації "Нафтогазу" за ПСО, откриваючий процес фінансового оздоровлення "Укрнафти"

Кабінет міністрів України утвердив порядок визначення компенсації навантажених на НАК "Нафтогаз України" спеціальних зобов'язань (ПСО) по продажу газу для потреб населення та тепловиків.

Порядок компенсації затверджено постановленням Кабміна №1194 від 3 грудня 2020 року, текст якого опубліковано на державному порталі.

Виплата компенсації НАК відкриває процес взаиморозрахунків між державою, "Нафтогазом" та ПАО "Укрнафта" відповідно до прийнятого Верховною Радою законом №4119, який підписано президентом 26 листопада.

Окрім запуску процесу фінансового оздоровлення "Укрнафти", закон передбачає **виплату заборгованості по зарплатам перед шахтерами державних вугледобувальних підприємств (1,4 млрд грн) та фінансування Фонду боротьби з COVID-19 (8,9 млрд грн).**

Як повідомлялось, "Нафтогазу" з спеціального фонду держбюджету **буде виплачено 32,2 млрд грн компенсації** за навантаження на неї спеціальних зобов'язань.

Після отримання "Нафтогазом" 32,2 млрд грн за поставки газу в умовах ПСО, які він визнає як дохід, на цю суму буде нараховано податок на прибуток в розмірі 5,95 млрд грн. Далі "Нафтогаз" заплатить "Укрнафті" за 2,06 млрд куб. м газу, поставлений в 2006 році (15,1 млрд грн), та авансовий платіж за газ майбутньої видобування (24,1 млрд грн). З цих коштів "Укрнафта" погасить податкові зобов'язання та штрафи на суму 30,35 млрд грн.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 04.12.2020

Міненерго здійснює заходи для розвитку конкуренції на ринку природного газу

У Міненерго 2 грудня проведено зустріч щодо внесення змін до деяких законодавчих актів стосовно розвитку конкуренції на ринку природного газу та особливостей проведення біржових аукціонів з продажу природного газу.

Міненерго братиме активну участь у підготовці відповідних нормативних документів для того, щоб створити на ринку природного газу рівні умови для всіх його учасників.

Важливим кроком став прийнятий 2.12.2020 проект Закону України № 3176 «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо закупівлі природного газу», який створює можливості для купівлі Оператором ГТС короткострокових стандартизованих продуктів газу на біржі, що дозволить забезпечити прозорість, вільний доступ до інформації та залучення великої кількості учасників – суб'єктів ринку природного газу.

Також Міненерго працює в напрямку зменшення зарегульованості ринку. Для цього потрібно вести перемовини щодо здійснення торгівлі газом на біржі не тільки з державними компаніями, а й з приватними та створити рівні умови для всіх учасників ринку природного газу. Вони мають отримати доступ до ресурсу АТ «Укргазвидобування» на ринкових умовах. Ціна природного газу має визначатися в умовах прозорих торгів.

Наступним кроком Міненерго планує в найкоротші терміни у тісній співпраці з профільним Комітетом ВРУ дослідити ринок на предмет можливих проблем та внести відповідні зміни до законодавства.

Міненерго розраховує на підтримку Секретаріату Енергетичного Співтовариства та Антимонопольного комітету України при підготовці вторинного законодавства щодо розвитку конкуренції на ринку природного газу та особливостей проведення біржових аукціонів з продажу природного газу

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 04.12.2020

Чому в Україні росте ціна на газ? Євросоюз поставив діагноз (документ) енергетика

Наталка Прудка

Європа відкрито звинуватила «Нафтогаз» у зловживаннях на внутрішньому ринку газу. Чекаємо на реакцію топ-менеджменту компанії.

Ціна газу в Україні впаде, якщо обмежити монополізм «Нафтогазу», - Енергетичне Співтовариство ЄС

Фактично Енергоспівтовариство звинуватило «Нафтогаз» в блокуванні конкуренції на газовому ринку. Головна проблема – НАК має монополічне право на реалізацію газу, видобутого в Україні. Можливість інших учасників ринку купувати газ українського видобутку на біржі заблокована.

«Де-факто «Нафтогаз» має винятковий доступ до державного газового ресурсу і одночасно є постачальником природного газу, у тому числі кінцевим споживачам. НАК купує і продає державний газ за значно нижчими цінами, ніж ті, що складаються на конкурентному ринку газу в Україні, що рівнозначно порушенню конкурентного законодавства у вигляді так званого маржинального витіснення», – йдеться у звіті Енергетичного Співтовариства.

[Ознайомитись детально з повним текстом статті](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 09.12.2020

Утром газ – вечером деньги? Или наоборот? (мнение)

Кабинет министров очень долго выбирал удачный момент для открытия рынка газа для украинцев, но все равно, момент этот в итоге оказался неудачным. Коронавирусный год добавил проблем в жизни наших сограждан и повлиял на доходы большинства семей, что не могло не отразиться на уровне оплаты за газ, написал в колонке "Интерфакс-Украина" глава правления Ассоциации поставщиков энергоресурсов **Артем Компан**.

По данным Госслужбы статистики, долг населения за поставку и распределение природного газа на начало ноября текущего года составил в целом **22,4 млрд грн**. За октябрь он вырос на 1,3 млн грн. по стране.

Члены Ассоциации поставщиков энергоресурсов сообщают тревожные сигналы об уровне оплат потребителями поставленного им газа – от 40 до 80% их клиентов в разных регионах вообще не рассчитались за ресурс в октябре.

Далее рассмотрены вопросы:

Государство не помогает решить проблему роста долгов

Как противодействовать накоплению долгов?

Одним из вариантов решения проблемы могло бы стать ограничение злостных должников в правах

Утром газ – вечером деньги

Пора решать вопросы неплатежей в коммунальной сфере

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 11.12.2020

На публічній кадастровій карті з'являться охоронні зони газопроводів

Публічний доступ до такої інформації дозволить запобігти аваріям на об'єктах газотранспортної системи України й уникнути порушень в охоронних зонах об'єктів магістральних газопроводів.

Зокрема, громадяни знатимуть, в яких локаціях не можна будувати житло чи інші види зведень, пише пресслужба ОГТСУ.

Оператор ГТС України та Держгеокадастр підписали Меморандум про взаєморозуміння і співробітництво. Документ окреслює розвиток та організацію співпраці між сторонами щодо нанесення на Публічну кадастрову карту України інформації про межі охоронних зон об'єктів газотранспортної системи.

[Джерело](#)

ОЛЕКСІЙ КУЧЕРЕНКО, ФБ-СТОРИНКА, 14.12.2020

До цієї сумної новини з телеграмканалу можу додати лише свій висновок:

Ці хлопці та дівчата з Нафтогазу вирішили заблокувати будь-які можливості нарощувати видобуток газу в Україні. Їм потрібен тут тільки імпортований газ, поставки якого ними повністю контролюються і на якому вони заробляють великі гроші під прикриттям «ринкових» гасел та скуплених «експертів».

<https://t.me/shitovayaa/1188>

«Сланцева революція, яку ми заслужили

Мрії про міжнародного інвестора в сланцеві проекти в Україні закінчилися посиленням монополії Нафтогазу.

Юзівське родовище сланцевого газу - вважається найбільшим в країні і одним з топових в ЄС - без конкурсу і зайвого шуму воно відходить державній монополії. Залежно від ступеня розвитку фантазій оцінювачів, запаси на родовищі в різні часи плавали від 4 до 12 трлн м3.

Далі хронологія в якій цілісне відображення нашої країни. Читати стримуючи лайку і сльози:

●2011 - оголосили конкурс.

●2012 - любитель золота, сріблястих Гелендвагенів і швейцарських котлів

Ставицький б'є себе в груди і каже, що країна буде видобувати 8-10 млрд куб. м на цьому родовищі, а інвестиції за 10 років складуть 50 млрд доларів.

●2012 - конкурс виграла компанія Shell. Екстаз не знає кордонів.

●Той же рік. Ставицький так лякає Газпром відмовами від закупівель газу, що на Наметкина виділили бюджет під «отруєні колодязі», «знищені чорноземи», «стурбованих бабусь», «бляд*й ...» вибачте - «матерей Донбасу» і «перекриті свободівцями дороги на Волині» .

●Після конкурсу. Звикла до замашок африканський вождів Shell без подиву сприйняла наявність в українському проекті нав'язаної місцевою владою напівлегальної контори СПК-Геосервіс - десятини Ставицького / Януковича.

●2014 - злочина влада впала, ціни на нафту впали, в прилеглих до родовища територіях з'явилися шахтарі із-за порєбрика і Shell згорнула вудки.

●2017 - в проект намагалися впахнути мутний нідерландський фонд на чолі з колишнім директором ЄБРР в Україні на прізвище Кінах. Бенефіціаром всієї історії міг стати Злочевський, але продати через Кабмін це рішення не встигли.

●В кінці 2020 несподівано на сцену вийшов державний монополіст Нафтогаз, подавши в антимонопольний комітет документи на покупку власника ліцензії ТОВ Надра Юзівська.

Тож, від мільярдів мільярдів кубометрів і доларів ми прийшли до націоналізації всього стоїть найбільш неефективною в цій країні структурою.

Тепер НАК монополіст на шельфі, монополіст в сланцях. Незабаром він забере газові свердловини Укрнафти.

Пара запитань: Де газ? Де енергонезалежність? 20/20? Прохоренко? Верстати? Коултьюбінг? Власний флот ГРП?»

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Геннадій Рябцев, [ФБ сторінка](#), 11.12.2020.

18 листопада 2020 року постановою № 1128 Кабінет Міністрів України утворив міжвідомчу робочу групу для з'ясування причин падіння обсягів вітчизняного видобутку природного газу, передбачених Концепцією розвитку газовидобувної галузі України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1079-р.

Як на мене, причин провалу зазначеної Концепції є декілька, як об'єктивних, так і суб'єктивних. Виступаючи на засіданні Energy Club, спробував їх класифікувати в межах виділених мені семи хвилин.

Ось, що вийшло.

Об'єктивні для держави:

- природне виснаження основних українських родовищ і нездатність нових їх замінити;
- традиційний "дуалізм" державних компаній, що, з одного боку, мають бути прибутковими, а з іншого - забезпечувати загальносуспільні інтереси;
- несприятлива геополітична ситуація і ринкова кон'юнктура.

Об'єктивні для видобувних компаній:

- затримка з ухваленням нормативно-правових актів, передбачених програмою "20/20";
- проблеми, пов'язані з наданням дозвільних документів у Держгеонадрах та облрадах.

Суб'єктивні для держави:

- неспроможність до стратегічного планування (ігнорування встановлених процедур, неякісний аналіз середовища, незадовільне оцінювання наявних і доступних ресурсів, ігнорування думок стейкхолдерів та експертів);
- відсутність усталених "правил гри", зрозумілих та однакових для всіх учасників;
- хронічне недофінансування галузі, яку звикли вважати "дійною короною" і виконавицею різноманітних "спеціальних зобов'язань";
- нездатність надати реальні стимули для нарощування видобутку;

- політична вмотивованість владних рішень і зовнішній тиск на осіб, які їх ухвалювали;
- втрата інструментів впливу на компанії державного сектору і, як наслідок, "засекреченість" їхніх стратегій і собівартості видобутку;
- взаємозалежність заробітних плат членів правління й наглядових рад;
- відсутність у наглядових радах представників органів влади, які формують політику в галузі.

Суб'єктивні для видобувних компаній:

- невиправдано складна структура і роздутий штат хед-офісів;
- катастрофічний розрив між рівнем заробітних плат топ-менеджерів і професіоналів;
- завищення виробничо-технологічних втрат для імітації зростання видобутку;
- скорочення капітальних затрат для завищення прибутку і збільшення преміальних виплат.

Комісія, складена виключно з політиків, може зробити свої, зовсім інші висновки.

MIND, 15.12.2020

В Україні запрацює онлайн-платформа звітності видобувних компаній

У звітах буде інформація про суму, яку отримує держава від діяльності добувної компанії.

Незабаром в Україні запрацює онлайн-платформа, де кожен зможе прослідкувати звітність видобувних компаній. Про це на своїй сторінці у фейсбуці написала заступниця міністра енергетики **Ольга Буславець**.

«Прийнято надважливе рішення для імплементації із забезпечення прозорості у видобувних галузях (ІПВГ). Незабаром запрацює онлайн-платформа електронного звітування, яка суттєво спростить процес звітування компаній та доступу громадськості до інформації щодо видобувного сектору. Інформація стосуватиметься діяльності компаній у видобувних галузях та платежів, які отримує Державний бюджет від їх діяльності», – написала вона.

Також Буславець додала, що друга важлива новина – це те, що незалежний адміністратор Ernst & Young представив для членів БГ ІПВГ проєкти звітів ІПВГ за 2018 та 2019 роки. «Незабаром кожен зможе отримати доступ до актуальних даних про видобувний сектор України. Систематичне розкриття даних видобувної галузі – це, однозначно, позитивний сигнал для інвесторів та міжнародної спільноти», – резюмувала вона.

Як повідомлялося раніше, у Кабінеті Міністрів України винесли на публічне обговорення норму, яка зобов'яже українські компанії публікувати фінансову звітність як відкриті дані.

[Джерело](#)

KOSATKA.MEDIA, 28.12.2020

Новий вид ПСО допоможе Енергоатому – Кубрушко

Новий варіант ПСО на ринку електричної енергії України, який було затверджено Кабміном 28 грудня 2020 року, поліпшить фінансовий стан НАЕК «Енергоатом», але може привести до нових мільярдних збитків для ДП «Гарантований покупець». Про це сказав керуючий партнер групи компаній ІМЕРPOWER **Юрій Кубрушко** в коментарі Kosatka.Media.

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 14.12.2020

**СЕО «Енерджі Трейд Груп» Володимир Шведкий:
газовий ринок кінцевих споживачів перетворився на торгівлю повітрям**

Про збитковість портфеля продажів «Нафтогазу», чому видобувні компанії не розвивають свій роздріб на ринку газу і що чекає на ринок для населення в найближчі 3-4 роки розповів директор «Енерджі Трейд Груп» **Володимир Шведкий** в інтерв'ю Oilpoint (рос).

[*Джерело*](#)

Трансформація вугільної галузі

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 08.12.2020

Все убыточные шахты в Украине будут закрыты на протяжении 10 лет

"По концепции трансформации угольной отрасли уже завершаются все процедуры согласования. Она предусматривает, что убыточные шахты будут закрыты на протяжении 10 лет, минимизация дотирования отрасли из госбюджета произойдет в ближайшие годы", – сказала первый заместитель министра энергетики **Ольга Буславец** в ходе Первого немецко-украинского энергетического форума 8 декабря. По ее словам, до **2070 года Украина намерена полностью отказаться от ископаемых видов топлива**.

"Необходимо побеспокоиться, чтобы никто не остался позади – такой девиз справедливой трансформации угольной отрасли, заложенный в Европейском зеленом курсе. Также должно произойти и у нас", – отметила Буславец, ссылаясь на European Green Deal, и обратив внимание на необходимость "привлечения реальной материальной и технической помощи партнеров Украины", а также создание стимулов для развития новых бизнесов в угольных регионах.

Как сообщалось, проект концепции трансформации угольной отрасли предусматривает разделение шахт на три группы: первая – шахты, подлежащие интеграции с ПАО "Центрэнерго" и являющиеся его ресурсной базой; вторая – шахты двойного назначения, добывающие и энергетический, и коксующийся уголь, используемый в металлургии; третья – шахты, подлежащие приватизации не только как угледобывающие предприятия, но и как целостные имущественные комплексы с целью репрофилирования.

Кабинет министров в начале октября утвердил **план мер по созданию акционерного общества (АО) с участием государственных угледобывающих предприятий и ПАО "Центрэнерго"**. Согласно ему, **ФГИ и Минэнерго до 31 декабря 2020 года** должны провести инвентаризацию и аудит госшахт, определить перечень из наиболее эффективных с годовой производственной мощностью до 4,2 млн тонн товарной продукции марки "Г", имущество которых может быть внесено в УК нового АО.

Министерство энергетики ожидает первые результаты аудита деятельности угледобывающих предприятий к марту 2021 года, сообщил заместитель министра энергетики **Максим Немчинов**.

[*Джерело*](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 09.12.2020

Минэнерго начнет погашение долгов по зарплате шахтерам с 20 декабря

Средства на погашение долгов по зарплате шахтерам в сумме **1,4 млрд грн** начнут поступать угольным предприятиям с 20 декабря в соответствии с законом №4119 о финансовом оздоровлении "Укрнафты". Об этом 9 декабря сообщил заместитель министра энергетики **Максим Немчинов**.

"По нашим расчетам, приблизительно, на 18 декабря мы выходим на получение средств в специальный фонд государственного бюджета, и мы начнем перечисление этих средств на шахты, на выплату зарплат шахтерам. Это произойдет где-то с 20 декабря", – сказал Немчинов.

Как подтвердил министр финансов **Сергей Марченко**, деньги будут перечислены угольным предприятиям в полном объеме 1,4 млрд грн в соответствии с законом.

Как сообщалось, Верховная Рада 17 ноября приняла в целом законопроект №4119 о внесении изменений в госбюджет Украины на 2020 год относительно реализации ст.11 закона о рынке природного газа, предусматривающего финансовое оздоровление ПАО "Укрнафта" путем взаимозачета с НАК "Нафтогаз" и госбюджетом.

Средства в размере 10,3 млрд грн, полученные госбюджетом в результате операции, будут направлены на финансирование Фонда борьбы с COVID-19 (8,9 млрд грн) и выплату задолженности по зарплатам перед шахтерами (1,4 млрд грн).

Президент **Владимир Зеленский** подписал законопроект №4119 и вернул в Верховную Раду 26 ноября.

[Джерело](#)

Північний потік - 2

MIND, 03.12.2020

У Німеччині можуть створити фонд для обходу санкцій проти «Північного потоку 2»

Це буде фонд нібито із захисту клімату, який допомагатиме успішному завершенню проекту газопроводу. Прем'єр-міністр німецької федеральної землі Мекленбург-Передня Померанія **Мануела Швезіг** планує створити спеціальний фонд із захисту клімату з метою обходу санкцій, висунутих США щодо газопроводу. За його даними, фонд із захисту клімату буде покликаний класифікувати газопровід «Північний потік 2» в якості «одного з найважливіших компонентів для захисту навколишнього середовища в Мекленбург-Передня Померанія».

Організація також повинна допомагати успішному завершенню проекту. Для цього фонд має намір створити спеціалізоване комерційне підприємство, продукти та послуги якого будуть служити виключно в цілях завершення будівництва «Північного потоку 2».

Таким чином, підкреслює Bild, німецькі компанії, яким загрожують санкції США, будуть взаємодіяти з Росією за допомогою економічних інструментів, що надаються фондом.

Виходить, що з технічної точки зору, жодна компанія не буде здійснювати

прямої взаємодії з «Північним потоком 2». У зв'язку з цим на них не будуть поширюватися санкції з боку США.

Раніше Палата представників в Конгресі США проголосувала за посилення санкцій щодо газопроводу «Північний потік-2». Документ передбачає введення санкцій проти іноземців, які сприяють продажу, оренді або наданню Росії суден для укладання труб, призначених для будівництва газопроводів.

Як стверджує оператор Nord Stream 2 AG, будівництво газопроводу «Північний потік 2» буде продовжено на початку грудня.

[Джерело](#)

ГОЛОС УКРАЇНИ, 03.12.2020

Будівництво газопроводу «Північний потік-2» розморозили

Наталія Писанська

Федеральне відомство із судноплавства та гідрографії ФРН (BSH) узгодило прокладання трубопроводу «Північний потік-2» у німецьких водах на грудень.

Також оператор спорудження цього транзиту вуглеводнів Nord Stream 2 AG повідомив виданню Bloomberg, що укладання труб відновиться уже невдовзі: «Так, ми можемо це підтвердити. Ще цього року плануємо продовжувати роботи з використанням судна з якірним позиціонуванням винятково в економічній зоні ФРН. Трубоукладальні роботи найімовірніше виконає судно «Академик Черський». Для реалізації подальшого процесу в січні-квітні маємо закінчити процедуру погодження змін у загальний дозвіл на проведення робіт».

Нещодавно США розширили санкції проти «Північного потоку-2», обмеживши також компанії, котрі надають послуги судам.

Але поки що американцям цього не вдалося зробити, натомість будівництво газопроводу знову «розморозили».

Позицію німецької сторони у зв'язку з «розмороженням» висловив голова Комітету Бундестагу з економіки та енергетики **Клаус Ернст**. У прес-релізі, оприлюдненому на його сайті, він написав: «Відновлення будівництва «Північного потоку-2» свідчить про те, що більшість залучених у процес німецьких компаній не залякані США».

[Джерело](#)

ДЕНЬ, 06.12.2020

США закликають Європу накладати мораторій на будівництво "Північного потоку-2"

Виконуюча обов'язки посла США у ФРН **Робін Куїнвілл** закликала ЄС і Німеччину оголосити мораторій на будівництво газопроводу "Північний потік-2".

Про це вона заявила виданню Handelsblatt, передає УНІАН.

"Це стало б чітким сигналом, що Європа більше не буде миритися з постійною зловмисною поведінкою Росії", — сказала Куїнвілл.

Дипломат вважає "Північний потік-2" - це "не просто економічний проект, а політичний інструмент Кремля, мета якого - обійти Україну та розділити Європу".

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 09.12.2020

Глава "Нафтогаза" рассчитывает, что включенные в законопроект об оборонном бюджете США санкции окончательно добьют "Северный Поток-2"

Глава правления НАК "Нафтогаз Украины" **Андрей Коболев** рассчитывает, что включенный в законопроект об оборонном бюджете США на 2021 год расширенный пакет санкций против газопровода "Северный Поток-2" не позволит реализовать этот проект. "Когда документ будет полностью утвержден, санкции распространятся на широкий перечень услуг, без которых завершить российский газопровод будет практически невозможно. В частности, услуги по страхованию и перестрахованию, а также сертификации", – написал он на странице в "Фейсбук".

В этой связи глава "Нафтогаза" выразил благодарность авторам этой инициативы конгрессменам **Адаму Кинцингеру** и **Дэнни Хеку** за обеспечение сильной двухпартийной поддержки расширения санкций.

"Эта инициатива важна для энергетической и национальной безопасности региона", – подчеркнул Коболев.

Следующим шагом законопроект будет направлен в Сенат, где, как ожидается, также будет принят при поддержке двух партий.

Законопроект, в частности, включает положения об ужесточении американских санкций против российских трубопроводных проектов "Северный поток-2" и "Турецкий поток".

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – EXPRO, 09.12.2020 [«Палата представників конгресу США схвалила санкції проти «Північного потоку - 2».](#)

ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАВДА, 11.12.2020

Дві пакти для Nord Stream 2:**що означають нові санкції США проти російського проєкта**

Олена Зеркаль, НАК "Нафтогаз України"

Палата представників, а за нею і **Сенат Конгресу США** підтримали новий, розширений пакет санкцій проти Nord Stream 2. Підтримка обох партій, та ще й настільки переконлива (наприклад, у Сенаті було 84 голоси "за" і 13 "проти") дає надію на те, що навіть обіцянка президента Трампа вєтувати цей документ не дозволить зупинити вступ цього документа в дію (до того ж його претензії стосуються зовсім іншого положення і не пов'язані з російським газогоном).

Спробуємо розібратися, чому ці санкції важливі для глобальної безпеки світу та України зокрема?

Перші санкції, прийняті торік, заборонили надавати проєкту "Північний потік-2" технології глибоководної укладки труб. Додаткові санкції, включені до проєкту оборонного бюджету США на 2021 рік, фактично унеможливають його реалізацію.

Новий проєкт накладає обмеження на компанії, залучені до будь-яких "трубоукладальних робіт" (включно з підготовкою майданчика, облаштуванням траншеї, дослідженням морського дна, розміщенням щебеню – ним трубу

"засипають" на дні – чи будь-якими іншими роботами з трубами).

При цьому законопроект підтримали 335 конгресменів, чого із запасом достатньо для подолання вето президента. Голосування Сенату - так само результативне. За американським законодавством, для подолання Вето необхідно 2/3 голосів кожної палати, і наразі ця підтримка у нас є.

Отже, тримаймо кулаки!

Публікації в рубриці "Експертна думка" не є редакційними статтями і відображають винятково точку зору автора.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Дзеркало тижня, 15.12.2020 «[Американські санкції під українську ялинку](#)», Александр Харченко, директор Центру досліджень енергетики; Вадим Гламаздин, Радник голови правління НАК «Нафтогаз України».

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 14.12.2020

У ситуації з "Північним потоком-2" допомогла б активізація ЄС

Проект "Північний потік-2" залишиться в історії як приклад безпрецедентної юридичної, інформаційної й технологічної боротьби. Але чи залишиться він лише там - запитання, що вирішується на наших очах, зауважує молодший аналітик DiXi Group **Анастасія Синиця** у публікації для "Української енергетики."

Як зазначає експертка, у листопаді медіа активно тиражували повідомлення Bloomberg про підготовку нових цільових санкційних обмежень - під загрозою опинилися б страхові та сертифікаційні компанії, що працюють з "Північним потоком-2". Інформація про підготовку санкцій завдавала удару по проекту.

"26 листопада стало відомо, що норвезька сертифікаційна компанія DNV GL відмовилася від співпраці з компанією-оператором "Північного потоку-2". 9 листопада Палата представників США підтримала оборонний бюджет зі статтями про додаткові санкції проти компаній, що надаватимуть послуги зі страхування чи ліцензування для "Північного потоку-2", - нагадує експертка.

Зустрічні удари завдавали й прихильники "Північного потоку-2". "По-перше, Nord Stream 2 AG заявила про плани відновити в найближчі тижні зупинене рік тому будівництво. По-друге, влада німецької федеральної землі Мекленбург - Передня Померанія планує створити спеціальний фонд, щоб мати змогу обійти санкційні обмеження. По-третє, Газпром уклав з австрійською OMV довгостроковий контракт на постачання газу на ринок Німеччини", - пише експертка.

У такій ситуації допомогла б активізація ЄС як сильного гравця, переконана експертка. Загальноєвропейські обмеження стали б кращим рішенням, ніж якби Німеччина наодинці намагалася приборкати законні - з європейської точки зору - дії свого власного регіону.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – MIND, 14.12.2020 «[Влада США вважає, що проект «Північний потік 2» ніколи не буде добудовано](#)». MIND, 11.12.2020 «[Оператор «Північного потоку-2» підтвердив відновлення будівництва газопроводу](#)».

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 17.12.2020

Американський стоп-кран «Турецького потоку»

Михайло Гончар, Президент Центру глобалістики «Стратегія XXI»

Ігор Стукаленко, Центр глобалістики «Стратегія XXI»

Гібридні дії Росії на Балканах у полі уваги США та України

Відчайдушні спроби «Газпрому» відновити добудову жалюгідних 2,6 км «Північного потоку-2» із менш як 170 незавершених є доволі прикметними. Це робиться в приготуваннях до 17 грудня, коли Володимир Путін проводитиме річну прес-конференцію. Очевидно, потрібна медіа-картина успіху провальної путінської труби, аби відрапортувати, що американські санкції – Росії не перешкода. Але під нові американські санкції, які вже схвалено Сенатом, потрапляє не лише «Північний потік-2», а й «Турецький потік», хоча його морську частину вже побудовано. Однак на суходолі у росіян не все гаразд.

Газова ейфорія та реалії 2010-х

На початку 2010-х у Брюсселі та Анкарі панувало піднесення у зв'язку з перспективами реалізації нових трубопроводів у рамках мегапроекту ЄС— Південний енергетичний коридор. Передбачалося, що передусім газ Каспію мав знизити залежність Європи від російського блакитного палива та російсько-українських газових криз. Наприкінці 2014-го Росія ініціювала проект «Турецького потоку» на заміну «Південному потоку», заблокованому зусиллями ЄС і США. Але «Турецький потік» подавали як проект нібито для підвищення безпеки постачання газу для ЄС на тлі «української кризи». Навіть російські експерти попереджали, що заміна України на Туреччину – погане рішення на тлі неоосманістських амбіцій Анкари.

І от нові реалії кінця десятиліття. 30 листопада 2019 року **Ільхам Алієв і Реджеп Ердоган** відкривають **Трансанатолійський газопровід (TANAP)**, яким азербайджанський газ надходить у Туреччину на додаток до вже існуючих постачань Південно-Кавказьким трубопроводом. В середині листопада 2020-го запущено в експлуатацію Трансадриатичний газопровід (TAP) – європейське продовження TANAP. Газ із Каспію, з азербайджанських родовищ, надійшов через Грузію, Туреччину, Грецію, Албанію та Адриатику на південь Європи. На радість «Газпрому», бо південь Італії – це глухий кут газового ринку ЄС, оскільки це аграрний регіон без перспективи великого споживання газу.

Однак у Кремлі не надто радіють першому року використання першої нитки «Турецького потоку». За підсумками 9-ти місяців 2020-го, турецькі компанії різко наростили імпорт газу, але зовсім не з РФ. Після введення в експлуатацію TANAP імпорт трубопроводним шляхом нарощувався передусім з Азербайджану і сягнув 25% його загального обсягу. З Ірану було імпортовано 11%, з РФ – 27%. Хоча частка російського газу на ринку Туреччини останніми роками становила зазвичай 47-53%.

Очевидно, що «Газпром» хоче використати надлишок потужностей для припинення транзиту через Україну та збільшення постачань свого газу на європейський ринок. Але для цього потрібно створити і контролювати відповідну газову інфраструктуру між узбережжям Чорного моря та австрійським хабом Баумгартен через Болгарію, Сербію, Угорщину, Словаччину. І при цьому важливо

обійти Третій енергопакет ЄС, на якому «підірвався» «Південний потік». Це не так просто, але «Газпром» доволі успішно просунувся у цьому, врахувавши провал «Південного потоку» і застосовувавши путінський прийом маскування «ихтамнет».

Також в статті розглянуто питання:

Гібридний наступ «Газпрому»

Американські несподіванки

[*Джерело*](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 17.12.2020

Держдеп США заявив, що санкції зупинять "Північний потік-2"

Сполучені Штати продовжать вводити санкції щодо проєкту "Північний потік – 2" і розраховують, що їм вдасться перешкодити його реалізації. Про це заявив на інтернет-конференції вашингтонської Атлантичної ради заступник помічника держсекретаря США у справах Європи та Євразії **Крістофер Робінсон**.

"Ми не хочемо вводити санкції, але ми будемо використовувати ці повноваження і ці інструменти, щоб зупинити проєкт. Я б сказав, що ці санкції працюють, і ми зупинимо цей трубопровід", - вважає американський дипломат.

В адміністрації США вважають, що проєкт російського газопроводу "Північний потік - 2" не має жодних шансів на реалізацію.

[*Джерело*](#)

♦ *Відновлювані джерела енергії*

EXPRO, 03.12.2020

Міненерго пропонує в 2021 р провести перші «зелені» аукціони на 365 МВт

Міністерство енергетики України пропонує визначити річну квоту підтримки виробництва електроенергії з відновлюваних джерел в 2021 році обсягом - у 365 МВт, з яких 155 МВт для СЕС, 150 МВт для ВЕС та 60 МВт для інших об'єктів альтернативної генерації.

Про це 3 грудня повідомило агентство «Інтерфакс-Україна» з посиланням на презентацію Міненерго.

Зокрема, профільне міністерство запропонувало впродовж 2021-2025 рр встановити сумарні квоти для об'єктів генерації з ВДЕ у розмірі - 2,345 ГВт. Таким чином, на даний період пропонується наступний розподіл квот між типами генерації:

2021 р - 155 МВт СЕС, 150 МВт ВЕС, 60 МВт інші, загальна квота 365 МВт;

2022 р - 170 МВт СЕС, 170 МВт ВЕС, 80 МВт інші, загальна квота 420 МВт;

2023 р - 180 МВт СЕС, 190 МВт ВЕС, 100 МВт інші, загальна квота 470 МВт;

2024 р - 190 МВт СЕС, 210 МВт ВЕС, 120 МВт інші, загальна квота 520 МВт;

2025 р - 200 МВт СЕС, 230 МВт ВЕС, 140 МВт інші, загальна квота 570 МВт.

Як повідомляється, на нараді було представлено пропозиції НЕК «Укренерго» та Держенергоефективності щодо обсягу річних квот. «Укренерго» запропонувало квоту у розмірі 0,5 ГВт на наступні 5 років — по 100 МВт потужності щороку на біо- та гідроенергетичні об'єкти, без встановлення квот для СЕС та ВЕС у 2021 – 2022 рр. В свою чергу, Держенергоефективності запропонувало встановлення 2,5 ГВт потужностей з ВДЕ у наступні 5 років.

Крім того, був представлений графік проведення аукціонів у 2021р. Перший аукціон має відбутись у червні 2021р, на якому пропонують квоту 50МВт для СЕС та 50 МВт для ВЕС. Інші 2 аукціони планується провести у жовтні та листопаді 2021р.

Далі надаються річні квоти підтримки та графік проведення аукціонів на 2021р.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 03.12.2020

NEFCO зупинила інвестиції в нові проєкти ВДЕ - директор компанії

NEFCO зупинила інвестиції в нові проєкти в секторі відновлюваної енергетики через ситуацію з боргами з оплати виробленої електроенергії.

Про це сказав керівник компанії NEFCO **Тронд Мое**.

"Майбутнє ВДЕ в Україні в зоні ризику через ситуацію з відсутністю оплати за вироблену електроенергію і зниженням "зелених" тарифів. NEFCO не може тепер підтверджувати нові інвестиції в цю галузь до того часу, поки ситуація з "зеленими" тарифами не буде вирішено і держава не почне розраховуватися з генерацією", - сказав Мое.

Він також зазначив, що компанії, які отримали фінансування NEFCO на проекти в ВДЕ, зараз зазнають труднощів зі своєчасною оплатою кредитів.

"Найбільше нас турбує, що генерації не платять навіть за зниженими "зеленими" тарифами", - зазначив Мое. При цьому він назвав природним процес зниження "зелених" тарифів згодом, коли проекти починають окупатися і субсидування стає неактуальним, але, за його словами, "в Україні цього не сталося, оскільки тарифи були знижені занадто швидко і заднім числом".

Мое зазначив, що компанія не має наміру подавати позови проти уряду у зв'язку з боргами.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 04.12.2020

БАУ просит Минэнерго увеличить на 2021-22 годы квоты поддержки производства э/э из "других" ВИЭ до 100 МВт

Объем квот поддержки производства электроэнергии из "других" (кроме СЭС и ВЭС) возобновляемых источников энергии (биомассы, биогаза, а также произведенной рядом видов малых ГЭС) на 2021-2022 годы необходимо увеличить до 100 МВт ежегодно, считает Биоэнергетическая ассоциация Украины (БАУ).

Соответствующее письмо-обращение Ассоциация направила и.о. министра энергетики Украины **Юрию Бойко**, а также главе Госэнергоэффективности **Константину Гуре** и главе правления НЭК "Укрэнерго" **Владимиру Кудрицкому**.

В документе, в частности, указывается, что предложенных Минэнерго квот **в размере 60 МВт на 2021 год и 80 МВт на 2022 год недостаточно** для проектов по "другим" альтернативным источникам энергии, в частности, по производству э/э на биоэнергетических станциях, которые готовятся к выходу на аукцион.

В то же время отмечается, что в связи с последними изменениями в законодательном урегулировании производства э/э из ВИЭ наблюдается повышенный интерес именно к проектам на биомассе и биогазе.

По мнению Ассоциации, **предложенный НЭК "Укрэнерго" альтернативный вариант квот** поддержки для "других" альтернативных источников до 100 МВт на 2021-2022 года **является более обоснованным**. Там также обратили внимание на предложение Госэнергоэффективности, составляющее 160 МВт на 2021 год и 170 МВт на 2022 год для "других" источников.

Как сообщалось, Министерство энергетики предлагает в 2021 году определить годовую квоту поддержки производства электроэнергии из возобновляемых источников в объеме 365 МВт.

Так, годовая квота для СЭС составит 155 МВт, для ВЭС – 150 МВт, для других объектов ВИЭ – 60 МВт.

[Джерело](#)

КОСАТКАМЕДІА, 09.12.2020

За жовтень ГарПок сплатив за «зеленим» тарифом більше 3 млрд грн**Ярослава Денькович**

Державне підприємство «Гарантований покупець» 8 грудня 2020 року сплатило 387 млн грн виробникам електроенергії з відновлювальних джерел (ВДЕ) за товарну продукцію жовтня, повідомляє пресслужба. Завдяки цьому платежу рівень оплати «зеленої» електроенергії за відповідний період підвищили на 10 відсоткових пунктів – з 69 до 79%. Зазначається, що всього за «зелену» електроенергію жовтня «Гарантований покупець» вже перерахував 3,06 млрд грн. Виплати за «зеленим» тарифом за 2020 рік при цьому перевищили 20,5 млрд грн. Нагадаємо, ГарПок продав на аукціоні «зелену» електроенергію з рекордним підвищенням ціни.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 10.12.2020

Уряд погодив умови держгарантій для "Укренерго"

"Укренерго" зможе залучити кошти у держбанках для погашення боргів перед ВДЕ.

Кабінет міністрів затвердив умови надання у 2020 році державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитами, що залучаються ПрАТ "НЕК "Укренерго" у держбанках, для погашення боргів перед ВДЕ. Про це йдеться у постанові Кабінету Міністрів від 09 грудня 2020 р. № 1203.

"Надати у 2020 році державні гарантії для забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитами (позиками), що залучаються ПрАТ "НЕК "Укренерго" у банків державного сектору з метою погашення заборгованості перед державним підприємством "Гарантований покупець". Затвердити умови надання у 2020 році державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитами (позиками), що залучаються ПрАТ "НЕК "Укренерго", - йдеться у документі.

Постановою передбачається, що міністерство фінансів має погодити надання державних гарантій, зазначених у цьому пункті, з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету, а міністр фінансів - підписати документи щодо надання державних гарантій.

Вчора Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг на 6% знизилася тариф на передачу "Укренерго", який діятиме з січня.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 10.12.2020

Кабмін виділив 11,3 мільярда держгарантій на сплату "зелених" боргів

Кабінет Міністрів постановив виділити у 2020 році держгарантії "Укренерго" сумою до 11,3 мільярда гривень для погашення боргів перед виробниками зеленої енергетики. Про це йдеться у постанові, опублікованій на сайті Кабміну.

Укренерго матиме змогу залучити кредитів сумою до 11,3 мільярда гривень

у держбанках.

"Надати у 2020 році державні гарантії для забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитами (позиками), що залучаються приватним акціонерним товариством "Національна енергетична компанія "Укренерго" у банків державного сектору з метою погашення заборгованості перед державним підприємством "Гарантований покупець", - йдеться у постанові.

Після того, як Укренерго розрахується з боргами перед Гарпоком, останній зможе виплатити кошти виробникам електроенергії з ВДЕ.

Раніше повідомлялось, що держгарантії розглядаються як спосіб для забезпечення виконання боргових зобов'язань "по зеленим кредитам" в проєкті держбюджету-2021.

Для розрахунку по зеленим кредитам депутати фракції "Слуга народу" також пропонують у 2020 році випустити ОВДП на 19,6 мільярдів.

В червні 2020 року Кабінет Міністрів України підписав "Меморандум про взаєморозуміння стосовно врегулювання проблемних питань в сфері відновлюваної енергетики".

Уряд по меморандуму з виробниками ВДЕ взяв на себе зобов'язання погасити 40% боргу в четвертому кварталі 2020 року, що становить 8,96 млрд.

[Джерело](#)

MIND, 10.12.2020

Кабмін виділив 11,3 мільярда держгарантій на сплату боргів перед «Гарпоком»

Після цього «Гарпок» зможе виплатити кошти виробникам електроенергії з ВДЕ.

Кабінет Міністрів постановив виділити у 2020 році держгарантії «Укренерго» сумою до 11,3 мільярда гривень для погашення боргів перед виробниками зеленої енергетики. Про це йдеться у постанові, опублікованій на сайті Кабміну.

«Укренерго» матиме змогу залучити кредитів сумою до 11,3 мільярда гривень у держбанках. «Надати у 2020 році державні гарантії для забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитами (позиками), що залучаються приватним акціонерним товариством «Національна енергетична компанія «Укренерго» у банків державного сектору з метою погашення заборгованості перед державним підприємством «Гарантований покупець», – йдеться у постанові.

Після того, як «Укренерго» розрахується з боргами перед «Гарпоком», останній зможе виплатити кошти виробникам електроенергії з ВДЕ.

[Джерело](#)

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 14.12.2020

Щодо виплат за електроенергію з ВДЕ

Державне підприємство «Гарантований покупець» продовжує оплату електроенергії з відновлювальних джерел, придбаної у жовтні. 14 грудня 2020 року виробникам е/е перерахували **270 млн грн**. Поточний рівень розрахунку за електроенергію зазначеного періоду перевищив **90 %**. При цьому загальна сума

жовтневих платежів – 3,48 млрд грн.

[Джерело](#)

MIND, 15.12.2020

**Очікування vs реальність:
що думають споживачі про екополітику брендів та урядів**

Тетяна Сахнюк, Managing Director Havas Ukraine

І чого вони очікують від глобального бізнесу

Протягом останнього десятиліття вчені з усього світу б'ють на сполох через критичний стан навколишнього середовища й наслідків, які в майбутньому можуть завдати людству страждань. Екологічність та готовність захищати довкілля стали невід'ємною частиною соціальної відповідальності будь-якого бізнесу.

На Манхеттені в Нью-Йорку встановили годинник, який відраховує час до кліматичної катастрофи. 17 вересня, коли встановили таймер, він показував 7 років, 103 днів, 15 годин і 40 хвилин. І все ж багато людей і урядів продовжують ігнорувати це страшне попередження.

Тетяна Сахнюк, Managing Director Havas Ukraine, поділилася даними глобального дослідження ReACT мережі Havas, яке з'ясувало, що насправді думають споживачі про екологічну кризу та які шляхи її розв'язання бачать. Дослідження проводилося у 28 країнах світу 2020 року.

Чотири вектори настроїв споживачів

У дослідженні ReACT респондентів було поділено відповідно до їхнього рівня стурбованості щодо навколишнього середовища й того, які дії вони вважають необхідними для досягнення змін. Ґрунтуючись на їхніх відповідях глобальна вибірка була поділена на чотири групи:

Байдужі – 18% вибірки.

Прихильники поступових змін – 20% вибірки.

Руйнівники – 30% вибірки.

Радикали – 32% вибірки.

Далі в статті розглянуто такі питання:

Положення брендів щодо екологічної кризи

Активні дії, на які так чекають споживачі

Локальний бізнес і фермерські продукти

Екологічні магазини

Відмова від упаковки

Доступність інформації

[Джерело](#)

EXPRO, 15.12.2020

**ЄУЕА звернулося до Бюджетного комітету
щодо 20% компенсації для ВДЕ у бюджеті на 2021р**

Європейсько-українське енергетичне агентство надіслало голові бюджетного комітету Юрію Арістову - лист з проханням закласти в закон про бюджет України на 2021р компенсацію для відновлюваної генерації, у розмірі не менше 20% виробленої протягом року «зеленої» е/е, як того вимагає прийнятий

закон 810-IX. Про це 15 грудня в коментарі повідомила **Олександра Гуменюк**, директорка Європейсько-українського енергетичного агентства.

За її словами, інвестори чекають від органів держвлади відповідального ставлення до урізання «зеленого» тарифу та виконання своїх зобов'язань з приводу 100% оплати за електроенергію.

[Джерело](#)

KOSATKA.MEDIA, 21.12.2020

Зеленський вважає, що підстав для визнання «зеленого» тарифу неконституційним немає – УАВЕ

Українська асоціація відновлюваної енергетики отримала відповідь від Керівника Апарату ОП на свій лист Президенту України **Володимиру Зеленському** щодо конституційності «зеленого» тарифу. У документі повідомляється, що Президент вважає, що підстав для визнання «зеленого» тарифу неконституційним немає.

[Джерело](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 23.12.2020

Шмыгаль поручил врио министра энергетики Витренко подготовить в 10-дневный срок план расчетов с ВИЭ

Премьер-министр Украины **Денис Шмыгаль** на заседании правительства в среду поручил врио министра энергетики **Юрию Витренко** разработать в 10-дневный срок предложения по погашению долгов и нормализации расчетов с возобновляемыми источниками энергии.

Такое распоряжение премьер-министр отдал в ответ на обращение к правительству народного депутата **Алексея Гончаренко** с просьбой изложить планы Кабмина и планы нового врио министра энергетики относительно погашения до конца 2020 года 40% задолженности ГП "ГарПок" перед ВИЭ, а также поиска механизмов привлечения средств для расчетов с альтернативными источниками в 2021 г из госбюджета в размере 20% стоимости годовой выработки "зеленой" э/э.

[Джерело](#)

♦ **Екологізація. Екомодернізація**

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 03.12.2020

Чисте повітря з відстрочкою

*У країні нема чим дихати,
але уряд продовжує відстрочувати виконання плану зі скорочення викидів*

Яна Брензей

Українці дихають найнебезпечнішим у Європі повітрям. Смертність через його забруднення в нашій країні найвища на континенті. Серед основних забруднювачів — електростанції, які працюють на вугіллі. Україна зобов'язалася істотно зменшити викиди з них до 2033 року. Але поки що урядники кинули всі сили на те, аби цього не робити. Бо для енергетичних компаній це дорого.

Київ. Жовтень 2020 року: високий рівень забруднення повітря зафіксовано на десяти постах спостережень із 14. Вересень 2020-го: високий рівень забруднення на дев'яти постах. Серпень — аналогічно. Хоч би скільки ви гортали сторінку із даними Центральної геофізичної лабораторії ім. Срезневського, бачитимете одне й те саме — майже по всьому місту високий рівень забруднення повітря. Хоча ні, в квітні він був дуже високий.

Серед головних забруднювачів — енергетичні компанії. За даними Держстату, 40% викидів в Україні 2018 року походило саме від постачання електроенергії, газу та пари. І майже весь цей обсяг припадає саме на теплові електростанції та електроцентралі, які працюють на вугіллі. Україна як член Європейського Енергетичного співтовариства зобов'язалася ці показники істотно зменшити. Але, схоже, передумала.

План є — результату немає

2017 року Кабінет міністрів затвердив Національний план скорочення викидів від великих спалювальних установок (НПСВ). Згідно із ним до 2033 року ТЕЦ і ТЕС мають зменшити викиди діоксиду сірки на 95% та оксиду азоту — на 72%. Для цього більш як половину великих спалювальних установок в Україні потрібно поступово вивести з експлуатації. Ще 90 — екологізувати, тобто встановити на них очисне обладнання. Для найбільших установок навіть вказано, яке і якого року.

Реалізація плану — не акт доброї волі. Документ погоджено із Енергетичним співтовариством та Європейською комісією. До нього не можна самовільно вносити суттєві зміни. По суті, його можна тільки виконувати.

Утім, майже за два роки впровадження НПСВ (план почав діяти із 2018-го) успіхи України скромні. За інформацією Міністерства енергетики, все, що зробили, так це «10 блоків перевели з антрацитового на газове вугілля, а також підвищили ефективність діючих очисних установок» (яких саме і з яким ефектом, у Міненерго не уточнили). Окрім цього, тривали роботи з екомодернізації на Трипільській ТЕС. Оцінити прогрес (або його відсутність) у виконанні плану можна було б за змінами в обсягах викидів кожної установки, але дані, які публікує міністерство сумнівні.

Натомість уже через півтора року після ухвалення Нацплану в уряді взялися вносити до нього зміни. Строки екологізації 21 із 90 установок перенесли на два-

п'ять років через «значний обсяг необхідних капіталовкладень».

«Те, що ми всередині плану змінюємо строки для конкретних установок, — для європейців не принципово. А те, що українці більше дихатимуть гидотою, для уряду, вочевидь, було не так важливо, як фінансова неспроможність власників установок почати екологізацію в зазначені терміни», — обурюється таким рішенням екоактивістка та голова громадської організації SaveDnipro **Ірина Черниш**.

Однак відтермінуванням реконструкції окремих установок зміни до НПСВ можуть не обмежитися. Міненерго налаштоване зробити неможливе — відтермінувати реалізацію самого плану. А отже, ще на роки залишити українців із найнебезпечнішим у Європі повітрям.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 03.12.2020

ІСС вимагає від Мінекономрозвитку зупинити надання безпідставних пільг на струм заводу Пінчука

ДРС відмовилась погодити проєкт постанови уряду щодо порядку надання довідки про підтвердження статусу підприємства «зеленої металургії».

За оцінками експертів компаній-членів ІСС Ukraine проєкт постанови про «зелену» електрометалургію не повинен бути прийнятий.

Мінекономрозвитку має зупинити надання пільг на електроенергію підприємствам олігарха **Віктора Пінчука** за статусом «зеленої металургії», оскільки це спричиняє фінансову дискримінацію підприємств, які не мають можливості отримати статус «зеленої металургії». Про це йдеться у зверненні ІСС Ukraine до міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства **Ігоря Петрашка**.

За оцінками експертів компаній-членів ІСС Ukraine, запропонований Мінекономрозвитку проєкт постанови «Про затвердження Порядку надання довідки про підтвердження статусу підприємства «зеленої» електрометалургії» не повинен бути прийнятий. На їх думку, він порушує принцип заборони допуску перехресного субсидювання між користувачами системи та призводить до дисбалансів у функціонуванні ринку електроенергії.

Окрім того, в ІСС вважають, що ухвалення цього проєкту постанови може призвести до відсутності достатніх ресурсів для виконання зобов'язань держави, взятих відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлювальної енергетики, зокрема щодо забезпечення своєчасності та повної оплати «зеленого» тарифу виробникам ВДЕ та погашення заборгованості перед ними.

З 1 грудня 2020 року тариф НЕК «Укренерго» на передачу електроенергії, який сплачують всі підприємства, зріс на 30% та становитиме 312,76 гривні за МВт-год. При цьому для підприємств «зеленої металургії» такий тариф становитиме – 91,73 грн/МВт-год. Таке рішення Нацкомісія з тарифів ухвалила на засіданні 4 листопада. До цього діяв загальний тариф на передачу для всіх в розмірі 240,23грн/МВт-год.

Нагадаємо, у законі 810-Х, який базується на підписаній президентом **Володимиром Зеленським** законопроєкту №3658, щодо скорочення зелених

тарифів були додані спеціальні умови для підприємств «зеленої» металургії – для них буде застосовуватися тариф на передачу, яка не буде враховувати витрати «Укренерго» на виплати по фінансуванню розвитку зеленої енергетики.

Автором таких поправок був нардеп фракції «Слуга народу» **Дмитро Кисилевський**, який до депутатства працював у компанії Інтерпайп.

Раніше народний депутат, заступник голови Комітету з питань енергетики та ЖКГ **Олексій Кучеренко** відзначав, що поняття «зелена» металургія була закладена виключно в інтересах одного підприємства – заводу «Інтерпайп Сталь» Віктора Пінчука і воно дозволить економити компанії Пінчука \$12-15 млн щорічно.

«Вважаю цю норму глибоко несправедливою. Такий, що, по суті, ставить в нерівні умови різних споживачів. Що особливо сумно – цю пільгу отримують підприємства з цього переліку – оплачують всі інші споживачі», – сказав Кудрицький, голова правління НЕК «Укренерго».

[Повний текст статті](#)

MIND, 03.12.2020

Шотландія першою в світі випробує систему опалення, що працює на «зеленому» водні

Система почне роботу у 2022 році, експеримент триватиме до 2027 року

Сотні будинків в Шотландії скоро стануть першими у світі, які використовуватимуть 100% «зелений» водень для обігріву своїх будинків і приготування їжі в межах нового випробування, яке зможе допомогти домогосподарствам по всій країні відмовитись від газового опалення.

Як повідомляє The Guardian, експеримент відбудуватиметься в шотландському окрузі Файф у 2022 році. Британський регулятор енергетики, Ofgem, готовий виділити на це 18 млн фунтів, влада Шотландії – ще 6,9 млн фунтів.

[Джерело](#)

БИЗНЕСЦЕНЗОР, 04.12.2020

Итальянская энергетическая компания и нефтегазовый концерн будут производить зеленый водород

Итальянская энергетическая компания Enel и нефтегазовый концерн Eni установят два электролизёра по 10 МВт каждый в 2022-2023 годах. Электролизеры будут расположены рядом с двумя нефтеперерабатывающими заводами Eni.

"Мы с Eni заинтересованы в изучении перспективного сектора экологически чистого водорода", – заявил генеральный директор Enel **Франческо Стараче**.

В Enel сообщают, что в настоящее время компания работает над другими водородными проектами в Испании, Чили и США. Компания нацелена на установку 2 ГВт водородных мощностей" (речь идёт, вероятно, об электролизёрах) к 2030 году, если ожидаемые экономические улучшения в отрасли экологически чистого водорода будут подтверждены.

Eni в настоящее время планирует другие, неуказанные водородные проекты в Великобритании и Италии. Генеральный директор Клаудио Дескальци сообщил,

что также рассматриваются решения с синим водородом, который производится из природного газа с улавливанием и хранением углерода.

"Наша цель – ускорить сокращение углеродного следа за счет внедрения наилучшего применимого низкоуглеродного решения, зеленого или синего, для сокращения прямых выбросов, а также перехода на биопродукты для снабжения наших клиентов", – уточнил он.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 09.12.2020

Велика промислова екологізація або Як здійснюють екомодернізацію підприємств у ЄС?

**Ольга Бойко, координатор Комітету промислової екології
та сталого розвитку Європейської Бізнес Асоціації**

Україна посідає 60 місце серед 180 країн світу за екологічною ефективністю. Такі дані наводить Environmental Performance Index 2020. На пострадянському просторі дещо кращі результати демонструють лише Білорусь та Росія.

Найнижчі показники Україна має в напрямку збереження біорізноманіття та екосистем, а також якості повітря. При цьому, позитивно оцінено внесок України у протидію зміні клімату – в загальному рейтингу Україна знаходиться на 26 місці, випереджаючи навіть деякі країни ЄС.

Ціною такого визнання стала не ефективна державна екологічна політика, а деіндустріалізація, енергодефіцитність, спад промислового виробництва, втрата виробничих потужностей у зв'язку з конфліктом на сході.

На шляху до впровадження Європейського зеленого курсу та досягнення вуглецевої нейтральності, Україні потрібно модернізувати технології виробництва на підприємствах відповідно до європейських стандартів та вимог.

Далі про таке:

Екомодернізація у практиці ЄС

Залучення фінансових ресурсів із фондів ЄС

Енергоефективність на виробництві: шлях України і досвід ЄС

Державна допомога за рахунок надходжень від екологічних платежів

Звільнення від оподаткування

Досвід Канади у питаннях екомодернізації промисловості

Експерти Європейської Бізнес Асоціації підтримують принцип "рівних правил гри для всіх". Водночас, іноді держава має право та повинна реалізовувати стимулюючу екологічну політику задля цілей сталого розвитку. Для України така політика є обов'язковою з урахуванням міжнародних зобов'язань та кліматичних цілей.

Тож, сподіваюсь, українська бізнес-спільнота також отримає підтримку від держави, зокрема, у напрямку екомодернізації.

[Джерело](#)

♦ *Енергоефективність. Перспективи. Стратегія і тактика*

МІНЕНЕРГО УКРАЇНИ, 10.12.2020

Національний план дій з енергоефективності на період до 2030 року внесено на розгляд Уряду

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЛАН ДІЙ З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ

НОРМАТИВНА ОСНОВА:

Директиви 2012/27/ЕС про енергоефективність

пункт 336 Плану пріоритетних дій Уряду на 2020 рік, пп 66, 67 плану заходів з реалізації етапу "Реформування енергетичного сектору (до 2020 року)" Енергетичної стратегії України на період до 2035 року

ПІДТРИМКА

EU4Energy Governance, Секретаріат Енергетичного Співтовариства

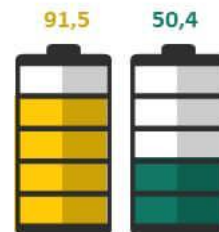
РЕАЛІЗАЦІЯ

Трирічний операційний план

ЗМІСТ:

Національні цілі з енергоефективності до 2030 року

первинне та кінцеве споживання енергії в Україні у 2030 році, нафтовий еквівалент, млн т

Секторальні та міжсекторальні заходи з підвищення рівня енергоефективності в різних секторах економіки

Міненерго спільно з Держенергоефективності розроблено та внесено на розгляд Уряду проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про Національний план дій з енергоефективності на період до 2030 року».

До розробки проекту були залучені консультанти Секретаріату Енергетичного Співтовариства в рамках міжнародної технічної допомоги EU4Energy Governance.

Підставами для розробки Національного плану є виконання міжнародних зобов'язань України в рамках Угоди про Асоціацію та Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, а також план пріоритетних дій Уряду на 2020 рік. Окрім того, затвердження нового Національного плану дій з енергоефективності необхідне з огляду на закінчення у 2020 році дії попереднього Національного плану дій з енергоефективності.

Метою проекту акта є визначення національної цілі з енергоефективності та заходів для її досягнення, відповідно до європейських підходів Директиви Європейського Парламенту та Ради 2012/27/ЄС «Про

енергоефективність». Крім того, цим проєктом затверджується трирічний план заходів з реалізації Національного плану дій з енергоефективності.

Для досягнення зазначених цілей Національним планом визначено низку секторальних та міжсекторальних заходів та інструментів, спрямованих на підвищення рівня енергетичної ефективності в різних секторах економіки (житловий та громадський сектор, транспорт, промисловість, енергетика).

Відповідно до Директиви національні плани є стратегічними документами та мають переглядатись країнами кожні три роки.

[Джерело](#)

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 05.12.2020

Держенергоефективності презентувало громадам інструменти для запуску проєктів з енергоефективності у різних сферах

На відкритті масштабного онлайн-семінару «Підвищення енергоефективності ОТГ» керівник Держенергоефективності **Костянтин Гура** закликав громади ініціювати проєкти з енергоефективності, щоб зменшувати витрати місцевих бюджетів на оплату енергоносіїв, покращувати якість життя людей та розвивати економіку...

На безумовній важливості заходів з енергоефективності для економії місцевих бюджетів та розвитку громад також наголосив **Веніамін Сітов** - член правління ГО «Асоціація ОТГ».

У свою чергу, **Марія Коваль**, проєктний координатор Представництва Фонду ім. Ф.Еберта в Україні, зауважила про необхідність зміни культури енергоспоживання в Україні та широку роз'яснювальну роботу. Зокрема, за підтримки Фонду спільно з Держенергоефективності було проведено більше 60 семінарів з енергоефективності для громад.

Олексій Корчміт – голова правління ГО «Українська асоціація енергосервісних компаній» акцентував увагу громад тому, що сьогодні в країні є різні інструменти фінансування енергоефективних проєктів і ними варто користуватися.

Для бюджетної сфери є ЕСКО-механізм, завдяки якому в країні за кошти інвесторів модернізується понад 500 бюджетних установ. Загальна вартість ЕСКО-контрактів – близько 1,2 млрд гривень. Середня річна економія – 35%.

Крім цього, за участю Міненерго, Держенергоефективності та партнерів розроблено ініціативу щодо створення Фонду декарбонізації.

«Ідея полягає у тому, щоб зробити кошти з податку на викиди CO₂ цільовими та реінвестувати їх у заходи для зменшення цих викидів...», - наголосив Костянтин Гура.

Під час семінару близько 500 представників органів місцевого самоврядування дізналися особливості впровадження енергосервісу та систем енергоменеджменту у бюджетній сфері, а також сертифікації будівель.

[Джерело](#)

♦ **Тарифи, ринок електроенергії**

EXPRO, 02.12.2020

НКРЕКП збільшила тарифи постачальників універсальних послуг на 2021р на 15-72%

НКРЕКП встановила нові ставки тарифів на універсальну послугу (поставку електроенергії побутовим та малим непобутовим споживачам в рамках механізму ПСО) на 2021р, ці ставки зросли на 15-72% у порівнянні із діючими значеннями тарифів – до 54,8-172 грн/МВт-год в залежності від регіонів. Відповідне рішення було прийняте 2 грудня 2020р на засіданні регулятора.

Наприклад, тариф компанії «Київські енергетичні послуги» зросте на 72,3% - до 87,91 грн/МВт-год, «Херсонської енергопостачальної компанії» на 66,3% - до 73,26 грн/МВт-год, «Миколаївської енергопостачальної компанії» на 60,8% - до 99,94 грн/МВт-год.

В той же час тариф «Київської обласної енергопостачальної компанії» зросте на 14,7% - до 54,76 грн/МВт-год, «Одеської енергопостачальної компанії» на 18,3% - до 66,43 грн/МВт-год, «Енера Чернігів» на 18,2% - до 105,48 грн/МВт-год.

Згідно обґрунтування комісії, зростання тарифів викликане інфляційним чинником (врахований прогностичний індекс споживчих цін на 2021р у розмірі 108,1%), також було враховане зростання кількості працівників у деяких компаніях та інші витрати.

За словами члена НКРЕКП **Руслана Кайдаша**, критерій потужності малого непобутового споживача, який має право на універсальну послугу, з 1 січня 2021р знижується із 150 до 50 кВт.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 03.12.2020

Підвищення тарифу на передачу електроенергії не вирішує питання з боргами на енергоринку, а перекладає тягар на бізнес – нардеп

НКРЕКУ планує у 2021 році затвердити тариф на передачу електроенергії.

Депутат наголосила: уряд має застосувати інші механізми для погашення боргів перед «зеленими» інвесторами.

Підвищення тарифу на передачу електроенергії не вирішує проблему заборго-ваності на енергоринку, уряд має інші механізми, які потрібно задіяти. Про це заявила народний депутат України, член фракції «Слуга народу» **Людмила Буймістер**.

Депутат наголосила: уряд має застосувати інші механізми для погашення боргів перед «зеленими» інвесторами, а не перекладати цей тягар на бізнес та населення, підвищенням тарифу на передачу струму. Зокрема, законодавством передбачено можливість надання державних гарантій компанії «Укренерго» для отримання кредитів на погашення такої заборгованості.

«Ми дуже хочемо почути від уряду дорожню карту щодо виконання цих рекомендацій, адже мова йде про виділення додаткових гарантій для державних компаній, які завдають збитків на сьогодні на ринку, і мова йде про випуск ОВДП

для погашення заборгованості перед виробниками електроенергії з альтернативних джерел», – пояснила Буймістер.

Вона також нагадала, що відповідно до законодавства в бюджеті мають бути закладені кошти на оплату 20% електроенергії, виробленої «зеленою» генерацією.

Нагадаємо, НКРЕКУ планує у 2021 році затвердити тариф на передачу електроенергії на рівні 309,8 грн/МВт-год. Таким чином, за 2020 рік тариф зріс удвічі, хоча обсяги виробництва в Україні падають: збитки промислових підприємств уже сягнули 70 млрд грн.

Раніше економіст Борис Кушнірук заявив, що підвищення тарифу на передачу електроенергії значно поглибить економічну кризу в Україні, призведе до подальшого падіння виробництва та прискорить інфляцію.

У свою чергу президент об'єднання «Укрметалургпром» Олександр Каленков заявив, що чергове підвищення тарифу призведе до додаткових мільярдних витрат для промисловості, що зробить неконкурентоспроможною їх продукцію. У підсумку підприємства змушені будуть скоротити десятки тисяч працівників, щоб вижити.

[Повний текст статті](#)

MIND, 03.12.2020

Нацкомісія з енергетики змінила процедуру встановлення тарифів на тепло

Зокрема регулятор ввів можливість перегляду тарифу, якщо теплове навантаження перевищує 5% від врахованого

Національна комісія, що здійснює держрегулювання у сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП), на засіданні 2 грудня, внесла зміни в процедуру встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування і постачання. Про це повідомляється на сайті регулятора.

Зміни в процедуру передбачають деталізацію вимог до оформлення заяв про встановлення тарифів у залежності від необхідних підстав. Зокрема, визначено комплекти документів, які додаються до заяви, в залежності від наступних підстав:

- повного перегляду усіх складових структури тарифів;
- перегляду тарифів за спрощеною процедурою у разі виконання всіх обов'язкових умов;
- збереження тарифів на новий регуляторний період на рівні чинного, якщо обсяг витрат не змінився;
- коригування окремих складових структури тарифів;
- актуалізація структури тарифів шляхом перерозподілу витрат між окремими статтями без зміни рівня тарифів;
- встановлення тарифів на транспортування теплової енергії інших власників тепловими мережами ліцензіата без перегляду тарифів на теплову енергію для власних споживачів.

Зміни в процедуру передбачають також зміну 1 листопада планованого періоду щорічного терміну подання ліцензіатом в НКРЕКП заяви про встановлення тарифу.

Ще одна зміна допускає можливість перегляду тарифу в разі зміни приєднаного теплового навантаження, що перевищує 5% від врахованого.

[Джерело](#)

КОМІТЕТ ВРУ З ПИТАНЬ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛТНИХ ПОСЛУГ,
03.12.2020

**Прийнято Закон «Про внесення змін
до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань
у сфері надання житлово-комунальних послуг» (р. №2458)**

Сьогодні народними депутатами було прийнято у другому читанні та в цілому проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг (р. №2458).

Метою розробки цього законопроекту було нагальне вирішення накопичених проблем в сфері житлово-комунального господарства, а саме:

- Повільних темпів обладнання будівель загальнобудинковими лічильниками тепла і води. Невиправдані втрати тепла і води через відсутність обліку лягають значним навантаженням на тарифи операторів мереж і блокують впровадження енергоефективних заходів в галузі;

- Припинення обслуговування внутрішньобудинкових газових мереж значної частини багатоквартирних будинків. Тривала відсутність обслуговування газопроводів значно збільшує ризик трагічних аварійних випадків, жертвами яких може стати будь-хто з мільйонів споживачів газу, що мешкають у багатоповерхівках;

- Ускладнення структури і збільшення кількості платежів за послуги (наприклад, у платіжці теплопостачальної організації передбачено кілька окремих платежів за тепло і кілька – за гарячу воду). Відсутність розуміння структури платежів і додаткові банківські комісії демотивують споживача сплачувати за послуги, викликають обурення і емоційний негатив

- Неоформленості земельних ділянок під багатоквартирними будинками. Мешканці багатоповерхівок не мають достовірної інформації щодо відповідних ділянок, що створює умови для незаконного відчуження прибудинкових територій і не мотивує співвласників спільно їх впорядковувати

- Фактичної напівлегальності надання житлово-комунальних послуг у разі, якщо паперовий договір відсутній. В умовах відсутності документального підтвердження як споживач, так і надавач послуг штучно обмежені в захисті своїх законних інтересів;

Розроблявся законопроект Комітетом спільно з фахівцями Мінрегіону, НКРЕКП, Фонду енергоефективності, представниками Єврокомісії, ОСББ та спілок власників і управителів житла.

Отже, що передбачає Закон:

1) Можливість самостійного встановлення загальнобудинкових лічильників за кошти співвласників (вузлів комерційного обліку). У разі, якщо лічильник встановлюватиметься споживачами за власні кошти, сплати відповідної частки платежів у тарифі не буде, а раніше сплачена частка буде їм відшкодована шляхом вирахування такої переплати з наступних платежів за відповідну послугу.

В іншому випадку, загальнобудинковий лічильник буде встановлено

оператором мереж у короткі терміни.

2) Запровадження диференційованих тарифів і абонплати в залежності від того, хто встановлює і обслуговує вузол комерційного обліку. Якщо власники роблять це самостійно, вони сплачуватимуть зменшений тариф.

3) Посилання правового захисту співвласників щодо обслуговування їхніх внутрішньобудинкових газових мереж. Споживачі матимуть право самостійно обирати хто обслуговуватиме їхні мережі: оператор ГРМ або інша спеціалізована організація, що має дозвіл на виконання таких робіт.

Проте якщо такий вибір вони не зроблять, мережі автоматично почне обслуговувати місцевий оператор газорозподільних мереж на умовах, встановлених НКРЕКП.

4) Зменшення кількості платежів за послуги, які регулярно сплачує споживач (наприклад, величина плати за спожите тепло в платіжці буде зазначена одним рядком, так само, як і плата за холодну або гарячу воду).

5) Обов'язок місцевої влади у прискореному режимі (до 31.12.2021) врегулювати питання відведення земельних ділянок під багатоквартирними будинками і прибудинкової території.

6) Запровадження можливості укладати публічні договори приєднання у сфері ЖКГ. Спрощена форма укладання таких договорів скасує необхідність паперової тяганини, що спростить взаємовідносини між споживачем і надавачем послуг і зменшить навантаження на тариф;

7) Покладання повноважень на органи місцевого самоврядування щодо зберігання та забезпечення доступу до технічної та іншої передбаченої законодавством документації на багатоквартирні будинки та їх прибудинкові території.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 04.12.2020

НКРЕКП опублікувала тарифи на розподіл газу на 2021 рік

Запобігти зростанню тарифів могли б народні депутати.

У своїх розрахунках НКРЕКП зосереджений на тому, щоб покрити обґрунтовані витрати газорозподільних компаній

НКРЕКП розраховувала для всіх облгазів тарифи на розподіл газу на наступний рік. Регулятор зменшив тарифи в 2-3 рази у порівнянні з тими, що подали облгази у своїх розрахунках.

Наприклад, АТ «Херсонгаз» при діючому тарифі в розмірі 1,12 грн/куб. м. подавав обґрунтування на підвищення тарифу до 3,07 грн/куб. м. Втім, в НКРЕКП вважають, що компанії вистачить і 1,8 грн/куб. м.

Не гірші апетити та в АТ «Кіровоградгаз», який знаходиться під управлінням НАК «Нафтогаз України». Газорозподільна компанія газового монополіста подала обґрунтування на тариф в розмірі 3,15 грн/куб. м. Це в три рази більше, ніж діючий тариф на доставку – 1,04 грн/куб. м. Розрахований Регулятором тариф АТ «Кіровоградгаз» зросте до 1,75 грн/куб. м.

Так само Регулятор зрізав запити Операторів ГРМ що входять в Регіональну газову компанію. Наприклад, для АТ «Львівгаз» та АТ «Житомиргаз» зменшили розмір тарифу з 4,14 грн/куб. м до 1,79 грн/куб. м та 3,32 грн/куб. м до 1,82

грн/куб. м відповідно.

Велика різниця між обґрунтуваннями облгазів і проектами, затвердженими НКРЕКП, пояснюється тим, що у розрахунках були враховані збитки попередніх періодів. Йдеться про борги, які виникли у газорозподільних компаній перед АТ «Укртрансгаз» через збитковість тарифу і які вони мають сплатити.

НКРЕКП у своїх розрахунках ґрунтується на тому, щоби покрити обґрунтовані витрати газорозподільних компаній і компенсувати збитки компаній поступово, а не за два роки.

Запобігти зростанню тарифів могли б народні депутати, якби прийняли законопроект №3800-1, який був зареєстрований у Верховній Раді ще наприкінці липня 2020 року. Він передбачає списання боргів, які виникли через збитковість тарифів на розподіл. Поки що ж цей законопроект не прийнятий і ці борги мають бути компенсовані через тариф на доставку газу.

[Повний текст статті](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 08.12.2020

Чому споживачі переплатять п'ять мільярдів гривень власникам 22 обленерго

Наталка Прудка

Інтерв'ю з екскерівником департаменту стратегічного розвитку НКРЕКП **Валерієм Цапліним**.

У недавньому керівник департаменту стратегічного розвитку та планування НКРЕКП Валерій Цаплін вважає, що однією з причин ліквідації департаменту може бути те, що керівники підрозділу обґрунтовано опонували голові й членам Нацкомісії щодо **запровадження РAB-регулювання**, переконуючи, що насправді йдеться про «легкі гроші» для власників обленерго за рахунок споживачів. Він розкрив таємницю, чому:

власники обленерго не залучатимуть зовнішніх інвестицій у відновлення мереж в умовах, коли тарифна методологія спрямована на те, щоб усі інвестиційні потреби було покрито коштами споживачів;

розповіді про необхідність залучення інвесторів під час запланованої приватизації шести обленерго — то порожні балачки;

ігнорування індивідуальних факторів ефективності обійдеться споживачам електроенергії в п'ять мільярдів гривень...

— Пане Валерію, в жовтні НКРЕКП ліквідувала департамент стратегічного розвитку та планування, яким ви керували. Які наслідки таких дій, і чому ви пішли з Нацкомісії?

— Департамент створювався мною з 2005 року як аналітичний підрозділ Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах економіки та комунальних послуг. Я вважав необхідним право аналітичного департаменту на власну думку, **право обґрунтовано опонувати керівництву Комісії, і це право визнавалося з 2005 року всіма попередніми її керівниками.**

Ліквідацію департаменту було ініційовано відразу після звільнення в липні за ротацією куратора департаменту — члена Комісії **Олени Антонової** та призначення тимчасового куратора — члена Комісії **Ольги Бабій**.

— Чи залишилися в Комісії фахівці, здатні продовжити розпочаті

справи, адже ходять чутки, що з НКРЕКП звільняють досвідчених фахівців, які там пропрацювали не один десяток років?

— Я знаю, що, крім чотирьох керівників нашого департаменту, з Комісії пішли ще кілька фахівців. Однак мені невідомі подробиці їх звільнення.

Мої колеги — це фахівці найвищої кваліфікації, добре відомі в галузі як в Україні, так і за кордоном. Їх звільнення — велика втрата для Комісії, рівноцінної заміни в найближчі роки не варто очікувати.

— На сьогодні більшість операторів розподілу подали заяви до НКРЕКП на затвердження стимулюючого тарифу. Як ви оцінюєте баталії з асоціацією «Розумні електромережі» і ДТЕК навколо розміру тарифу, який потім призведе до зростання тарифу для українців?

— На мою думку, принципової відмінності між позиціями керівництва НКРЕКП і позиціями ДТЕК з їх союзниками в цьому питанні немає. Обидві сторони дотримуються лінії, започаткованої з прийняттям 2012 року змін до Закону «Про природні монополії», згідно з якими єдиною можливим шляхом удосконалення існуючої з 1998 року примітивної тарифної методології є копіювання RAB-регулювання, запровадженого в Росії з 2008-го.

Довідка: Згідно з методологією розмір інвестованого капіталу (RAB) встановлювався не як обсяг власних і залучених інвестицій, а за результатами оцінки вартості активів витратним методом заміщення.

Я і мої колеги з відділу економічного аналізу та прогнозування з 2001 року ініціювали й здійснювали розробку методів регулювання природних монополій — регулювання за нормою прибутку та багаторічного механізму стимулювання.

З 2010 року, коли представники українських енергетичних холдингів після візиту до Москви почали активно лобювати RAB-регулювання, ми були послідовними опонентами цієї лінії, постійно звертали увагу керівництва Комісії на принципові недоліки цієї методології...

З 2013 року обговорювалися пропозиції щодо норми прибутку на «стару RAB» в 0; 1, 3; 6; 12,5 і 16,74%. Цього разу зупинилися на 3%, і раптом виявилось, що «опонентів» регулятора, які вимагали 6%, цілком задовольняють і 3%.

При цьому ніхто не помітив, що відбулася підміна питань. При визначенні розміру прибутку на «старі активи» мова мала йти про те, на який прибуток на «стару базу активів» компанії мають право, а не про те, яким має бути прибуток на «стару базу активів» для забезпечення інвестиційних потреб компаній. Економічний сенс прибутку на «старі активи» — це зобов'язання перед власниками обленерго та «зовнішніми» інвесторами по оплаті відсотків за користування інвестованим ними капіталом, який і називається регуляторною базою активів (Regulatory Asset Base, RAB). Більшість обленерго були придбані нинішніми власниками за заниженими цінами, а інвестиції після приватизації здійснювалися переважно за рахунок споживачів. Якщо як RAB використовується не обсяг фактичних інвестицій, а вартість активів, оцінена методом заміщення за методикою Фонду держмайна, то величина RAB завищується в багато разів, або навіть на порядки порівняно з фактичним обсягом власних і залучених інвестицій. Відповідно, і прибуток на таку «базу активів» буде необґрунтовано завищеним. А публічна «баталія» — це лише димова завіса, під прикриттям якої гроші споживачів (прибуток на неінвестований

капітал) будуть перекачані до кишень власників компаній.

[З повним текстом інтерв'ю можна ознайомитись](#)

EXPRO, 09.12.2020

НКРЕКП встановила RAB-тарифи для 25 «обленерго» на 2021 рік

Нацкомісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, встановила нові тарифи на послугу з розподілу е/е на 2021р для 25 компаній за методикою RAB-стимулювання. Відповідне рішення 9 грудня ухвалено на засіданні Регулятора.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 09.12.2020

Тарифы на доставку газа. Сколько платят в Европе и сколько в Украине

Інна Михайлівська

Цены на газ в Украине уже стали европейскими – например, выше, чем в Болгарии, а вот тариф на доставку газа остается «совковым» – в десять раз ниже европейских аналогов.

В Европе платят в десять раз больше, готовы ли украинцы?

Всего месяц понадобился «Нафтогазу Украины» для того, чтобы найти источник покрытия собственных убытков. Напомним, в сентябре госмонополия отчиталась об 11,5 млрд грн убытков за первое полугодие 2020 года. И уже в октябре «Кировоградгаз» – структурное подразделение Нафтогаза – подало в НКРЭКУ свою разработку проекта тарифа на распределение газа на 2021 год. «Дочка» Нафтогаза предложила трехкратное повышение – при текущем тарифе 1,04 грн за доставку кубометра газа, в «Кировоградгаз» на следующий год запланировали этот показатель на уровне 3,15 грн. Львиная доля прироста тарифа (около 1,5 грн с каждого кубометра) должна пойти на погашение долга перед «Укртрансгазом» – еще одного дочерней компании группы Нафтогаз.

Схожая ситуация и у других облгазов – все они заложили в свои тарифы на следующий год погашение примерно половины долгов перед группой Нафтогаз. И поэтому у всех плановые тарифы, которые они подали на утверждение в НКРЭКУ, выросли в 3-4 раза. Например, проект тарифа «Херсоноблгаза» в 2,8 раза выше нынешнего, «Криворожгаза» - в 3 раза, «Ровногаза» - в 3,2 раза и т.д.

Фактически состоялось то, о чем писал «Главком» – накопленные за пятилетку долги газового рынка можно было либо списать по алгоритму, предложенному в законопроекте 3800-1 и таким образом «очистить» тарифы от долговой составляющей, либо – все же включить их в тариф. Так как Верховная Рада самоустранилась от решения проблемы и не дала ход механизму списания долгов, то сработал второй вариант – их включили в тариф, что полностью удовлетворяет группу Нафтогаз. Во всяком случае, топ-менеджмент этой госкомпании создает повод для очередных рекордных премий. Ведь ожидаемый приток средств в «Нафтогаз» за счет невиданного роста тарифов на распределение газа должен был составить не менее 25 млрд грн и превратить убыточную госмонополию в прибыльную – а это и есть основание для корпоративных бонусов и премий. Как бы там не было, но впервые в Украине в структуре

тарифов на распределение газа первое место по объему заняли расчеты по долгам. И нужно подчеркнуть – речь о проектах тарифов.

«Нафтогаз» лобіює триразове підвищення тарифу. Компанія шукає шляхи покриття власних збитків.

Что же мы имеем в результате: впервые в Украине в структуре тарифов на распределение газа первое место по объему заняли расчеты по долгам. Но нужно подчеркнуть – речь пока идет о проектах тарифов. Потому что в ноябре все без исключения проекты тарифов с «долговой» накруткой были «сбиты» НКРЭКУ. Специалисты госрегулятора их пересчитали – в результате тарифы на распределение газа были сокращены как минимум вдвое. После чего структура среднего тарифа снова приобрела почти классический для Украины вид: основные расходы приходятся на оплату производственно-технологических затрат (ВТВ) и зарплаты газовиков, и уже далее – налоги и взносы, погашение долгов, инвестиции и финансирование работы аварийных служб и текущих ремонтов.

Таким образом, если цены на газ в Украине уже стали рыночными, тариф на доставку газ остается в «советской парадигме». Тарифы на доставку газа в денежном выражении в Киеве у 8-10 раз меньше по сравнению с тарифами, действующими в столицах Венгрии, Сербии, Румынии, Хорватии и Эстонии. Отставание Украины от среднеевропейских тарифов составляет 24 раза.

Например, в Испании, где газораспределительная система наиболее похожа на украинскую, стоимость доставки одного кубометра составляет в пересчете 9,30 грн/ куб м. В Словении доставка одного кубометра стоит 7,39 грн, в Литве – 3,89 грн, Румынии – 2,92 грн, в то время как в Киеве эта услуга стоит только 0,28 грн.

Кроме того в статье рассмотрены вопросы:

Структура тарифов на распределение газа в 2021 году

Три особенности новых тарифов

Состояние газораспределительных сетей

Таким образом, если парламент все же решится на списание искусственных долгов на газовом рынке согласно алгоритму законопроекта 3800-1, то уже в следующем году при сохранении уже утвержденных НКРЕКП тарифов на распределение возможно почти втрое увеличить инвестиции в газовые сети, что позволит уменьшить потери технологического газа и предоставить заказы на украинские предприятия, производящие газовое оборудование. Сэкономленные таким образом средства уже в 2022 году могут быть направлены на дальнейшее выравнивание оплаты труда в газораспределении для сохранения квалифицированных специалистов – и это станет примером комплексного подхода к оздоровлению всей отрасли.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 09.12.2020

НКРЭКУ утвердило RAB-тарифы для 25 ОСР, еще для 7 ОСР – по старой методике

Энергорегулятор (НКРЭКУ), на заседании утвердил 25 операторам систем распределения (ОСР) тарифы на услуги по распределению с учетом стимулирующего тарифообразования (RAB-тарифы), которые вступят в силу с 1

января 2021 года.

Согласно принятым решениям, для первого класса напряжения только в двух из 25-ти случаев RAB-тариф будет ниже действующего, рассчитанного по методике "затраты плюс", в 23-х случаях его рост колеблется от 2,5% до 40%.

Для второго класса напряжения рост тарифов для всех 25 ОСР будет в пределах 18,9-95,8%, но в среднем он почти для всех компаний возрастет на 25-35%.

Кроме того, регулятор утвердил тарифы еще для семи ОСР по старой методике "затраты плюс". Глава НКРЭКУ **Валерий Тарасюк** не исключил, что на протяжении следующего года они могут быть пересмотрены уже по новой методике.

Принятые тарифы для всех ОСР немного отличаются от ранее одобренных и вынесенных на утверждение на заседание 9 декабря, что связано с перерасчетом составляющих операционных расходов, в частности, с пересмотром в последний момент тарифа НЭК "Укрэнерго" на передачу.

Как сообщалось, НКРЭКУ 26 августа утвердила изменения в ряд постановлений относительно стимулирующего тарифообразования, установив, в частности, нормы дохода на старую базу активов на уровне 3% с условием реинвестирования половины дохода в модернизацию, на новую базу активов – 16,74%.

В статье приведены таблицы:

Изменение тарифов 25 ОСР на услуги по распределению э/э, действующие (cost/затраты+) и новые с 1 января 2021 года (RAB/стимулирующие), грн/МВт-ч (без НДС):

Изменение тарифов семи ОСР на услуги по распределению э/э, на основании методики затраты+), грн/МВт-ч (без НДС):

[Джерело](#)

УКРЕНЕРГО, 09.12.2020

НКРЕКП зменшила тариф Укренерго на передачу у 2021 році

НКРЕКП знизила на 6% тариф НЕК «Укренерго» на послуги з передачі електроенергії у 2021 році, затвердивши його на рівні 293,93 грн/МВт·год (без ПДВ). Ця сума складатиме близько 11% у вартості електроенергії для промислових споживачів (при середньозваженій ціні РДН 1,3 тис. грн/МВт).

*«Запропонований Регулятором рівень тарифу на передачу є мінімальним, і не може бути знижений ще більше. Адже для того, щоб він дозволив покрити всі основні витрати Укренерго, необхідно аби були втілені антикризові заходи, що передбачалися для зменшення витрат на фінансування спецобов'язків, покладених на компанію (ПСО), зокрема – зменшення крос-субсидіювання населення. Укренерго за підсумками 9 місяців 2020 року отримало негативний фінансовий результат, головним чином саме через зменшення в структурі тарифу коштів для фінансування ПСО. Тому головне завдання, яке сьогодні ми бачимо при встановленні наших тарифів, полягає у забезпеченні беззбиткової діяльності компанії», – сказав голова правління НЕК «Укренерго» **Володимир Кудрицький**.*

Зазначимо, що в затвердженому НКРЕКП тарифі на передачу у 2021 році витрати на основну діяльність Укренерго, включно з витратами на роботу в ринку

електроенергії, майже не змінилися і склали 85,05 грн на 1 МВт·год. Тоді як витрати на виконання покладених на компанію спеціальних обов'язків склали вдвічі більше 208,88 грн на 1 МВт·год.

Крім цього НКРЕКП затвердило тариф на послуги з диспетчеризації у 2021 році на рівні 39,41 грн/МВт·год, що на 44,8% менше за пропозицію компанії (87,83 грн/МВт·год).

[Джерело](#)

EXPRO, 10.12.2020

Рішення НКРЕКП збільшить борги на ринку електроенергії та дотуватиме промисловість – експерт

Заплановані НКРЕКП зміни до постанови регулятора №766 від 08.04.2020р, яка встановлює заходи регулювання на період пандемії коронавірусної хвороби та карантину, а саме – *зниження граничного значення ціни на електроенергію на РДН, ВДР у нічні години та обмеження цін продажу для ДП «Гарантований покупець»*, призведуть до збільшення боргів на ринку електроенергії та фактично дозволять дотувати промислових споживачів електроенергії.

Таку думку в коментарі 10 грудня висловив провідний експерт енергетичних програм Центру Разумкова, кандидат технічних наук **Максим Білявський**.

«Зміни до постанови № 766, які оприлюднені на сайті НКРЕКП, призведуть до втрати платоспроможності учасників ринку, до збільшення заборгованості, в тому числі «Гарантованого покупця» перед виробниками електроенергії з ВДЕ. Фактично, відбудеться дотування промислових підприємств. Я не впевнений, що саме зараз потрібно приймати зміни до 766-ої постанови, адже умови, якими керувалася комісія 8 квітня (початок пандемії – ред.) і зараз – вони однакові», - сказав він.

«Ми з вами є свідками суперечливості позиції регулятора, відсутності послідовності, а послідовність регуляторних рішень є однією з ознак незалежності регуляторного органу. Згідно рекомендацій Секретаріату Енергетичного Співтовариства регуляторні рішення мають бути послідовні, прозорі, пропорційні і не дискримінаційні», - зазначив експерт.

Білявський підкреслив, що запропоновані регулятором зміни можна охарактеризувати як продовженням політики дотування промислових споживачів.

Щодо політики застосування прайс-кепів Білявський зазначив: «Це запобіжник першої лінії оборони. Але, як показує практика, «вмілі» дії деяких учасників ринку не допомогли у березні-квітні 2020р врегулювати проблему з волатильністю ціни, зі стрімким накопиченням заборгованості, втратою ліквідності».

«Врегулювати ситуацію треба перш за все шляхом запровадження системного моніторингу операцій на ринку, відповідно до регламенту 2011/12/27/ЄС, так званий REMIT (Regulation of energy market integrity and transparency – ред.) ... Законопроект про REMIT має прийматися у парламенті як невідкладний. Але що відбувається? Ігнорується первинне законодавче поле і вчергове НКРЕКП, з порушенням послідовності, здійснює втручання у вторинне законодавство», - сказав експерт.

*Довідка агентства ExPro, 11 грудня 2020р відбудеться засідання НКРЕКП, на якому планується внести зміни до постанови регулятора від 8 квітня 2020р №766 «Про дії учасників ринку електричної енергії у період дії карантину та обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)». Запропонованими змінами зокрема передбачено наступне: **зниження нічного прайс-кепу в торговельній зоні ОЕС України із 1228 до 950 грн/МВт; обмеження ціни продажу електроенергії з ВДЕ «Гарантованим покупцем» на ринку «на добу наперед» діапазоном 10-1536 грн/МВт-год, тоді як на сьогодні цей діапазон становить 10-2048 грн/МВт-год.***

[*Джерело*](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 16.12.2020

Детективы НАБУ рассказали антикоррупционному комитету Рады о проблематике расследования "дела Роттердам+"

Детективы Национального антикоррупционного бюро Украины (НАБУ) 15 декабря проинформировали комитет Верховной Рады по вопросам антикоррупционной политики о проблематике расследования так называемого "дела Роттердам+".

"Следствие уверено, что собрало достаточно доказательств, чтобы доказать, что народу Украины через формулу "Роттердам+" нанесли многомиллиардный вред. И уже суд должен учесть все обстоятельства и принять справедливое решение. Очевидно, что должным образом представить обвинение в суде нынешний прокурор не в состоянии, поскольку он, несмотря на 6 обоснованных подозрений, на финальной стадии расследования решил закрыть дело, затем – лишил даже шанса на победу в соревновательном процессе, стало бы основой для дальнейшего возмещения ущерба, нанесенного государству", – говорится в сообщении на странице НАБУ в соцсети Фейсбук.

Как следствие, отмечают в Бюро, "вполне естественно", что при таких обстоятельствах **следствие настаивает на замене прокурора.**

"Однако это простое и очевидное с точки зрения здравого смысла решение Офис Генерального прокурора саботирует. Поэтому, пользуясь случаем, детективы НАБУ акцентировали внимание народных депутатов на ключевых аргументах следствия и важности изменения прокурора", – пояснили в Бюро.

[*Джерело*](#)

Інформація на цю тему – Українська енергетика, 16.12.2020 [«Збитків від «Роттердам+» немає — САП»](#).

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 18.12.2020

АМКУ закрыл дело по "Роттердам+" без установления нарушений

Антимонопольный комитет Украины закрыл дело о возможных нарушениях НКРЭКУ при установлении в 2016-17 гг. прогнозной оптовой рыночной цены на электроэнергию – так называемая формула "Роттердам+".

[*Джерело*](#)

Про ринок електроенергії

EXPRO, 01.12.2020

Депутат Бондар ініціював продовження заборони імпорту е/е з Росії та Білорусі у 2021р

Народний депутат від фракції «Європейська солідарність» **Михайло Бондар** ініціював внесення змін до законодавства, які дозволять продовжити заборону на імпорт електроенергії в Україну із Росії та Білорусі до кінця 2021р. Про це 30 листопада він повідомив на своїй Facebook-сторінці.

«Я подав правки до закону України, які дозволять подовжити заборону на імпорт до кінця наступного року», - написав він.

Також Бондар припустив, що з 1 січня імпорт, зокрема з Білорусі, може відновитися, оскільки там нещодавно була збудована та запрацювала Білоруська АЕС (перший енергоблок).

«Путінський режим побудував в Білорусі атомну станцію, електроенергію з якої ніхто в ЄС не захотів купувати, Україну можуть залити демпінговими кіловатами. Цього допустити не можна», - зазначив депутат, додавши, що 2020р був найтяжчим для українських шахтарів, через падіння споживання та видобутку вугілля на фоні імпорتنих поставок електроенергії.

[Джерело](#)

КОСАТКАМЕДІА, 02.12.2020

Регулятор збільшив тарифи постачальників універсальних послуг на 2021 рік

Ярослава Денькович

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП), встановила нові тарифи для 25 постачальників універсальних послуг (ПУП) на 2021 рік.

Як повідомив член комісії **Руслан Кайдаш** під час обговорення питання на засіданні, в процесі розрахунків нових тарифів, зокрема, були враховані оптимальні розміри споживання, які забезпечать належну роботу постачальника. «Були питання по визначенню обсягів продукції, що поставляється ПУП електроенергії, які ми врегулювали. Я маю на увазі зниження з 1 січня з 150 кВт до 50 кВт рівня, згідно з яким малі побутові споживачі мають право на універсальну послугу. Деякі компанії забули про зміни законодавства, ми відкоригували розрахунки», – сказав він.

Раніше т.в.о Міністра енергетики **Юрій Бойко** сказав, як Міненерго буде вирішувати проблеми галузі в 2021 році.

[Джерело](#)

БІЗНЕС.ЦЕНЗОР, 02.12.2020

**Кабмін продовжив обов'язності діючого постачальника електроенергії
"останньої надії"**

Кабінет міністрів продовжив обов'язності "Укрінтеренерго" як постачальника "останньої надії" на ринку електроенергії ще на рік, **соответствующее распоряжение было принято на заседании правительства в среду, 2 декабря, по процедуре без обсуждения.**

Согласно проекту документа, вносяться изменения в распоряжение Кабмина №1023 от 12 декабря 2018 года, которым статус поставщика "останньої надії" на ринку електроенергії возложено на госпредприятие внешнеэкономической деятельности "Укрінтеренерго" до 31 декабря 2021 года.

При этом из действующей редакции распоряжения исключены пункты, которые предусматривали поставки електроенергії "Укрінтеренерго" по свободным ценам, поскольку госпредприятию с 5 августа 2019 года присвоен статус "Дефолтний".

Также исключен пункт, которым Минрегиону поручалось предпринять меры для урегулирования задолженности КП "Вода Донбасса" за поставленную електроенергію перед "Укрінтеренерго".

Как сообщалось, ранее Кабинет министров снизил норматив отчисления в госбюджет чистой прибыли ГПВД "Укрінтеренерго" с 80% до 30% на период выполнения госпредприятием функции поставщика "останньої надії" на ринку електроенергії.

По данным Миненерго, долг потребителей поставщика електроенергії "останньої надії" по состоянию на 17 сентября составлял 2,13 млрд грн, в том числе 1,95 млрд грн – это долг государственных и коммунальных предприятий.

При этом из общей суммы долга 28% приходится на государственные угледобывающие предприятия, еще 15% – на КП "Вода Донбасса". Однако взыскивать долги с госшахт и отключать "Воду Донбасса" от електроенергії запрещено законодательством.

В то же время по данным Минфина, уже сейчас существует просроченная задолженность "Укрінтеренерго" по уплате части чистой прибыли в размере 363 млн грн.

Напомним, согласно закону "О ринку електроенергії" цена на услуги поставщика "останньої надії" определяется по результатам конкурса, во время которого определяется такой поставщик. Однако, поскольку соответствующий конкурс не состоялся – 12 декабря 2019 года Кабмін без конкурса утвердил "Укрінтеренерго" в качестве ППН, – тариф на его услуги в декабре прошлого года устанавливала НКРЭКУ (на уровне 486,06 грн/МВт-ч). Функцию ПОН "Укрінтеренерго" будет выполнять до 1 января 2021 года.

[Джерело](#)

EXPRO, 03.12.2020

**Умови аукціонів для генерації мають забезпечувати максимальну
конкуренцію**

Умови проведення аукціонів з продажу електроенергії генеруючими компаніями мають визначатися не місцем їх проведення (наприклад, на біржі), а

метою забезпечення максимальної конкуренції та залучення багатьох потенційних покупців. Таку думку 2 грудня в коментарі висловив керуючий партнер компанії «ЕРУ Груп» **Ярослав Мудрий**.

«Питання не в тому «Де?» продавати електроенергію, а які застосовувати методи та принципи, щоб умови тендерів не відсікали 90% потенційних покупців/учасників. Можна вийти з 1 ГВт та продати в одні руки, а можна лотами по 50 МВт та створити конкуренцію», - сказав він.

Також керуючий партнер «ЕРУ Груп» прокоментував отримання компанією ліцензій на торгівлю та постачання електроенергії в країнах ЄС.

Як повідомлялось, 26 листопада в. о. міністра енергетики **Юрій Бойко** заявив, що Міненерго пропонує у 2021р ввести зобов'язання для всіх генеруючих компаній (з приватними включно) продавати електроенергію за двосторонніми контрактами виключно через електронні біржові майданчики.

На початку вересня 2020р компанія «ЕРУ Європа», яка входить до складу групи Energy Resources of Ukraine, отримала ліцензію на торгівлю і постачання електроенергії в Австрії. 25 листопада прес-центр компанії повідомив про отримання такої ж ліцензії у Словаччині.

[Джерело](#)

UBR, 09.12.2020

Энергоатом хочет отмены ПСО и продажи всей энергии на аукционах

Дмитрий Кругликов

Правительство пока не утвердило продление спецобязательств госпредприятия по продаже э/э для населения по льготным тарифам.

Эксплуатирующие украинские атомные электростанции госпредприятие "Энергоатом" собирается предложить Кабинету министров альтернативную модель функционирования энергетического рынка. Она предполагает непродление механизма ПСО на 2021 год и продажу 100% атомной генерации по ценам, устанавливаемым на свободном рынке.

[Джерело](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 09.12.2020

Уровень расчетов "ГарПока" с производителями э/э из ВИЭ с начала года достиг 45%

Уровень расчетов ГП "Гарантированный покупатель" ("ГарПок") с производителями электроэнергии из возобновляемых источников энергии (ВИЭ) с начала года по состоянию на 8 декабря составляет 45%, передает Энергореформа.

Как свидетельствуют обновленные данные на сайте "ГарПока", в январе-феврале и августе-сентябре предприятие полностью рассчиталось за произведенную ВИЭ электроэнергию, в марте этот показатель составил 47%, апреле-мае – 5%, июне – 4%, июле – 3,5%, октябре – 79%, ноябре – 8,4%.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 15.12.2020

ГарПок виставляє на продаж "зелену" електроенергію 2021

Державне підприємство "Гарантований покупець" розпочинає продаж електроенергії з відновлювальних джерел (ВДЕ), яка буде вироблена у наступному році.

На ТБ "Українська енергетична біржа" відбудеться перший такий аукціон на 2021 рік, пише пресслужба Гарантованого покупця.

"Державне підприємство "Гарантований покупець" розпочинає продаж електроенергії з відновлювальних джерел (ВДЕ), яка буде вироблена у наступному році. За ініціативи підприємства 16 грудня 2020 року на УЕБ відбудеться перший такий аукціон на 2021 рік", - йдеться у повідомленні.

"До продажу пропонується чиста електроенергія з періодом постачання з 1 до 31 січня 2021 року. Цього разу Гарантований покупець виставляє на продаж рекордну кількість продуктів - базове навантаження та блочні заявки для денних годин доби (9-16, 10-15, 11-14, 12-13 години)", - пише ДП.

Для задоволення попиту різних учасників аукціону сформовані лоти різних розмірів - від 1 до 50 МВт-год.

Участь у торгах може брати будь-який учасник ринку електроенергії. Для цього необхідно зареєструватися та подати заявку на участь в аукціоні.

На думку прем'єр-міністра **Дениса Шмигала**, завдяки цьому закону держава та всі українці заощадять майже 7 млрд гривень щорічно.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 15.12.2020

"Енергоатом" відреагував на можливе зобов'язання продавати дешеву електроенергію "ГарПоку" у 2021 році

В "Енергоатомі" з'явилися побоювання, що уряд може продовжити спеціальний обов'язок компанії продавати 50% електроенергії за 1-15 копійок за кВт/год "Гарантованому покупцеві".

Про це повідомляє Liga.net з посиланням на лист т.в.о. президента компанії **Петра Котіна** до прем'єр-міністра **Дениса Шмигала**.

В "Енергоатомі" стверджують, що такий варіант ПСО порушує українське законодавство та указ президента **Володимира Зеленського №405** "Про стабілізацію ситуації в енергетичній галузі та розвитку ядерної енергетики".

На думку компанії, продовження ПСО такого формату у 2021 році спричинить фінансовий дефіцит у 18-23 мільярдів гривень та збільшить борг "Енергоатома" перед підрядниками до 25 мільярдів.

Також "Енергоатом" не зможе виконати міжнародних зобов'язань перед Bank of America, Westinghouse (постачання ядерного палива) та Holtec International (роботи зі сховищами ядерного палива у Чорнобильській зоні).

Іншими наслідками у компанії називають зірване фінансування ЄБРР та Європейської спілки атомної енергії у програмі підвищення безпеки енергоблоків на атомних електростанціях, збільшення тінізації та зрив інвестиційних програм "Енергоатома".

[Джерело](#)

О.БУСЛАВЕЦ, ФБ СТОРІНКА, 15.12.2020

Результати ринку двосторонніх договорів:

- + 9,2 млрд грн для «Енергоатома»,
- + 743,7 млн грн – для Гарантованого покупця

Ринок двосторонніх договорів – це основа трейдингового портфелю. Європейською практикою є централізація торгівлі електроенергією на біржі для ефективної роботи ринку та розвитку локальних довгострокових індексів на довгі контракти.

Ми також розвиваємо вітчизняний ринок електроенергії відповідно до європейських стандартів. Ми поступово виводили на ринок двосторонніх договорів НАЕК «Енергоатом». На сьогодні близько 40% електроенергії державна компанія може продавати на РДД. З липня за двосторонніми договорами «Енергоатом» вже продав 6,8 млн МВт*год на загальну суму 9,2 млрд грн (з ПДВ).

Впродовж цього часу «Енергоатом» вдосконалює свою торговельну стратегію. Зокрема, компанія почала реалізовувати електроенергію на ринку двосторонніх договорів в нічні (профіцитні) години, зменшивши свою присутність на балансуєчому ринку. А також – використовувати блочні позиції, що дають гнучкіші умови планування і постачання електроенергії.

З жовтня на ринок двосторонніх договорів вийшов Гарантований покупець. За ці три місяці він продав понад 450 тис МВт*год «зеленої» електроенергії на суму 743,7 млн грн (з ПДВ).

Впровадження ринку двосторонніх договорів дало низку позитивів для обох держкомпаній.

Для «Енергоатома» це дало можливість:

- створити базис для забезпечення вітчизняної промисловості доступною «атомною» електроенергією від виробника
- зменшити значний профіцит пропозиції електричної енергії, обов'язкової для продажу саме на ринку «на добу наперед»
- скоротити обсяги небалансів на суму до 1 млрд грн на місяць
- пожвавити грошовий обіг компанії внаслідок своєчасного отримання коштів
- припинити нарощування боргу з боку Гарантованого покупця, що становить понад 7,5 млрд грн.

Завдяки виходу на РДД ГарПоку вдалося:

- зменшити обсяги небалансів
- збільшити обсяг коштів від реалізації «зеленої» електроенергії та прискорити їх отримання
- покращити рівень розрахунків за «зеленим» тарифом.

[Джерело](#)

ЮРІЙ САКВА, ФБ СТОРІНКА, 16.12.2020

ЩОДО UA.ENERGY, Робота енергосистеми протягом 7 – 13 грудня 2020 року | НЕК "УКРЕНЕРГО"

На що варто звернути увагу, та чому?

- ✔ 1. За підсумками тижня виробництво електроенергії на атомних електростанціях (АЕС) склало 1,59 млрд кВт·год, що на 0,9% менше від показника минулого тижня (1,6 млрд кВт·год).
- ✔ 2. ТЕС за тиждень виробили 1,27 млрд кВт·год, що на 15,4% більше показника

минулого тижня (1,1 млрд кВт·год).

- ✔3. Диспетчерських команд на обмеження ВЕС та СЕС протягом тижня не віддавалося.
- ✔4. Протягом тижня 7 – 13 грудня в ОЕС України потреба у резервах з підтримки частоти (РПЧ) задовольнялася на низькому рівні. Усереднена забезпеченість на початку тижня склала від 8% до 17% від добової потреби.
- ✔5. Потреба з рВЧ не забезпечена через відсутність пропозицій на даний вид резервів.

[Джерело](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 16.12.2020

В Раде пропонують продовжити повноваження НКРЭКУ по обмеженню імпорту електроенергії з РФ і Білорусі до кінця 2021 року

На сайті Ради з'явився текст зареєстрованого 14 грудня депутатом **Алексеем Кучеренко** (фракція "Батьківщина") законопроект №4493 про внесення змін до закону про ринок електроенергії стосовно продовження повноважень енергорегулятора (НКРЭКУ).

[Джерело](#)

EXPRO, 18.12.2020

Учасники ринку е/е зловживають неможливістю застосувати статус «Дефолтний» – СБУ

Головне управління контролю за захистом інтересів держави у сфері економічної безпеки Служби безпеки України надіслало до НКРЕКП листа, в якому повідомило, що відсутність застосування статусу «дефолтний» на період карантину до учасників ринку електроенергії дала можливість для зловживань та накопиченню заборгованості перед НЕК «Укренерго» на балансуєчому ринку та за послуги з передачі.

[Джерело](#)

УНІАН, 21.12.2020

"Мертве" законодавство, ручне управління і криза неплатежів: в УЕА обговорили критичну ситуацію на ринку електроенергії

Ринок електроенергії в Україні є ключовим аспектом в системі енергетичної безпеки та забезпеченні функціонування вітчизняної економіки, натомість існує ряд серйозних проблем, які заважають його повноцінному функціонуванню і розвитку. Крім того, бракує стратегічних документів та законодавчих змін щодо розвитку ринкових відносин. Про це йшлося під час круглого столу «Основні проблеми роботи нового ринку електричної енергії у 2020 році та моделювання стратегії його розвитку», організованого за ініціативи Української енергетичної асоціації (УЕА) і в якому взяли участь представники НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго», ДП «ГарПок», ДП «Оператор ринку», експерти, трейдери та аналітики.

[Джерело](#)

♦ *Нові технології, водень, «energy storage»*

КОСАТКА МЕДІА, 06.12.2020

Enel і Eni будуть спільно розробляти проекти по чистому водню

Ярослава Денькович

Італійська енергетична компанія Enel SpA стала партнером нафтогазової компанії Eni SpA в розробці двох пілотних проектів з виробництва екологічно чистого водню в Італії. Про це повідомляє Renewablesnow. Компанії планують встановити електролізери потужністю близько 10 МВт біля двох нафтопереробних заводів Eni для виробництва водню з відновлюваних джерел енергії.

У спільному прес-релізі компанії заявили, що «зелений» водень – кращий варіант декарбонізації для двох об'єктів. «Вся система, яку ми маємо на увазі, буде працювати як замкнений контур, в якому електролізер, що живиться від відновлюваних джерел енергії, і нафтопереробний завод будуть знаходитися в одному місці, що дозволить уникнути будівництва складної транспортної інфраструктури для переміщення водню», – сказав гендиректор Enel **Франческо Стараче**.

Очікується, що виробництво електролізерів почнеться до 2022-2023 рр. Enel також працює над проектами екологічно чистого водню в Іспанії, Чилі і США, оскільки компанія вважає їх найбільш придатними ринками для такого розвитку завдяки сприятливому регулюванню, наявності землі, конкурентоспроможним відновлювальним джерелам енергії і наявності великих промислових споживачів. Раніше повідомлялося, що Великобританія буде переробляти використані медичні маски на водневе паливо.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 07.12.2020

Світова воднева революція. Чому Україна не на барикадах? Тренди

Андрій Кузьмін

Україна суттєво відстає від останніх світових енергетичних тенденцій Розвиток водневої економіки. 28 листопада в Брюсселі завершився Європейський водневий тиждень. Як відзначали учасники глобального заходу, що включав в себе численні форуми, конференції та презентації, 2020 рік став проривним з точки зору розвитку водневої економіки. І не тільки в Європі.

Україна при всьому її потужному потенціалі з виробництва зеленого водню (одержуваного з поновлюваних джерел енергії) і його експорту, поки що суттєво відстає від останніх світових енергетичних тенденцій.

Далі в статті розглянуто наступні питання: *Маски і мембрани, Воднево-транспортні перспективи, Промисловість, енергетика і ЖКГ, Західний інтерес, Вітчизняні реалії.*

І як мінімум, про таке: *Піонери. Проект РГК, П'ятирічне відставання*

[Повний текст читайте тут](#)

MIND, 07.12.2020

На порозі безвуглецевого майбутнього: чи є конкуренти в «зеленого» водню і чим вони цікаві в кожній конкретній ситуації

Саара Куяла, директор з розвитку бізнесу Wärtsilä Energy

Необхідність збереження навколишнього середовища та переходу до безвуглецевих енергосистем винесла на передній план питання екологічних видів палива. І їх вже існує досить багато. Поки що найпопулярнішим є «зелений» водень – він має низку специфічних особливостей, які роблять його продукування та використання вигідним за певних умов. Однак у нього є багато альтернатив, які, за розумного підходу, можуть стати не стільки конкурентами, скільки похідними еко-водню. Як визначитися щодо переваг конкретних видів екологічного палива; які особливості регіонів, технологій та їхньої вартості при цьому враховувати, пояснює директор з розвитку бізнесу Wärtsilä Energy Саара Куяла.

У світі зараз є велике розмаїття думок про роль і застосування водню. Вираз «зелений водень» стає модним, а поняття «воднева економіка» перетворюється на щось звичне, хоча поки ніде не втілене.

Однак варто почати з того, що існує ціла низка екологічно-нейтральних палив, які можна отримати із застосуванням надлишкової енергії відновлюваних джерел і які об'єднуються спільною назвою Power-to-X (дослівно «енергія, перетворена на певне паливо»). Крім добутого таким шляхом водню, це також синтетичні метан, метанол, гас і навіть синтетичний бензин та дизельне паливо та інші.

Отже, поняття Power-to-X під своєю «парасолькою» об'єднує всі технології, що уможливають використання надлишкової електроенергії з ВДЕ, вловлювання CO₂ з повітря або безпосередньо з викидів і створення на основі цього вуглецево-нейтральних і відновлюваних синтетичних палив.

Як бачать роль водню

Щоб оцінити роль того чи іншого палива Power-to-X, варто зважати на 2 основні аспекти – вартість, а радше економіку кожного з них, і швидкість декарбонізації.

Під час нещодавньої конференції The Power-to-X opportunity: markets, technologies and costs ішлося, зокрема, про те, що Power-to-X зараз ледь чи не повністю зводиться до водню, але ж сам водень можна конвертувати (перетворити) на всі інші види такого палива, що спростить транспортування, зберігання і використання в тій інфраструктурі, яка вже є.

У цьому контексті досить дивно, що Міжнародна фінансова корпорація (IFC, підрозділ Світового банку), за словами її співробітниці Елізабет Мінчу (Elizabeth Minchew), досить вузько зосереджена на розвитку інфраструктури і можливостей використання саме водню в країнах, що розвиваються.

Крім того, в статті іще проаналізовано такі питання:

Чому в енергетиці майбутнього вода посідає особливе місце

Потенціал Power-to-X vs ціна

Три чинники економіки «зеленого» палива

На що варто зважати

[Детально з текстом статті можна ознайомитись](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 09.12.2020

Более 20 украинских компаний присоединились к Европейскому альянсу чистого водорода

Более 20 украинских компаний вошли в Европейский альянс чистого водорода (European Clean Hydrogen Alliance), сообщил заместитель министра энергетики по вопросам евроинтеграции **Ярослав Демченко**, "а соответственно, и к инициативе "зеленого" водорода для Европейского зеленого курса "2х40 ГВт новых мощностей по производству водорода".

[Джерело](#)

ЛІГА.НОВОСТИ, 09.12.2020

Штучне сонце з нескінченним запасом енергії: Китай запустив термоядерний реактор

Китай уперше запустив термоядерний реактор HL-2 Tokamak на станції в Ченду. Про це пише британська Independent.

Реактор використовує потужне магнітне поле для плавлення гарячої плазми за температури в 150 млн градусів за Цельсієм, що в 10 разів вище температури ядра Сонця. Його називають "штучним сонцем" через здатність нескінченно виробляти великі обсяги чистої енергії. Будівництво реактора було закінчено в 2019 році.

Новий реактор буде забезпечувати технічну підтримку Міжнародного термоядерного експериментального реактора, що будується в Марселі. Китай – одна з шести країн, яка бере участь у даному проєкті.

Вартість створення термоядерного реактора оцінюється в \$65 млрд, і він є одним із найдорожчих наукових проєктів сучасності.

Китайський реактор запущено в тестовому режимі, і буде потрібно ще декілька десятиліть, щоб він почав виробляти електроенергію для широкого використання.

[Джерело](#)

БИЗНЕСЦЕНЗОР, 14.12.2020

Какие компании будут внедрять водородные технологии в Украине

Более 20 украинских компаний присоединились к Европейскому альянсу чистого водорода (European Clean Hydrogen Alliance). БизнесЦензор рассказывает о целях Альянса и том, какие водородные проекты реализовали или планируют реализовать компании-участники.

Что такое Европейский альянс чистого водорода

Европейский альянс чистого водорода был создан в марте 2020 года через несколько месяцев после принятия European **Green Deal**. Задача Альянса заключается в привлечении инвестиций и обеспечении спроса на водород как на источник энергии. Компании, которые входят в альянс, должны внедрить низкоуглеродные технологии до 2030 года. А также помочь властям своих стран в достижении углеродной нейтральности к 2050 году.

Для достижения углеродной нейтральности и декарбонизации энергоемких отраслей промышленности планируется использовать водород. Его хотят

использовать для заправки транспорта, хранения возобновляемой энергии, а также в качестве энергии и сырья в энергоемкой промышленности. Например, в металлургическом или химическом секторе.

Известно, что "зеленый" водород не наносит вреда климату, так как при его использовании не выделяет углекислый газ. Таким образом, он является решением для декарбонизации промышленности и секторов экономики, в которых сокращение выбросов углерода является труднодостижимым.

Совокупные инвестиции в возобновляемый водород в ЕС могут составить 470 млрд евро до 2050 года.

Какие компании вошли в альянс и чем они будут заниматься

Европейский альянс объединяет представителей общенациональных и местных государственных органов, общественных организаций, транснациональных компаний. Туда вошли научно-исследовательские учреждения, Европейский инвестиционный банк и ряд промышленных гигантов.

Альянс открыт для всех государственных и частных организаций, имеющих отношение к возобновляемому или низкоуглеродному водороду. Членство в альянсе является бесплатным.

Чтобы присоединиться к альянсу, компания должна подписать соглашение с политикой альянса. По состоянию на декабрь к Европейскому альянсу чистого водорода присоединилось более 20 украинских компаний.

В частности, Региональная газовая компания, Оператор газотранспортной системы Украины, Национальный технический университет Украины "КПИ им. И. Сикорского", Украинский водородный совет, Центр энергетической безопасности Украины, ПАО "Украинское Дунайское пароходство", ГП "НАЭК "Энергоатом".

Членами Европейского альянса чистого водорода являются также ведущие энергетические и промышленные компании Европы. Например, Electricité de France (EDF), E.ON, BMW Group, General Electric, AREVA H2Gen, Airbus, Alstom, BASF, Bosch Group и многие другие.

[З повним текстом статті можна ознайомитись](#)

УКРЕНЕРГО, 17.12.2020

240 МВт energy storage забезпечать оптимальний обсяг резервів для балансування ВДЕ та інтеграції ОЕС України в ENTSO-E

Оптимальна встановлена потужність систем накопичення енергії (energy storage) у 240 МВт дозволить забезпечити обсяг резервів (200 МВт), необхідний для балансування зростаючої частки відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) в об'єднаній енергосистемі (ОЕС) України. Це також сприятиме успішному проходженню ОЕС України ізольованого режиму, що є ключовим тестом для нашої енергосистеми перед синхронізацією з енергомережею континентальної Європи ENTSO-E. Зазначений обсяг energy storage дозволить забезпечити європейські вимоги до наявності резерву підтримки частоти (РПЧ). Цей висновок є результатом дослідження RTE International, яка є дочірньою компанією оператора системи передачі Франції RTE.

Результати дослідження було представлено сьогодні, 17 грудня, під час

зустрічі стейкхолдерів під головуванням Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції **Ольги Стефанішиної** та за участі представників Міністерства енергетики, Міністерства фінансів, Міністерства закордонних справ, Міністерства внутрішніх справ, голови Регіональної групи ENTSO-E «Континентальна Європа» **Лорана Росселя**, голови правління НЕК «Укренерго» **Володимира Кудрицького**, виконавчого директора RTE International **Ніколя Бреама**, представників міжнародних фінансових організацій, народних депутатів, USAID та експертів.

Віце-прем'єр-міністр Ольга Стефанішина підкреслила, що синхронізація ОЕС України з енергомережею ENTSO-E, що запланована на 2023 рік, є невід'ємною частиною євроінтеграційного курсу України та одним із важливих стратегічних завдань Уряду. У контексті залучення України до реалізації Європейського зеленого курсу О. Стефанішина звернула увагу на важливості розвитку технологій електроенергетичних накопичувачів.

«Я дуже вдячний Укренерго та його команді за багаторічну плідну роботу у напрямі майбутньої синхронізації ОЕС України з ENTSO-E. З 2017 року ми разом пройшли довгий шлях з багатьма викликами, але попереду нас все ще очікує реалізація декількох важливих завдань. Однак, я впевнений, що ми рухаємося у правильному напрямку», – зазначив координатор скликань Регіональної групи ENTSO-E «Континентальна Європа» **Лоран Россель**.

Перший заступник міністра енергетики **Ольга Буславець** підкреслила, що будівництво energy storage критично необхідні для розвитку української енергосистеми, яка наразі відчуває дефіцит високоманеврових потужностей при зростанні «зеленої» генерації. «Техніко-економічне обґрунтування, яке підготувала компанія RTE International, як раз демонструє можливості використання цих додаткових потужностей в українській енергосистемі. Висновки, які сьогодні презентовані нашими французькими партнерами корисні для всієї енергетичної галузі. Адже вони дають розуміння того, як інтегрувати системи накопичення енергії в енергосистему та того, як їхнє використання покращить гнучкість та стабільність енергосистеми України», – підкреслила О. Буславець...

Реалізація проекту energy storage планується протягом 2021-2022 років. Для реалізації першого етапу проекту Уряд Франції готовий надати пільговий кредит у розмірі близька 20 млн євро.

[Ознайомитись детально з текстом статті](#)

EXPRO, 24.12.2020

«Укренерго» планує продати майбутній проект energy storage 200 МВт лотами по 20 МВт

«НЕК «Укренерго» планує після будівництва та введення в експлуатацію системи накопичення потужністю 200 МВт продати її інвесторам лотами по 20 МВт для дотримання принципу, за якого системний оператор не має права володіти об'єктами, які виробляють/видають в енергосистему електроенергію.

[Джерело](#)

♦ *Міжнародна співпраця*

БИЗНЕС.ЦЕНЗОР, 02.12.2020

Рада утвердила кредит для "Укрэнерго" на 136 миллионов евро на модернизацию подстанций (обновлено)

Верховная Рада ратифицировала Гарантийное соглашение между Украиной и Европейским инвестиционным банком (ЕИБ) по проекту "Программа повышения надежности подстанций", подписанное 24 мая 2018 года.

За принятие соответствующего законопроекта №0051 в целом как закона проголосовали 303 народных депутата. **Согласно пояснительной записке к документу, ратификация соглашения позволит НЭК "Укрэнерго" привлечь кредит от Европейского инвестиционного банка в сумме 136 млн евро под государственные гарантии.**

Средства будут направлены на реализацию проекта "Программа повышения надежности подстанций", который предполагается осуществить реконструкцию 11-ти подстанций напряжением 330 кВ и одной подстанции напряжением 750 кВ Днепровской электроэнергетической системы с внедрением на подстанциях автоматизированных систем управления технологическими процессами для достижения технического уровня возможности интеграции украинской энергосистемы с энергосистемой Европы и обеспечения целостности ОЭС Украины.

Как уточнили в пресс-службе "Укрэнерго", в рамках проекта предусмотрена замена основного оборудования и полная автоматизация следующих подстанций:

ПС 330 кВ "Никопольская", "Прометей", "Южная", "Первомайская",
"Каменская", "Днепровская", "Павлоградская", "Горная" в
Днепропетровской области;

ПС 330 кВ "Мелитопольская" и "Запорожская" в Запорожской области;

ПС 330 кВ "Кварцит" в Кировоградской области;

ПС 750 кВ "Южнодонбасская" на юге Донецкой области.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 02.12.2020

Еврокомиссия отметила ряд критических проблем в сфере электроэнергетики, энергоэффективности и экологии

В Украине остается ряд нерешенных критических проблем в сфере электроэнергетики, энергоэффективности и экологии, следует из ежегодного отчета ЕС о реализации соглашения об Ассоциации, обнародованного на сайте Еврокомиссии.

В отчете, в частности, отмечаются серьезные **структурные проблемы на рынке электроэнергии**, связанные, по мнению ЕК, с его концентрацией, ограничением конкуренции и стоимости ресурса, "несмотря на юридическое открытие оптового рынка электроэнергии" в июле 2019 года.

В связи с этим отмечается **финансовая дестабилизация** государственных компаний НЭК "Укрэнерго" и НАЭК "Энергоатом", на которые в наибольшей степени возложена нагрузка по выполнению специальных обязательств по

обеспечению электроэнергией населения и компенсации стоимости электроэнергии, произведенной из возобновляемых источников.

По мнению еврочиновников, это, среди прочего, ставит под сомнение возможность сертификации "Укрэнерго" как независимого оператора системы передачи, отложенную более чем на два года, учитывая, что ряд законопроектов о сертификации ОСП до сих пор не рассмотрены парламентом, "находясь там с весны текущего года".

Кроме того, в отчете отмечается, что финансовое положение "Энергоатома", к дестабилизации которого привели недостатки функционирования рынка электроэнергии, может повлиять и на ядерную безопасность Украины.

Вместе с тем ЕК обращает внимание на то, что наряду с принятием закона №719-IX в июне 2020 года, предусматривающем погашение долгов старого энергорынка, не предпринимаются меры по остановке накопления новых долгов, а также устранению структурных проблем в дизайне рынка.

Анализируя ситуацию с развитием возобновляемой энергетики в Украине, еврочиновники выразили убежденность, что она может "еще больше повлиять на инвестиционный климат", отметив задержку реализации положений меморандума, заключенного между инвесторами в ВИЭ и правительством, и, в частности, рост задолженности за произведенную зеленую электроэнергию.

Еврокомиссия также обратила внимание на необходимость повышения независимости украинского энергорегулятора и прозрачности процесса отбора новых его членов, поскольку это, как отмечается в отчете, "еще не полностью соответствует передовой европейской практике".

Кроме того, было отмечено сокращение правительством финансирования Фонда энергоэффективности.

Наряду с этим ЕК отметила, что Украина выразила стремление приблизить свою политику и законодательство к European Green Deal и начать целенаправленный диалог в этой сфере.

"С этой целью ожидается стартовая встреча между премьер-министром Украины Денисом Шмыгалем и исполнительным вице-президентом Еврокомиссии Франсом Тиммермансом", – указано в отчете.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 02.12.2020

Член Наглядової ради Polenergia: проєкт «Енергоміст» має геополітичне значення насамперед для Європи

Член Наглядової ради польської компанії Polenergia, а також правління консорціуму Ukraine Power Bridge Company Гжегош Станіславські наполягає: проєкт «Енергетичний міст «Україна – Європейський Союз» потрібно найактивнішим чином втілювати в життя. Адже він має геополітичне значення не тільки для Енергоатома і держави Україна, а передусім для країн Європи, які вимушені боротися за власну енергетичну незалежність. Енергоміст же – це гарантія стабільного постачання до країн ЄС доступної та «зеленої», тобто безвуглецевої, електроенергії.

На цьому пан Станіславські наголосив під час наради, що пройшла 30 листопада у центральному офісі НАЕК «Енергоатом». На думку члена Наглядової

ради компанії Polenergia, українську електроенергію потрібно поставляти до європейських країн. Це можна робити, наприклад, через Польщу як транзитну зону до країн Балтії. Таким чином Енергоатом сприятиме посиленню їхньої енергетичної безпеки. **«Важливо, щоб Україна, яка має 55 тис мВт потужності, могла стати серцем енергетичного хабу Центральної та Східної Європи»**, – наголосив Гжегош Станіславскі.

Очільник Енергоатома Петро Котін підкреслив: Компанія зацікавлена у реалізації проєкту «Енергоміст», незважаючи на всі перешкоди, що виникали на його шляху за останні роки. *«Ми зі свого боку робимо все можливе для втілення проєкту, – запевнив він. – Наразі для Енергоатома найголовнішим залишається отримання можливості укладання угоди на постачання до країн ЄС безвуглецевої електроенергії, виробленої українськими атомними станціями. Ми неодноразово наголошували: будь-які припущення про те, що проєкт може зашкодити інтеграції Об'єднаної енергосистеми України з ENTSO-E, є безпідставними»*. За словами очільника НАЕК, Енергоміст від початку замислювався як один з кроків на шляху до синхронізації вітчизняної ОЕС з європейською енергосистемою, але в жодному разі не як альтернатива цьому процесу.

Одним із найоптимальніших шляхів реалізації проєкту, наголошує Петро Котін, наразі є постачання електроенергії з енергоблоку №2 Хмельницької АЕС транзитом через енергосистему Польщі до європейських країн. І додає: *«Нам разом потрібно відпрацювати цей напрям, проаналізувати прогностичні потреби в електроенергії та налагодити робочі контакти з європейськими операторами енергосистеми»*.

Для довідки: 9 серпня 2019 року комісія Міненерговугілля оголосила переможцем конкурсу для здійснення державно-приватного партнерства у проєкті «Енергетичний міст «Україна – Європейський Союз» консорціум Ukraine Power Bridge Company Limited. До складу консорціуму входять компанії Westinghouse (США), французька держкомпанія EDF – Electricite de France, польська Polenergia International, угорська національна енергетична компанія MVM.

В рамках проєкту «Енергоміст» передбачається відімкнути енергоблок №2 Хмельницької АЕС від Об'єднаної енергосистеми України та здійснювати експорт електроенергії за двома напрямками: через поновлену ЛЕП 750 кВ на польський Жешув, а також по діючій лінії на ПС Альбертирша (Угорщина) після модернізації Західноукраїнської підстанції. Це дасть змогу додати 1000 МВт атомної електроенергії до існуючого експортного потенціалу Буришинського острова, який наразі забезпечується виключно тепловою генерацією (550 МВт).

[*Джерело*](#)

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 03.12.2020

Німеччина є стратегічним партнером України у сферах енергоефективності та декарбонізації

Низьковуглецевий розвиток – один з важливих напрямів співпраці України та Німеччини. Про це йшлося під час Українсько-німецьких міжурядових перемовин з питань співробітництва задля розвитку 2020.

У відкритті заходу взяли участь Віце-прем'єр-міністр з питань європейської

та євроатлантичної інтеграції України **Ольга Стефанішина** та Парламентський статс-секретар Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини **Марія Флаксбарт**.

Заступник Міністра енергетики з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** звернув увагу на те, що Україна послідовна у створенні умов для переходу до низьковуглецевої економіки, та окреслив поточний стан співпраці двох держав в енергетиці.

У свою чергу, **Костянтин Гура**, т.в.о. Голови Держенергоефективності, наголосив на пріоритетності «зеленого» переходу України, враховуючи амбітні плани ЄС щодо декарбонізації.

«З огляду на необхідність нагальних дій ми працюємо над посиленням функціональної спроможності Держенергоефективності. Агентство трансформується у ключовий крос-секторальний орган, відповідальний за реалізацію державної політики «зеленого» переходу у контексті участі країни в EU Green Deal», - зауважив Костянтин Гура.

Водночас він запевнив, що на шляху низьковуглецевого розвитку Німеччина є стратегічним партнером України та взірцевим прикладом успішної реалізації реформ, інструментів та стимулів.

У цьому контексті Україна отримує підтримку Уряду Німеччини, зокрема в рамках діяльності проектів Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ), направлених на реалізацію енергоефективної політики. Також Держенергоефективності тісно співпрацює із Фондом ім. Ф. Еберта, Фондом ім. Г. Бьоля, DENA.

Партнерство України та Німеччини базується на імплементації ключових директив ЄС, законодавчих змінах та ініціативах щодо впровадження систем енергоменеджменту на муніципальному рівні, в бюджетних установах та промисловості, проведення енергоаудитів, розвитку ринку зелених облігацій, навчання енергоаудиторів, аналізу перспектив водневої енергетики та багато іншого.

Зокрема, Держенергоефективності спільно з Міненерго та міжнародними партнерами підготовлено базовий законопроект «Про енергоефективність», проект Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року, розроблено концепцію 5-річної програми з енергоефективності, законопроекти щодо відновлення ЕСКО-закупівель, запуску Фонду декарбонізації тощо.

[*Джерело*](#)

МІНЕНЕРГО, 03.12.2020

Співробітництво України з Фондом Е5Р забезпечить реалізацію проектів з модернізації інфраструктури шляхом зниження енергоефективності та підвищення кліматичної нейтральності

На засіданні Асамблеї вкладників Фонду Східної Європи з енергоефективності та навколишнього середовища (Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership, E5P), що відбулось 3 грудня, обговорили питання нових внесків та заслухали звіт щодо співпраці з Україною.

Від Міністерства енергетики як основного координатора України у Фонді виступив заступник Міністра з питань європейської інтеграції **Ярослав**

Демченков. Він наголосив, що Україна зацікавлена у продовженні та посиленні співробітництва з Фондом Е5Р.

«Ми підписали другу Угоду між Україною та ЄБРР про внесок до Фонду в сумі 10 млн. євро. Для її ратифікації розроблено відповідний проєкт закону. Його внесено на розгляд Президентові України для подальшого подання до Верховної Ради», – повідомив він.

Відповідно до звіту по Україні, представленому на засіданні, одним із завдань, яке стоїть перед Урядом України, є зниження енергоємності країни та зменшення негативного впливу на зміну клімату, зокрема, шляхом декарбонізації та підвищення енергоефективності. Особливо це буде важливо на етапі відновлення після пандемії та карантинних обмежень.

«Співробітництво з Фондом Е5Р для нашої країни відіграє особливу роль. Реалізація проєктів з модернізації інфраструктури, зокрема централізованого теплопостачання та фонду громадських будівель, роблять Україну на крок ближче до загальної європейської мети – кліматичної нейтральності», – наголосив заступник Міністра та подякував Асамблеї вкладників Фонду Е5Р за затвердження нових проєктів.

Фонд Е5Р акумулює фінансові внески від ЄС і групи із 21 країни (включаючи країни-бенефіціари), які використовуються для залучення грантових коштів у доповнення до кредитів від міжнародних фінансових організацій з метою сприяння покращення енергоефективності і довкілля, скорочення викидів CO₂ і інших шкідливих викидів, сприяючи економічній конкурентоспроможності і політичному діалогу. ЄБРР виступає як управляючий Фондом Е5Р від імені його донорів і міжнародних фінансових організацій, які є його учасниками.

У попередню фазу роботи Е5Р вклад України в нього у розмірі 10 млн євро дозволив з 2011 року залучити понад 516 млн євро на реалізацію 22 проєктів з енергоефективності, з яких 370 млн євро – позики міжнародних фінансових організацій, виконавців проєктів Фонду Е5Р, 107 млн євро – безпосередньо гранти Е5Р, а також міжнародна технічна допомога з інших джерел і співфінансування.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА 04.12.2020

Проєкт енергетичної безпеки USAID назвав ключові напрямки співпраці з Міненерго у 2021 році

Сполучені Штати підтримували та будуть і надалі підтримувати Україну у зміцненні її енергетичної безпеки та здійсненні ключових реформ

Проєкт енергетичної безпеки Агенції США з міжнародного розвитку (USAID) визначив ключові напрямки співпраці з Міністерством енергетики на 2021 рік. Обговорення напрямків співробітництва відбулося під час засідання Наглядової ради Проєкту, передає пресслужба Міненерго.

"З Міністерством енергетики Проєкт продовжить роботу над стратегічним плануванням розвитку паливо-енергетичного комплексу, створенням умов для подальшого розвитку конкурентних енергетичних ринків, підвищенням інституційної спроможності Міністерства та забезпеченням належного рівня кібербезпеки критичної інфраструктури енергетичного сектору", - повідомили в Міненерго.

Директор місії Агенції США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні та Білорусі **Джим Хоуп** підкреслив, що Сполучені Штати підтримували та будуть і надалі підтримувати Україну у зміцненні її енергетичної безпеки та здійсненні ключових реформ.

У ході засідання також були обговорені плани роботи Проекту на наступний рік з ключовими реципієнтами: Міністерством енергетики, НКРЕКП, Офісом Президента, Комітетом Верховної Ради з питань енергетики та ЖКГ, Міністерством розвитку громад та територій, НЕК "Укренерго", ДП "Гарантований покупець", ДП "Оператор ринку" та іншими.

Нагадаємо, у рамках Проекту енергетичної безпеки USAID Україні було виділено 85 млн доларів технічної допомоги для запровадження відкритих та конкурентних енергетичних ринків та підвищення стійкості енергопостачання. Першочергові задачі - зростання обсягу інвестицій у надійну інфраструктуру, зміцнення енергетичних ринків та їх інтеграції з ринками ЄС, а також удосконалення регуляторних механізмів у енергетиці.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 04.12.2020

Словенско-норвежский консорциум Riko-Cambi построит во Львове биогазовую станцию стоимостью EUR31,5 млн

"Львовводоканал" заключил договор со словенско-норвежским консорциумом Riko-Cambi о строительстве биогазовой станции с комбинированным производством тепло- и электроэнергии за EUR31,5 млн.

"По результатам проведенной международной процедуры отбора на реализацию проекта производства биогаза из осадков коммунальных сточных вод подрядчиком определен словенско-норвежский консорциум Riko-Cambi. Контракт продлится до июня 2023 года", – сообщила пресс-служба Львовского горсовета.

Согласно графику работ, до сентября-2021 будет разработана проектно-сметная документация, до июня-2022 – строительно-монтажные и пусконаладочные работы, до июня-2023 – ввод объекта в эксплуатацию.

Станция позволит вырабатывать электроэнергию в объеме **около 20 тыс. МВт/год** и тепло.

Как сообщил в Facebook глава представительства ЕС в Украине **Матти Маасикас**, проект позволит сократить выбросы CO₂ на 120 тыс. тонн/год. Финансирование проекта осуществляется за счет кредита Европейского банка реконструкции и развития (ЕБРР) в **размере EUR15 млн** и Nordic Environment Finance Corporation (NEFCO) в **размере EUR5 млн**, гранта Фонда Восточноевропейского партнерства по энергоэффективности и окружающей среды Е5Р (**EUR7,5 млн**) и Львовского горсовета (**EUR4 млн**).

Как сообщалось, ЕБРР планировал рассмотреть вопрос выделения EUR15 млн "Львовводоканалу" в рамках программы "Зеленые города-2" 2 декабря. Соглашение о кредите было подписано в 2016 году.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, ЕНЕРГОРЕФОРМА, 07.12.2020

Кулеба обговорив в IRENA плани України з використання зеленого водню

Міністр закордонних справ **Дмитро Кулеба** під час робочого візиту до Об'єднаних Арабських Еміратів зустрівся з генеральним директором Міжнародного агентства з відновлюваних джерел енергії **Франческо Ла Камерою**.

"Це штаб-квартира Міжнародного агентства з відновлюваних джерел енергії @IRENA в Абу-Дабі, ОАЕ. Перша зустріч з Гендиректором Франческо Ла Камера. Обговоримо енергетичну безпеку, амбітні плани України з використання зеленого водню в енергетиці, промисловості та транспорті", - написав Кулеба.

Раніше, Міністерство енергетики України запропонувало Міністерству економічних відносин та енергетики ФРН розглянути проєкт Меморандуму щодо розвитку водневої енергетики.

В рамках Експертної ради при Міністерстві вже створено Робочу групу з розвитку водневої енергетики, до якої можуть долучатися зацікавлені сторони.

Нагадаємо, завдяки своєму потенціалу у виробництві та транспортуванні водню, Україна названа пріоритетним партнером ЄС у реалізації Європейської водневої стратегії та постачанні новітнього енергетичного ресурсу на європейський ринок. Воднева стратегія складає невід'ємну частину Європейської зеленої угоди.

<https://ua-energy.org/uk/posts/kuleba-obhovoryv-v-irena-plany-ukrainy-z-vykorystannia-zelenoho-vodniu>

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 07.12.2020

Міжнародні завдання Оператора ГТС України: з ким дружити і для чого?

Ольга Белькова, директорка з питань взаємодії

з державними органами та міжнародними організаціями ОГТСУ

З «міжнародної» діяльністю ОГТСУ пов'язані 80% доходів компанії .

Українська газотранспортна система — це унікальна інфраструктура, яка понад півстоліття забезпечує постачання газу до Європи. Але фактично основні послуги Оператора газотранспортної системи України (ОГТСУ) — це **транзит російського газу** в ЄС і співпраця з імпортерами газу в Україну. Хоча саме внутрішній ринок газу є дуже важливим для країни, і всі ініціативи реалізуються передусім із думкою про гарантії для українського споживача. Але на сьогодні 80% доходів Оператора ГТС України пов'язані з «міжнародною» діяльністю компанії. І, виходячи із такої структури доходів, ми як компанія зобов'язані зробити все можливе для розширення співпраці з міжнародними партнерами, компаніями та країнами. Інакше велика частина постійних витрат на утримання ГТС ляже тягарем саме на внутрішнього споживача.

Завдання розширити міжнародну співпрацю є зовсім непростим. Кожний із наших сусідів має власні амбіції розвитку, в тому числі і за рахунок конкуренції з ОГТСУ. В Європі досі дискутуються спірні «**Північний потік-2**», «**Турецький потік-2**», які становлять пряму загрозу не лише для компанії, а й для України загалом. З'явилося також багато нових трендів, які є викликами для всіх проєктів інфраструктури, зокрема скраплений природний газ (LNG) і майбутня

декарбонізація ЄС.

Відповідно, за найближчі чотири роки ОГТСУ має знайти спосіб зберегти транзит, збільшити кількість нових послуг для міжнародних та українських клієнтів, впровадити нові форми транспортування та використання природного газу, які включають можливості ГТС.

Далі розглянуто питання:

*Наша команда — це національна збірна із захисту інтересів країни
Країни, які є найважливішими для ОГТСУ
Розвиток технологій і нові можливості для України
Транспортування газу з польського СПГ-терміналу до України
СПГ-термінал у Хорватії
Не «Газпромом» єдиним...*

https://zn.ua/ukr/energy_market/mizhnarodni-zavdannja-operatora-hts-ukrajini-z-kim-druzhit-i-dlja-choho.html

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ, 07.12.2020

**Директор Секретаріату Енергетичного Співтовариства презентував
Комітету щорічний звіт щодо впровадження реформ в енергетичній галузі**

Директор Секретаріату Енергетичного Співтовариства **Янез Копач** в режимі відеоконференції презентував членам Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг та запрошеним звіт щодо впровадження реформ в енергетиці.

До участі у заході були запрошені члени Комітету, представники Секретаріату Енергетичного Співтовариства, Комітету Верховної Ради з питань інтеграції України з Європейським Союзом, Міністерства енергетики України та НКРЕКП.

В своїй презентації на тему: «Шлях України до європейської енергетичної інтеграції: старі та нові виклики» (Ukraine's path towards European energy integration: old and new challenges) Янез Копач зазначив, що згідно оцінки Енергетичного Співтовариства, Україна посіла друге місце у загальному рейтингу країн-учасниць Енергетичного Співтовариства за рівнем імплементації європейського законодавства із загальною оцінкою 61%, поступаючись лише Чорногорії з рівнем імплементації 69%.

За словами директора Секретаріату Енергетичного Співтовариства, впровадження європейського законодавства в газовій галузі Україна майже завершила. Прийняття законів про ринок природного газу та про анбандлінг НАК «Нафтогаз Україна» стало ключовим у реформуванні газового сектору, однак Україна має звернути увагу на домінуюче становище «Нафтогазу» на оптовому та роздрібному ринку аби завершити цей процес на 100%.

Говорячи про галузь електроенергетики, Янез Копач зазначив: «Україна єдина країна, яка одночасно, в один день, запустила такі сегменти ринку як: ринок двосторонніх договорів, ринок «на добу наперед», внутрішньодобовий ринок, балансуєчий ринок. Деякі питання лишились відкритими, проте не можна не відзначити цей прогрес».

http://kompek.rada.gov.ua/news/main_news/74053.html

УКРЕНЕРГО, 08.12.2020

Екологічний проєкт Укренерго отримав відзнаку міжнародного конкурсу Глобального договору ООН

НЕК «Укренерго» стала фіналістом міжнародного конкурсу Глобального договору ООН «Партнерство заради сталого розвитку – 2020». Екологічний проєкт Компанії з повторного використання відходів фарфору отримав відзнаку в номінації «Планета» за відповідальне споживання ресурсів та ефективну роботу в рамках корпоративної соціальної відповідальності. Цей проєкт виконує 12-ту Глобальну ціль сталого розвитку «Відповідальне споживання».

Кейс Укренерго з досвідом повторного використання фарфору також внесений до Національного звіту України щодо реалізації цілей сталого розвитку, куди увійшли найкращі практики українських компаній за останні 5 років.

У церемонії Нагородження взяли участь Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль**, Генеральна директорка Глобального договору ООН в Україні **Тетяна Сахарук**, президент CEO Club Ukraine **Сергій Гайдайчук**.

Нагадаємо, цього року НЕК «Укренерго» стала офіційним підписантом Глобального договору ООН в Україні. Приєднання до ініціативи означає визнання та підтвердження дотримання Компанією Десяти Принципів Глобального Договору ООН, які стосуються прав людини, трудових відносин, взаємодії з навколишнім середовищем, протидією корупції тощо.

<https://ua.energy/zagalni-novyny/ekologichnyj-proyekt-ukrenergo-otrymav-vidznaku-mizhnarodnogo-konkursu-globalnogo-dogovoru-oon/>

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 08.12.2020

Украина подготовит Концепцию развития водородной энергетики, рассчитывает на сотрудничество с Германией – Шмыгаль

Кабинет министров Украины при поддержке Европейской экономической комиссии ООН работает над дорожной картой развития внутреннего водородного рынка, следующим шагом станет подготовка Концепции водородной энергетики и законодательства, которое необходимо будет принять для его запуска.

"Развитие водородной энергетики является приоритетом для Украины (...) Это возможность использовать существующий потенциал "зеленой" энергетики и привлечь инвестиции в развитие "зеленой" экономики", – сказал премьер-министр Украины **Денис Шмыгаль** при открытии Первого немецко-украинского энергетического дня 8 декабря.

По его словам, развитие водородной энергетики в Украине неоднократно обсуждалось с руководством Федеративной Республики Германия и Европейского Союза, и Украина, учитывая значительный потенциал и инфраструктуру для производства и транспортировки "зеленого" водорода, стремится стать партнером ЕС в этом направлении.

Премьер отметил, что рассчитывает на сотрудничество с Германией в определении приоритетов развития водородной энергетики и реализации пилотных проектов.

В то же время посол ФРГ в Украине **Анка Фельдгузен** выразила мнение, что без развития возобновляемых источников энергии невозможно говорить о развитии водородной энергетики и экономики, обратив внимание на существующие проблемы с выплатами инвесторам в ВИЭ по "зеленому" тарифу.

"Не хотелось бы, чтобы Украина из-за этой истории потеряла привлекательность для иностранных инвесторов", – сказала она, отметив, что была среди тех послов 11 стран, которые подписали письмо к премьер-министру Шмыгалю с просьбой разрешить проблемы неплатежей в секторе ВИЭ.

Как сообщала Энергореформа, послы более 10 иностранных государств в Украине, чей бизнес инвестировал в украинский сектор возобновляемой энергетики около EUR2 млрд, призвали премьер-министра Дениса Шмыгала обеспечить полное погашение долгов перед ними по "зеленому" тарифу, в частности путем прямых выплат из бюджета и выпуска ОБГЗ.

<http://reform.energy/news/ukraina-podgotovit-kontseptsiyu-razvitiya-vodorodnoy-energetiki-rasschityvaet-na-sotrudnichestvo-s-germaniy-shmygal-16184>

EXPRO, 08.12.2020

Україна планує досягнути кліматичної нейтральності до 2070р – прем'єр міністр Шмигаль

Україна планує до 2070р відмовитися від використання вуглецевого викопного палива (в тому числі, вугілля) та досягнути мети кліматичної нейтральності. Про це 8 грудня під час Першого німецько-українського енергетичного дня заявив прем'єр міністр **Денис Шмигаль**.

«Україна невдовзі приєднається до безвугільного альянсу. Ми плануємо поступово, до 2050 року, скоротити кількість вугільних шахт та до 2070 року – відмовитися від використання викопного виду палива, набувши кліматичної нейтральності», - сказав він. За словами голови уряду, Україна для досягнення поставленої мети потребує міжнародної допомоги.

«Самостійно Україні важко буде досягнути такої мети, якщо Україна не залучить технічної та фінансової допомоги», - додав прем'єр міністр.

<https://expro.com.ua/novini/ukrana-planu-dosyagnuti-klmatichno-neytralnost-do-2070r--premr-mnstr-shmigal>

EXPRO, 08.12.2020

Міненерго та Siemens Energy підписали Меморандум про співпрацю для реалізації «зеленого курсу»

Міністерство енергетики України та німецька компанія Siemens Energy підписали Меморандум про співпрацю для реалізації завдань з декарбонізації та енергоефективності, установлених «зеленим курсом».

Як зазначила заступник міністра енергетики України **Ольга Буславець**, меморандум визначатиме базові умови партнерства, за яких відбудеться обмін практикою щодо енергоефективності та декарбонізації.

<https://expro.com.ua/novini/mnenergo-ta-siemens-energy-pdpisali-memorandum-pro-spvpracyu-dlya-realzac-zelenogo-kursu>

КОСАТКАМЕДІА, 08.12.2020

В Україні відбудеться перший регіональний інвестиційний форум з ВДЕ під егідою IRENA

Ярослава Денькович

7 грудня Міністр закордонних справ України **Дмитро Кулеба** провів переговори з генеральним директором Міжнародного агентства з відновлюваних джерел енергії (IRENA) **Франческо Ла Камера** в рамках робочого візиту глави МЗС України до Об'єднаних Арабських Еміратів. Співрозмовники обговорили залучення інвестицій в українську енергетику за посередництва IRENA, повідомляє пресслужба Кабміну.

Дмитро Кулеба зауважив, що завдяки потенціалу України з виробництва «зеленого» водню, ЄС визнав нашу державу пріоритетним партнером у своїй Водневій стратегії для кліматично-нейтральної Європи до 2050 року.

Франческо Ла Камера поінформував Міністра про готовність провести в Україні **перший Регіональний інвестиційний форум під егідою IRENA**, щойно у світі будуть ослаблені карантинні обмеження у зв'язку з пандемією COVID-19.

«Цей форум об'єднає країни Центральної Європи та ширшого регіону довкола амбітних проектів з відновлюваної енергетики. Ми готові провести захід в Україні. Можу запевнити, що організація та підтримка будуть на найвищому рівні», — зазначив Дмитро Кулеба.

Франческо Ла Камера запевнив, що організація готова надалі активно співпрацювати з Україною та сприяти залученню інвестицій в український сектор відновлюваної енергетики.

Зокрема, одним з пріоритетних напрямів співпраці він назвав взаємодію в рамках інвестиційної платформи IRENA, де українські проекти можуть знайти інвесторів серед країн-членів організації.

Нагадаємо, Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба в межах візиту до Об'єднаних Арабських Еміратів відвідав штаб-квартиру Міжнародного агентства з відновлюваних джерел енергії (IRENA).

<https://kosatka.media/uk/category/vozbnovlyayemaya-energiya/news/v-ukraine-sostoitsya-pervyy-regionalnyy-investicionnyy-forum-po-vie-pod-egidoy-irena>

МІНЕНЕРГО, 08.12.2020

Співпраця з Центром передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки сприятиме зміцненню енергетичної безпеки та кібер-безпеки критичної енергетичної інфраструктури

8 грудня 2020 р. заступник Міністра з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** та заступник Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації **Євген Владіміров** взяли участь у 17-тому засіданні Керівного комітету Центру передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки.

У заході також взяли участь керівники Центру НАТО та представники країн-учасниць цієї міжнародної організації.

Участь керівництва Міненерго України у засіданні Керуючого комітету Центру вбачається особливою у контексті виконання пріоритетних завдань євроатлантичної інтеграції.

«Перед енергетичним комплексом України зараз стоїть багато складних та комплексних викликів. Зокрема, йдеться про синхронізацію енергосистем, практичну реалізацію Європейського зеленого курсу, реформу вугільної галузі, належний розвиток відновлюваних джерел енергії та їх інтеграції в енергосистему, створення водневої економіки. Подолання цих викликів має супроводжуватись належним рівнем енергетичної безпеки та кібер-безпеки критичної енергетичної інфраструктури», - зазначив Ярослав Демченков під час виступу.

Також Я. Демченков висловив переконання, що в найближчому майбутньому Україна приєднається до Центру та наголосив на необхідності регулярно проводити навчальні заходи спільно з державами – членами НАТО, з Міжнародним Секретаріатом Альянсу, Центрами передового досвіду НАТО.

У цьому контексті висловив вдячність за запрошення представників Міненерго взяти участь у командно-штабних навчаннях «Непорущна стійкість» Балтика-2021.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article.jsessionid=60CB7F55D7C8E0CA8D55B0E41A29BE52.app1?art_id=245496824&cat_id=35109

МІНЕНЕРГО, 09.12.2020

Застосування міжсекторального підходу підвищить енергоефективність економіки України

Заступник Міністра енергетики з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** у рамках **Першого Німецько-Українського енергодня**, що проходить 8-9 грудня, взяв участь у панельній дискусії «Українська та Європейська зелена угода – підвищення конкурентоздатності завдяки енергоефективності».

Аналізуючи сучасний стан електроенергетики, Ярослав Демченков звернув увагу на потребу модернізації енергосистеми та зменшення технологічних втрат у мережах, що дозволить значно менше спалювати вугілля на ТЕС, а відповідно, сприятиме зменшенню викидів CO₂.

«Є сподівання, що впровадження з наступного року стимулюючого тарифоутворення дозволить збільшити обсяг інвестицій у модернізацію електромереж та поступово зменшувати втрати електроенергії в мережах. Враховуючи високу енергоємність економіки України та значні потенціали для її зменшення, важливим є також розширення пріоритетів політики енергоефективності та застосування міжсекторального підходу в підвищенні енергоефективності економіки України», – зазначив заступник Міністра.

Окремо зупинився на фінансових інструментах досягнення належного рівня енергоефективності.

Зокрема, Міністерство ініціювало створення Фонду декарбонізації. **Це інструмент з гарантованим джерелом фінансування для впровадження масштабних енергоефективних заходів...**

Враховуючи високу енергоемність економіки України та значний потенціал для її зменшення, важливим є розширення пріоритетів політики енергоефективності та застосування міжсекторального підходу в підвищенні енергоефективності економіки України. За рахунок економічно доцільних дій з підвищення енергоефективності можна досягти більш ніж 30-відсоткове скорочення споживання енергії в промисловості.

Також заступник Міністра акцентував на потребі в умовах кризи, спричиненої COVID19, шукати варіанти підтримки підприємств на їх шляху до підвищення енергоефективності. При цьому закликав німецьких колег підтримати участь українського бізнесу у програмах ЄС для мінімізації наслідків COVID19 та стимулювання до впровадження енергоефективних заходів.

«Необхідно запобігти можливому зменшенню заходів з енергоефективності через уповільнення ділової активності та відповідне скорочення бюджетів», – підсумував Ярослав Демченков.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article.jsessionid=60CB7F55D7C8E0CA8D55B0E41A29BE52.app1?art_id=245497633&cat_id=35109

КОСАТКАМЕДІА, 09.12.2020

Євросоюз підтримує Україну в питанні трансформації вугільних регіонів

Ярослава Денькович

Міністр-радник Представництва ЄС в Україні **Торстен Воллерт** повідомив, що Європейський Союз готовий допомагати Україні в проведенні трансформації вугільних регіонів. «Будемо намагатися, щоб структурні зміни вугільних регіонів включалися в європейський "зелений" курс. Оскільки така трансформація є важливою темою не тільки для українсько-німецького партнерства, але і важливим компонентом "зеленого" курсу», – сказав він.

За його словами, в рамках допомоги Україні Єврокомісія найближчим часом, зокрема, планує виступити "з ініціативою підтримки для вугільних регіонів України та Західних Балкан", яка полягає в експертизі проектів трансформації.

«Мета цього – щоб регіон міг отримати певну експертизу і на її основі виконувати певні пілотні проекти», – сказав представник ЄС, уточнивши: «Це спільна ініціатива Єврокомісії, Світового банку, Європейського банку реконструкції та розвитку і польських партнерів». Воллерт зазначив, що сподівається вже незабаром побачити початок реалізації перших проектів по трансформації.

Нагадаємо, в Міністерстві енергетики України підготували проект Концепції реформування вугільної галузі, виходячи з перспектив вугледобувних підприємств і необхідності вирішити ряд проблем, що накопичилися в галузі. Раніше повідомлялося, що в Україні закриють мінімум 15 державних шахт.

<https://kosatka.media/uk/category/ugol/news/evrosoyuz-podderzhivaet-ukrainu-v-voprose-transformacii-ugolnyh-regionov>

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 11.12.2020

Країни ЄС узгодили зниження викидів в атмосферу до 55%

Лідери ЄС на зустрічі в Брюсселі домовилися про скорочення вуглецевих викидів до 2030 року на 55%. Як передає *Azerbaijan 24*, про це йдеться у висновках саміту глав держав союзу.

"Європейська рада схвалює намір ЄС зі скорочення викидів парникових газів на внутрішньому ринку не менше ніж на 55% до 2030 року в порівнянні з 1990 роком. ЄС закликає закріпити цю мету в Європейському законі про клімат", - йдеться в документі.

Переговори щодо цільового показника просувалися повільно через побоювання, що бідніші країни Центральної та Східної Європи, які є залежними від вугілля, понесуть основний тягар від цього рішення.

Як сказала єврокомісар **Кадрі Сімсон**, "енергетичний сектор є ключовим в досягненні мети в 55%, оскільки на нього припадає 75% викидів в ЄС".

"До 2030 року споживання нафти повинно знизитися майже на третину, а газу - на чверть", - додала вона.

В угоді також міститься заклик до реформування системи торгівлі викидами з виділенням Фонду модернізації, який надаватиме підтримку біднішим і залежним від вугілля країнам.

Остаточну угоду ще потрібно узгодити з Європейським парламентом, який хоче 60-відсоткового скорочення. Досягнення більш жорсткої мети на період до 2030 року означає, що в наступному році Єврокомісія представить нову нормативну базу, націлену на кожен сектор економіки.

Раніше офіційною метою ЄС було зниження викидів на рівні 40 відсотків.

Нагадаємо, з 1 січня 2021 року вводиться в дію закон "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів. Згідно з законом Держекоінспекція (ДЕІ) буде здійснювати перевірки документів про викиди.

<https://ua-energy.org/uk/posts/krainy-yes-uzhodyly-znyzhennia-vykydiv-v-atmosferu-do-55>

МІНЕНЕРГО, 11.12.2020

Україна і Данія розпочнуть новий етап співпраці в енергетиці у 2021 році

11 грудня відбулась зустріч, присвячена розвитку Програми українсько-данського енергетичного партнерства за участі першої заступниці Міністра енергетики України **Ольга Буславець**, Надзвичайного та Повноважного Посла Королівства Данія в Україні **Оле Егберга Міккельсена**, Директора Данського енергетичного агентства **Крістофера Ботзау**. Учасники обговорили пріоритетні теми для продовження співробітництва в рамках Українсько-Данського енергетичного центру, черговий етап якого розпочнеться у квітні 2021 року.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245498474&cat_id=35109

МІНЕНЕРГО, 11.12.2020

Відбулися консультації із представниками Енергетичного співтовариства та ЄБРР щодо оптимізації управління об'єктами ПЕК

У Міністерстві енергетики проведено консультації з Директором Секретаріату Енергетичного Співтовариства **Янезом Копачем**, представниками Співтовариства та ЄБРР стосовно розмежування видів діяльності з передачі, розподілу, постачання і виробництва електричної енергії.

Міненерго презентувало концепцію оптимізації управління об'єктами ПЕК, якою передбачена передача виробників та постачальників електроенергії / природного газу в управління Кабінету Міністрів та іншим ЦОВВ. Водночас права на управління оператора системи передачі (НЕК «Укренерго») та оператора газотранспортної системи (АТ «Магістральні газопроводи України» і ТОВ «Оператор ГТС України») мають бути передані Міністерству енергетики.

Цей підхід відповідає Третьому енергетичному пакету, зокрема, в частині відокремлення та сертифікації операторів системи передачі та ГТС.

Концепція не суперечить зобов'язанням, взятим у рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію.

Реалізація такого підходу дозволить реформувати енергетичний сектор та активізувати процес інтеграції енергоринків України до ринків ЄС

Міненерго відкрите для обговорення – процес прийняття рішень має бути відкритий, прозорий та сфокусований на підвищенні ефективності енергосектору України.

Домовились про подальше проведення консультацій з Європейською Комісією, Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, Світовим банком, ЄБРР та іншими зацікавленими сторонами.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article;jsessionid=7BB2BA8D5AF83718B8DA0C85ABE173AD.app1?art_id=245498308&cat_id=35109

УКРЕНЕРГО, 11.12.2020

Укренерго приєдналося до Меморандуму про спільні дії з антикорупції в Україні

*НЕК «Укренерго» приєдналося до Меморандуму про спільні дії з антикорупції в Україні, ініційованого Глобальним договором ООН в Україні. 9 грудня, у Міжнародний день боротьби з корупцією, документ від імені Компанії підписав Член правління **Максим Юрков**.*

Подія стала черговим підтвердженням послідовної та системної роботи Укренерго в сфері реалізації усіх компонентів комплаєнс-функції, та політики корпоративної соціальної відповідальності, які є складовими Стратегії Компанії, а також дотримання **Десяти Принципів Глобального Договору ООН**, підписантом якого нещодавно стала Компанія.

[Детально ознайомитись з текстом статті](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 14.12.2020

Украина усилит свое участие в глобальной борьбе с изменением климата – Зеленский на саммите климатических амбиций

Президент Украины **Владимир Зеленский** принял участие в **Международном саммите климатических амбиций** (Climate Ambition Summit), который состоялся 12 декабря в онлайн-формате.

"В этом году в мероприятии приняли участие более 70 глав государств и правительств, которые записали короткие видеообращения с изложением "новых и амбициозных" обязательств своих государств по Парижскому климатическому соглашению", – указано в обнародованном 13 декабря сообщении пресс-службы главы государства.

В своем видеообращении Зеленский рассказал, что в этом году Украина особенно остро почувствовала негативное влияние от изменения климата: **в ряде регионов длительная засуха уничтожила урожай, на востоке страны произошли масштабные лесные пожары, а на западе – разрушительные паводки.** "Каждый житель планеты уже испытывает дыхание глобального потепления и несет потери из-за пассивного отношения к климатической политике", – подчеркнул он.

По словам президента, Украина последовательно придерживается взятых на себя обязательств по эффективной имплементации Целей устойчивого развития – 2030 и международных климатических соглашений.

"Готовясь к Конференции сторон Парижского соглашения в Глазго, мы прорабатываем второй национально определенный вклад. На этой основе мы рассматриваем цель по выбросам парниковых газов в 2030 году во всех секторах экономики Украины в диапазоне от 36% до 42% по сравнению с 1990 годом, то есть сокращение на 58-64%", – сообщил Зеленский.

Кроме новых обязательств по Парижскому соглашению, Украина также работает над **усовершенствованием механизмов государственной финансовой поддержки** климатической политики, отметил он.

"Долгосрочной целью Украины является достижение углеродистой нейтральности. Будем прилагать усилия, чтобы максимально сократить время достижения этой цели", – добавил он.

Также, по словам Зеленского, **идет процесс пересмотра Энергетической стратегии Украины**, которая предусматривает развитие возобновляемой энергетики, постепенную замену ископаемых видов топлива, в частности угля.

Председательствуют на мероприятии премьер-министр Великобритании **Борис Джонсон**, президент Франции **Эммануэль Макрон**, премьер-министр Италии **Джузеппе Конте**, президент Чили **Себастьян Пиньера** и генеральный секретарь ООН **Антониу Гутерриш**.

<http://reform.energy/news/ukraina-usilit-svoe-uchastie-v-globalnoy-borbe-s-izmeneniem-klimata-zelenskiy-na-sammite-klimaticheskikh-ambitsiy-16221>

МІНЕНЕРГО, 15.12.2020

Україна та Німеччина продовжать співпрацю в рамках домовленостей щодо Енергетичного партнерства

Результати Першого Німецько-українського енергетичного дня засвідчили наміри щодо поглиблення практичної співпраці в енергетичній галузі. Про це йшлося на 11-му засіданні Українсько-німецької Групи високого рівня з економічного співробітництва, що відбулось 14 грудня, де серед низки питань обговорили співпрацю у сферах енергетики, енергоефективності та відновлюваних джерел енергії.

Від Міненерго участь у заході взяв заступник Міністра з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченко**.

Він наголосив, що українсько-німецька співпраця в рамках енергетичного партнерства наразі здійснюється за такими напрямками: декарбонізація та наближення до кліматичної нейтральності; енергоефективність; відновлювана енергетика; воднева енергетика та трансформація вугільних регіонів України.

Заступник Міністра подякував Уряду Німеччини за лідерство у підтримці України на шляху до підвищення енергоефективності, зокрема через проекти GIZ, Law Carbon, Фонд імені Фрідеріха Еберта та особливо, за значний внесок у створення та роботу Фонду енергоефективності.

Серед перспективних напрямків співпраці відзначено підготовку та реалізації пілотних проєктів водневої енергетики. Протягом останніх трьох місяців проведено низку консультацій щодо потенціалу створення в Україні внутрішнього водневого ринку та експорту водню до Німеччини. Наразі Міністерство енергетики завершує підготовку дорожньої мапи розвитку водневої енергетики, яка має бути представлена у січні 2021 року. Наступним кроком стане підготовка Концепції розвитку водневої енергетики України до написання якої було запрошено німецьких експертів.

Україна готова підтримати ініціативні проєкти німецького бізнесу щодо розвитку «зеленої» енергетики, зокрема, створенні додаткових високоманеврових потужностей та систем акумуляування електричної енергії.

Також увагу під час засідання Українсько-німецької Групи високого рівня з економічного співробітництва було приділено питанню трансформації вугільних регіонів. Україна сподівається на якнайскоріший запуск Мультипартнерського фонду – спільно із німецькими партнерами та іншими міжнародними партнерами, та проєкту «Трансформація вугільних регіонів», який буде реалізовуватись GIZ, і виконанні перших пілотних проєктів із трансформації вугільних мономіст.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?jsessionid=BF5999C51DE79ACCC89CC16422DFE1B2.app1?art_id=245499456&cat_id=35109

МІНЕНЕРГО, 15.12.2020

Співпраця з програмою ЄС EU4Energy прискорила реформи в енергетичному секторі України

Заступник Міненергї з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченко** взяв участь у закритті програми ЄС EU4Energy, яка впроваджувалась в Україні та інших країнах Східного партнерства. В її межах здійснено вагомий внесок у

розробку законодавчих та нормативно правових актів, необхідних для виконання зобов'язань Україною в рамках приєднання до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію та XXVII додатку до Угоди.

Міненерго розраховує на продовження співпраці з командою ЄС EU4Energy в рамках нової фази програми.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245499626&cat_id=35109

«ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ», 15.12.2020

Ольга Белькова: реформа ринку газу – найуспішніша в Україні

*«Немає такої реформи в Україні з 2014 року, яка б мала більше значення для майбутнього нашої країни, для подолання корупції та розбудови ринкової економіки, ніж національна реформа газового ринку. Ми дякуємо Секретаріату Енергетичного співтовариства та Єврокомісії за залучення та консультації, за допомогу у вирішенні дуже складних питань. Ми пишаємося тим, чого досягли», – підкреслила **Ольга Белькова**, директорка з питань взаємодії з державними регуляторними органами та міжнародними організаціями ОГТСУ, під час свого виступу на підсумковому заході проекту EU4ENERGY, ініціативи Європейської Комісії, в рамках якої, зокрема, Секретаріат Енергетичного Співтовариства надає технічну допомогу Україні в імplementації Третього Енергетичного Пакету ЄС.*

Разом із тим, **гендиректор ОГТСУ Сергій Макогон** зауважив сьогодні, що з грудня цього року з України більше вивозиться газу, ніж завозиться. З початку місяця було експортовано близько 80 млн куб. м газу (головним чином з «митного складу» в підземних сховищах), а імпортовано близько 69 млн куб. м. За його прогнозами, є всі причини передбачати, що імпорт газу в Україну зараз знизиться і всі потреби ринку будуть покриватися за рахунок газу в ПСГ. Все це свідчить про розвиток ліквідного ринку газу в Україні, передумовою якого було впровадження європейських бізнес-правил.

<https://tsoua.com/news/olga-bielkova-reforma-rynku-gazu-naiuspishnisha-v-ukraini/>

МІНЕНЕРГО, 16.12.2020

Україна та США співпрацюватимуть в енергетичному секторі на основі партнерських відносин за допомогою інновацій та реформ

16 грудня відбулась онлайн-конференція «Україна в Вашингтоні 2020», організована Американсько-українським фондом.

Захід проведений з метою обговорення важливих питань співробітництва між Україною та США, а також регіональної безпеки. Від Міненерго участь у конференції взяв заступник Міністра з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков**. У виступі він приділив увагу питанням глобальних та локальних викликів енергетичного сектору та побудови партнерських відносин за допомогою інновацій та підтримки реформ.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245500528&cat_id=35109

МІНЕНЕРГО, 16.12.2020

Договірну базу в рамках СНД у галузі енергетики приведено у відповідність до сучасних міжнародних відносин

На засіданні Уряду схвалено проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про вихід з деяких міжнародних договорів, укладених у рамках Співдружності Незалежних Держав».

Згідно з постановою Україна виходить із деяких міжнародних договорів, укладених у рамках Співдружності Незалежних Держав.

Зокрема, це:

- Гірнична хартія держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав, вчинена 27 березня 1997 року в м. Москві.

- Угода про координацію міждержавних відносин держав - учасниць СНД в галузі використання атомної енергії в мирних цілях, вчинена 31 травня 2013 року в м. Мінську.

- Угода про координацію міждержавних відносин в галузі електроенергетики Співдружності Незалежних Держав, вчинена 14 лютого 1992 року в м. Мінську.

- Угода про основні принципи співробітництва в галузі мирного використання атомної енергії, вчинена 26 червня 1992 року в м. Мінську.

- Протокол про внесення змін до Угоди про основні принципи співробітництва в галузі мирного використання атомної енергії від 26 червня 1992 року, вчинений 31 травня 2013 року у м. Мінську.

Слід зазначити, що зважаючи на політичну складову діяльності СНД, починаючи з березня 2014 року Міністерство не бере участь у засіданнях Електроенергетичної Ради СНД та інших заходах у рамках цієї організації. Співробітництво в атомній енергетиці та електроенергетиці у рамках СНД також не здійснюється. За результатами аналізу виявлено, що вищезазначені угоди з СНД не відповідають сучасному стану міжнародних відносин в енергетичній сфері і втратили своє практичне значення

Прийняття проєкту дозволить привести договірну базу в рамках СНД у відповідність до сучасних міжнародних відносин у галузі енергетики.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article;jsessionid=1BF7D7A57642A6E729E295561E3A8BCB.app1?art_id=245500359&cat_id=35109

КОСАТКАМЕДІА, 17.12.2020

Україна планує вступити до безвугільного альянсу – Міненерго

Ярослава Денькович

17 грудня відбулася онлайн-зустріч між першою заступницею Міністра енергетики України **Ольгою Буславець** та керівницею Офісу у справах Співдружності та Розвитку націй Великобританії при Міністерстві закордонних справ Великобританії **Венді Мортон**, повідомляє пресслужба.

У повідомленні йдеться, що зараз триває процес узгодження із Посольством Великобританії підтримки розробки нової енергетичної стратегії України до 2050

року Урядом Британії. Нова стратегія розроблятиметься на базі моделі низьковуглецевого розвитку енергетичного сектору, декарбонізації з урахуванням Європейського «зеленого» курсу.

Наразі завершується підготовка другого Національного визначеного внеску до Паризької угоди та триває розробка Інтегрованого плану з енергетики та клімату до 2030 року.

Нагадаємо, що у Раді створили Комісію з розслідування причин збитковості вугільної промисловості. Раніше повідомлялося, що в Україні закриють всі збиткові шахти протягом 10 років.

<https://kosatka.media/uk/category/ugol/news/ukraina-planiruet-prisoedinitnya-k-bezugolnomu-alyansu-minenergo>

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 17.12.2020

Міжнародний Індекс прозорості енергетики має стати сталою практикою

17 грудня 2020 року були презентовані результати першого дослідження Індeksu прозорості енергетики для трьох країн Східного Партнерства – України, Молдови та Грузії.

Чим більше прозорості, тим більше довіри. Прозорість - це ключовий фактор, який показує реальний стан ринку, про це сказав керівник Групи підтримки України від Європейської Комісії **Маркус Ліпольд** під час презентації "Міжнародний Індекс прозорості енергетики 2020: тест на відкритість сектору - позитивний чи негативний?"

"Індекс прозорості енергетики - це інструмент, який показує реальний стан ринку і дозволяє відстежувати прогрес. Для проведення оцінювання команда експертів адаптувала методологію в частині ринків та індикаторів з урахуванням розмірів та структури енергетики країн. При цьому ми зберегли основні принципи оцінювання (критерії) та сам "скелет" (категорії) Індeksu", - сказав експерт DiXi Group **Богдан Серебренніков**.

Отже, за міжнародним Індексом прозорість енергетичного сектору України у 2020 році просунулася до середнього рівня і її оцінка становить 60 балів зі 100 можливих.

Експерти констатували, що результати оцінювання також будуть цікавими і міжнародним інституційним партнерам, які отримають можливість кращого розуміння політики та енергетичних ринків країн, а також зможуть більш сфокусовано допомагати національним урядам у здійсненні реформ, відкритті і підвищенні ефективності внутрішніх ринків.

<https://ua-energy.org/uk/posts/mizhnarodnyi-indeks-prozorosti-enerhetyky-maie-staty-staloiu-praktykoiu>

♦ **Кадрова політика**

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 02.12.2020

Кажый из заместителей имеет шансы стать министром энергетики

Кабинет министров Украины до конца нынешнего года предпримет шаги по назначению министра энергетики, сообщил премьер-министр Украины **Денис Шмыгаль**. "Да, мы будем вносить в Раду кандидатуру министра энергетики. (...) До Нового года определенные шаги в этом направлении будут сделаны", – сказал он в интервью, опубликованном 2 декабря.

По словам Шмыгала, правительство пока не располагает шорт-листом кандидатов, в то же время в **лонг-лист включены все действующие заместители министра**. "У каждого из них сохраняются шансы занять должность министра", – отметил премьер, добавив, что круг кандидатов со стороны, которых правительство также намерено рассматривать, довольно узок.

"Это должны быть действительно высококлассные специалисты, способные вести правильную политику в энергосекторе", – озвучил Шмыгаль требования к кандидатам на главу энерговедомства.

Как сообщалось, согласно распоряжению правительства №1467-р от 20 ноября, обязанности министра энергетики возложены на заместителя министра **Юрия Бойко**.

Распоряжением № 1466-р от 20 ноября признано недействительным распоряжение №604 от 3 июня 2020 года о возложении обязанностей министра энергетики на **Ольгу Буславец**. Она остается первым замминистра. Должности замминистра занимают **Максим Немчинов** и **Александр Зорин**. Кроме того, **Евгений Владимиров** является замминистра по цифровой трансформации, **Ярослав Демченков** – по вопросам европейской интеграции. Госсекретарем министерства является **Владимир Бондаренко**.

<http://reform.energy/news/kazhdyy-iz-zamestiteley-imeet-shansy-stat-ministrom-energetiki-shmygal-16146>

ЕНЕРГОАТОМ, 03.12.2020

НАЕК «Енергоатом»: віцепрезидент Хартмут Якоб посилить Енергоатом-Трејдинг, очоливши його

1 грудня 2020 року тимчасовим виконувачем обов'язків директора відокремленого підрозділу «Енергоатом-Трејдинг» державного підприємства «НАЕК «Енергоатом» призначено **Хартмута Якоба**, який водночас залишається і віцепрезидентом Компанії.

Хартмут Якоб професійно компетентний у фінансово-інвестиційній галузі та має винятковий управлінський досвід. Кваліфікацію магістра з міжнародної економіки й фінансів він здобув в Університеті Джонса Гопкінса (США), диплом магістра політології отримав у Вільному Університеті Берліна, а стажування проходив у штаб-квартирі ООН в Нью-Йорку.

За плечима пана Хартмута робота у Всесвітньому банку та провідних інвестиційних інституціях Європи. Він керував енергетичними дослідженнями в Лондонському офісі Австрійського інвестиційного банку Creditanstalt, очолював

правління інвестиційної компанії Renaissance Capital Ukraine, має успішний досвід співпраці з Оксфордським інститутом енергетичних досліджень.

Значний досвід Хартмута Якоба безперечно допоможе посилити позиції НАЕК «Енергоатом» на ринку електричної енергії та зробити більш ефективною стратегію її продажів.

http://www.energoatom.com.ua/ua/press_centr-19/novini_kompanii-20/p/naek_energoatom_viceprezident_hartmut_akob_posilit_energoatom_trejding_ocolivsi_jogo-46460

УКРГІДРОЕНЕРГО, 08.12.2020

Серед ТОП-20 HR року –

директор департаменту з управління персоналом Укргідроенерго

Журнал «Бізнес» спільно з Асоціацією HR Forum визначили ТОП-20 HR-директорів країни. Серед цьогорічних переможців – директор департаменту з управління персоналом та соціальними питаннями Укргідроенерго Андрій Борщ.

«Спираючись на справедливі й сучасні системи оплати праці та мотивації, матеріальне і нематеріальне заохочення співробітників, нам вдалося сформувати міцний та фаховий трудовий колектив, підвищити ефективність діяльності Товариства в цілому та окремих його ланок», – коментує Андрій Борщ.

Також цьогоріч соціальні програми підтримки співробітників Укргідроенерго були відзначені виданням «Бізнес» як одні з найкращих в країні.

Нагадаємо, що в Укргідроенерго реалізується низка програм соціального спрямування. Компанія дбає про суспільство, турбується про майбутні покоління, піклується про соціальний захист своїх співробітників та робить усе можливе для успіху й процвітання України.

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/sered-top-20-hr-roku-direktor-departamentu-z-upravlinnya-personalom

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 15.12.2020

У Раді зареєстрували проєкт постанови про звіт голови Нацкомісії з тарифів

У Верховній Раді зареєстрували проєкт постанови №4496 про заслуховування звіту голови Нацкомісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг **Валерія Тарасюка**. Про це повідомляється на сайті Ради.

Серед ініціаторів проєкту постанови: **Тетяна Плачкова** ("ОПЗЖ"), **Олександр Лукашев** ("ОПЗЖ"), **Олексій Кучеренко** ("Батьківщина"), **Валерій Гнатен-ко** ("ОПЗЖ"), **Вадим Столар** ("ОПЗЖ"), **Віталій Борт** ("ОПЗЖ"), **Сергій Ларін** ("ОПЗЖ"), **Юрій Загородній** ("ОПЗЖ"), **Вікторія Гриб** (позафракційна), **Олександр Качура** ("Слуга народу"), **Юрій Камельчук** ("Слуга народу"), **Антон Поляков** ("За майбутнє"), **Дмитро Ісаєнко** ("ОПЗЖ"), **Галина Третякова** ("Слуга народу").

Текст проєкту постанови поки не опублікований.

<https://www.epravda.com.ua/news/2020/12/15/669189/>

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 15.12.2020

Кабмін продлив на полгода полномочия двух членов набсовета "Нафтогаза"

"Кабинет министров Украины продлил на шесть месяцев полномочия независимых членов наблюдательного совета (НС) НАК "Нафтогаз Украины" **Клер Споттисвуд** (Великобритания, глава набсовета) и **Бруно Лескуа** (Франция). Соответствующее решение закреплено распоряжением КМУ №1562 от 14 декабря 2020 года, текст которого обнародован на правительственном портале 15 декабря.

Согласно документу, подписать дополнительные соглашения для продления действия гражданско-правовых договоров с ними уполномочен глава "Нафтогаза" **Андрей Коболев**.

Как сообщалось, в набсовет "Нафтогаза" входят независимые директора Клер Споттисвуд (Великобритания, глава набсовета), Бруно Лескуа (Франция) и **Людвиг Ван дер Хейден** (Бельгия), а также представители государства – **Наталья Бойко** и **Юлия Ковалив**.

Ван дер Хейдена входит в НС "Нафтогаза" с мая 2019 года, Споттисвуд и Лескуа – с момента его основания совета в конце 2017 года.

Еще один член НС "Нафтогаза" **Амос Хохштайн** (США) в октябре 2020 года уведомил о прекращении его полномочий в наблюдательном совете компании.

"Нафтогаз Украины" объединяет крупнейшие нефтегазодобывающие предприятия страны. Группа является монополистом по хранению природного газа в подземных хранилищах и транспортировке нефти трубопроводным транспортом по территории страны.

<http://reform.energy/news/kabmin-prodlil-na-polgodu-polnomochiya-dvukh-chlenov-nabsoveta-naftogaza-16239>

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 16.12.2020

Рада дозволила держслужбовцям старшим 65 років залишатися на державній службі

Народні депутати ухвалили відповідний закон.

Верховна Рада ухвалила в другому читанні законопроект №4096 "Про внесення змін до Закону України "Про державну службу" щодо зняття вікових обмежень для роботи на державній службі". Документ підтримали 300 народних депутатів.

"Метою законопроекту забезпечення ефективного функціонування державних органів України та впровадження гнучкого підходу у врегулюванні граничного віку перебування на державній службі, відповідно до практики законодавства країни членів Європейського Союзу та Конституції України", - йдеться у пояснювальній записці.

Закон передбачає, що державний службовець за рішенням суб'єкта призначення може залишитися на держслужбі після досягнення 65-річного віку, якщо він на це згоден.

Водночас, рішення про продовження терміну перебування на держслужбі приймається суб'єктом призначення кожного року, але не більш як до досягнення державним службовцем 70-річного віку.

У першому читанні Верховна Рада ухвалила під час засідання 3 грудня. Тоді документ підтримали 260 народних депутатів.

<https://zn.ua/ukr/POLITICS/rada-dozvolila-derzhsluzhbovtjam-starshim-65-rokiv-zalishatisja-na-derzhavnij-sluzhbi.html>

ЭНЕРГОРЕФОРМА, УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 21.12.2020

**Кабмин назначил экс-директора "Нафтогаза" Юрия Витренко
и.о. министра энергетики**

Кабинет министров Украины назначил бывшего исполнительного директора НАК "Нафтогаз Украины" **Юрия Витренко** исполняющим обязанности министра энергетики. Соответствующее решение было принято на внеочередном заседании правительства в понедельник вечером.

В частности, **Витренко назначен первым заместителем министра энергетики, а также на него возложены обязанности министра.**

В Кабмине также уточняют, что распоряжение о временном возложении на **Юрия Бойко** обязанностей главы Минэнерго признано утратившим силу, **он остается заместителем Министра энергетики.**

Кроме того, **Кабмин уволил Ольгу Буславец с должности первого замминистра энергетики.**

<https://bit.ly/37FnuED>

EXPRO, 21.12.2020

Буславец написала заяву про звільнення

Ольга Буславец 21 грудня 2020 р. написала заяву про звільнення з посади першого заступника міністра енергетики. Про це 21 грудня вона повідомила на сторінці в Facebook. «Наразі коментарів щодо причин та подальших планів не буде», - додала Буславець.

<https://expro.com.ua/novini/buslavec-napisala-zayavu-pro-zvlnennya>

♦ *Різне. Цікаве. Важливе*

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 23.12.2020

Маємо з оптимізмом дивитись у майбутнє

Михайло Згуровський, академік НАН України

Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку (СЦД-Україна) працює на базі НТТУ «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського» з 2006 року.

СЦД-Україна є одним із 53 світових центрів даних, розташованих у 13 країнах, які діють у структурі Світової системи даних (ССД) під егідою Міжнародної ради з науки (МРН, Париж, Франція). Український дата-центр спеціалізується на міждисциплінарних дослідженнях складних соціально-економічних і безпекових систем. Центр надає доступ українській науковій спільноті до глобальних інформаційних ресурсів ССД, збирає й зберігає дані для проведення досліджень та прийняття управлінських рішень. Він співпрацює з великою кількістю дослідницьких і наукових організацій в Україні та за кордоном.

Вчені вказали на шість головних мегатрендів, які змінять світ після закінчення пандемії COVID-19. Це:

1. Економіка великих даних...
2. Економіка добробуту...
3. Низьковуглецева економіка...
4. Циркуляційна економіка...
5. Економіка біозростання...
6. Економіка досвіду...

Отже, виходячи з виявленої закономірності циклічного виникнення пандемій із періодичністю 5-6 років, передбачається, що після послаблення пандемії COVID-19, у середині 2021 р. — на початку 2022 р., почнеться нове відновлення світової економіки.

<http://www.golos.com.ua/article/340062>

ДТЕК, 03.12.2020

**ДТЕК першим серед українських компаній
приєднався до глобального руху The Valuable 500**

Створення рівного середовища для всіх є невід'ємною частиною цінностей ДТЕК і 3 грудня в Міжнародний день людей з інвалідністю компанія приєдналася до The Valuable 500. Цей рух об'єднує керівників компаній з усього світу, які взяли зобов'язання поліпшити інтеграцію співробітників і клієнтів з обмеженими можливостями.

«Ми раді вітати нових членів The Valuable 500. Ми віримо в співпрацю, а не в конкуренцію, у зростаючий ефект колективного внеску 500 генеральних директорів провідних світових компаній і брендів. Я впевнена, якщо бізнес-спільнота об'єднається і включить до порядку денного інтеграцію людей з

інвалідністю, то упродовж наступного десятиліття ми дійсно зможемо змінити ситуацію на краще у всьому світі», — зазначила засновниця The Valuable 500 Керолайн Кейсі.

«Ми усвідомлюємо, що всі люди унікальні і прагнемо створити середовище, у якому кожен може реалізувати свій потенціал. Такий підхід сприяє появі нових ідей, впровадженню інновацій та інноваційних рішень. Усе це допомагає компанії працювати в ім'я прогресу і процвітання суспільства, а також адаптувати навколишній світ для людей з інвалідністю та людей похилого віку», – підкреслив генеральний директор ДТЕК **Максим Тімченко**.

2020 рік став для Групи ДТЕК роком початку реалізації нової довгострокової стратегії, яка ґрунтується на Цілях сталого розвитку ООН і відповідає принципам ESG (Environmental, Social, Governance). Нова стратегія відображає місію бізнесу — працювати в ім'я прогресу і процвітання суспільства. З огляду на Цілі сталого розвитку ООН, ми заявляємо про свій намір приєднатися до принципів безбар'єрності в побудові бізнес-процесів.

<https://dtek.com/media-center/news/dtek-is-the-first-ukrainian-company-to-join-the-valuable-500-global-movement/>

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 04.12.2020

"ДТЭК Киевские региональные электросети" получил сертификаты качества ISO

"ДТЭК Киевские региональные электросети" получила три сертификата (ISO 45001: 2018, ISO 14001: 2015 и ISO 9001: 2015) по стандартам международной организации по стандартизации ISO.

Как сообщила пресс-служба компании, аудит проводили представители ООО "МС Консалтинг", которые оценивали построение процессов для качественного функционирования систем в "ДТЭК Киевские региональные электросети", а именно:

*системы управления охраной труда,
системы экологического менеджмента,
системы управления качества ведения бизнеса.*

"В этом году компания также успешно прошла аудит на соответствие всем требованиям. Аудит провели в восьми районах Киевской области – Барышевском, Переяслав-Хмельницком, Белоцерковском, Богуславском, Чернобыльском, Иванковском, Фастовском, Васильковском и в двух Департаментах предприятия – в Департаменте по охране труда и Департаменте по техническим присоединениям. В течение 2021-2022 годов аудит проведут в остальных подразделениях", – рассказал гендиректор "ДТЭК Киевские региональные электросети" **Виталий Шайда**.

<http://reform.energy/news/dtek-kievskie-regionalnye-elektroseti-poluchil-sertifikaty-kachestva-iso-16158>

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 08.12.2020

ДТЭК подписал меморандум с Минобразования для поиска инновационных идей среди студентов ВУЗов

Innovation DTEK (дирекция по инновациям холдинга ДТЭК) подписал меморандум о сотрудничестве с Министерством образования и науки Украины, предусматривающий сбор инновационных идей и решений среди студентов ВУЗов.

Как сообщили в пресс-службе холдинга, соответствующий документ подписали директор по инновациям ДТЭК **Эмануэле Вольпе** и первый заместитель Министра образования и науки Украины **Николай Кизим**.

"Коллеги из министерства распространят инновационные запросы ДТЭК по всем учебным заведениям. Если компания заинтересуется идеей или технологией студента, то готова дорабатывать ее совместно с автором, делиться своей экспертизой и запустить пилот в условиях работы реального бизнеса", – сказал Вольпе.

По словам первого заместителя Министра образования и науки Украины Кизима, данное соглашение поможет привлечь студентов, аспирантов, докторантов и преподавателей высших учебных заведений **к поиску и реализации инновационных идей и технологий** при решении вопросов безопасности, эффективности бизнеса и экологичности производств.

Меморандум также предусматривает проведение образовательных мероприятий для студентов, аспирантов, докторантов и преподавателей высших учебных заведений, оказание консультативной помощи по вопросам, которые имеют общий интерес, обмен опытом сотрудничества со студентами, стартап-командами, экспертами от бизнеса.

Как сообщалось, Innovation DTEK в конце июня запустил платформу по поиску и сбору инновационных идей для компаний. С ее помощью ДТЭК ищет инновационные идеи направленные, в частности, на повышение уровня безопасности, эффективности бизнеса и экологичности производств.

<http://reform.energy/news/dtek-podpisal-memorandum-s-minobrazovaniya-dlya-poiska-innovatsionnykh-idey-sredi-studentov-vuzov-16182>

ENERGYLAND.INFO, 13.12.2020

Академия наук Украины и «Турбоатом» подписали меморандум о взаимодействии и сотрудничестве

В президиуме НАН Украины состоялось подписание меморандума о взаимодействии и сотрудничестве между НАН и АО «Турбоатом». Приняли участие президент НАН Украины академик **Анатолий Загородний**, вице-президент НАН Украины академик **Вячеслав Богданов**, академик-секретарь отделения физико-технических проблем энергетики НАНУ академик **Александр Кириленко**, директор Института проблем машиностроения им. А. Н. Подгорного НАН Украины, член-корреспондент **Андрей Русанов**. Харьковский завод «Турбоатом» представляли гендиректор **Виктор Субботин** и генеральный конструктор **Евгений Левченко**.

<http://www.energyland.info/news-show-tek-atom-206919>

ICTV, ФАКТИ, 23.12.2020

**Вперше на атомних електростанціях країни
з'являться турбіни вітчизняного виробництва**

Інна Шевченко, ведуча: Вперше на атомних електростанціях України з'являться турбіни вітчизняного виробництва. Харківський "Турбоатом" виготовив основну частину турбоустановки для Хмельницької АЕС. До цього там були лише агрегати російського виробництва...

http://server002.medisum.com.ua/mp4.php?id=tkictv_20201224_2100_005.mp4

ГЛАВКОМ, 07.12.2020

Siemens очолила проект з виробництва

Сильні стійкі вітри Вогненної Землі сприяють розвитку водневої економіки.

Підприємство по виробництву екологічно чистого водню і метанолу почне роботу в 2022 році

У Чилі розроблений інноваційний проект Huru Oni, спрямований на створення першого в світі інтегрованого промислового підприємства з виробництва зеленого водню і кліматично нейтрального метанолу, - повідомляє H2 View.

Проект реалізується урядом Чилі в партнерстві з рядом міжнародних компаній, зокрема - Siemens Energy і Porsche. При цьому Siemens виступає в якості системного інтегратора, що охоплює весь ланцюжок - від виробництва електроенергії з використанням своїх вітрових турбін Gamesa, до виробництва зеленого водню і перетворення його в метанол.

Проект Huru Oni буде реалізований на самому півдні Чилі, на острові Вогняна Земля, який славиться сильними і стійкими вітрами. Тобто, умови для розвитку вітрової енергетики - найсприятливіші.

Передбачається, що на стадії пілотного проекту, в 2022 році, буде вироблено 750 тис літрів метанолу на основі зеленого водню. До 2026 року потужність підприємства повинна досягти 550 млн літрів (3,5 млн барелів) щорічно.

https://glavcom.ua/new_energy/news/siemens-ocholila-proekt-z-virobnictva-v-chili-zelenogo-paliva-722809.html

ЕНЕРГОАТОМ, 11.12.2020

Президент Франції заявив про необхідність розвитку атомної енергетики

Президент Франції **Емманюель Макрон** переконаний, що економічне та екологічне майбутнє Франції залежить від розвитку атомної енергетики. Як повідомляє прес-служба Єлисейського палацу, про це Емманюель Макрон заявив під час візиту на завод компанії Framatome в Ле-Крезе, який відбувся 8 грудня 2020 року.

Під час виступу в Ле-Крезе Емманюель Макрон відзначив: «Атомна енергетика робить нас автономними та гарантує конкурентоспроможність Франції, адже в нас вартість електроенергії на 40% нижче, ніж в наших європейських сусідів. Французькі компанії, зайняті в ядерно-енергетичній галузі

експортують обладнання та ядерні технології у різні країни світу, забезпечуючи 7 млрд євро позитивного сальдо зовнішньоторговельного балансу Франції. Тому ядерна енергетика повинна залишатися опорою енергетики Франції на десятиліття вперед. Все, що робить Францію незалежною державою, яку поважають та до якої дослухаються, базується на ядерній промисловості».

З метою відновлення французької економіки та подолання наслідків пандемії COVID-19 уряд Франції розробив план «Відновлення Франції» (France Relance), в рамках якого вирішено інвестувати в ядерно-енергетичний сектор країни 500 мільйонів євро.

Як зазначає видання World Nuclear News у публікації, присвяченій візиту Емманюеля Макрона на завод Framatome, завдяки найбільшій у світі частці атомної генерації - 75% в загальному обсязі виробництва електроенергії в країні - Франція є найбільшим у світі нетто-експортером електроенергії. Від експорту безвуглецевої електроенергії, виробленої на АЕС, Франція отримує близько 3 млрд. євро на рік.

http://www.energoatom.com.ua/ua/press_centr-19/oglad_zmi-30/p/prezident_francii_zaaviv_pro_neobhidnist_rozvitku_atomnoi_energetiki-46479

УКРІНФОРМ, 18.12.2020

Чеські сенатори закликають уряд не допускати Росію і Китай до робіт на АЕС

Верхня палата парламенту Чехії закликала уряд не допускати до тендеру на будівництво нового енергоблоку АЕС «Дуковани» компанії з Росії та Китаю.

Про це сенатори повідомляють у Твіттері, передає Укрінформ.

«На думку сенату, не слід запрошувати до тендеру на будівництво ядерних блоків у «Дукованах» тих, хто виступає проти країн НАТО, до яких належить і Чехія, - Росію та Китай», - йдеться у дописі.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3156934-ceski-senatori-zaklikaut-urad-ne-dopuskati-rosiu-i-kitaj-do-robit-na-aes.html>

Підготовлено ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

Віцепрезидент,
Голова Виконкому НТСЕУ О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Київ, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07

ntseu@mev.gov.ua
<https://www.ntseu.net.ua>